The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. KEZBERS, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA.

WEDNESDAY, FEBRUARY 27,1963.

LATVIJA AMERIKĀ

17. n-rs. TREŠDIEN, 1963. GADA 27. FEBRUĀRĪ 13. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICEDEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".

REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS

Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ontario, Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792 vakaros tālrunis — 766-2001.

Nujorkas redakcijas vaditājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., USA. Tālrunis LOrraine 7-6470.

Čikagas redakcijas vadītājs red. K. KEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA. Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

VIENS PRĀTS, VIENA MĪLESTĪBA

MĀC. ARNOLDA LŪSA UZRUNA KANADAS DV DELEGĀTU SANĀKSMES SVĒTBRĪDĪ 1963. G. 23. FEBRUĀRĪ

„Darat pilnīgu manu prieku, turēdamies vienā prātā, lolodami vienu mīlestību, dvēselēs vienoti, ar vienu mērķi.

Ne strīdēdamies, ne tukšā lielībā, bet pazemībā cits citu uzskatīdami augstāku par sevi pašu.

Neraudzīdamies katrs uz savām, bet arī citu vajadzībām.

Savā starpā turiet tādu prātu, kāds ir arī Kristū Jēzū." (Pāvila vēst. filipiešiem 2. 2-5.)

Daudzi gadi jau ir apritējuši kopš tās dienas, kad otrā pasaules kara uzvarētāji jūs atbrunoja, atņēma jums jūsu ieročus — un jūs, kā aizdomās turētus, varbūtējus kara noziedzniekus, iesprostoja aiz dzeloņdrāšu režģiem Putlosas un Stuthofas gūstekņu nometnēs.

Tad, kad pasaule kā apstulbusi līksmoja uzvaras priekā, jūs raudzījāties pretim drūmai un bezcerīgai nākotnei. To jūs redzējāt, ka zemei un tautai, par kuŗas brīvību jūs cīnījāties, tiek uzliktas verdzības važas. Jūs sākat pārliecināties, ka patiesība atkal satrūd melos, ka atkal visi solījumi mazām tautām atdot pēc kara viņu neatkarību, ir bijuši tikai tukši vārdi, sausa aprēķina diktēta liekulība.

Bet bija kāds spēks, kas jums palīdzēja pārvarēt nospiedošo bezcerību, badu, aukstumu . . . Vai jūs vēl šodien to atceraties? Vai jūs vēl šodien varat šo spēku vārdā saukt? Vai neesat to jau aizmirsuši? — Šis spēks bija likteņa vienības, kopības apziņa. Tur, aiz dzeloņdrāšu žoga latviešu karavīrs jutās latviešu karavīra brālis. Tur dzima jūsu lielā Daugavas Vanagu organizācija; tur bija viegli sadalīt plāno maizes šķēlīti un mazo tabakas šķipsniņu, tur nebija jāstrīdās, vai tam, kam trūkst vienas kājas, pienākas vairāk kā tam, kam izšautas abas acis . . . tur neviens nemēģināja rīkot atsevišķus piemiņas brīžus dažādās kaujās krītušiem brāļiem un tēvzemes sargātājiem. Dievs jūs bija apzīmogojis ar viena likteņa zīmogu. Un svētā bijībā jūs sekojāt viņa nolikumam, atskārsdami, ka izklīstot jūs pazudīsit, bet kopā turoties, jūs pārvarēsit grūtības un dzīvosit.

Vai tā bija, vai ne? Es dzirdu, ka bezvārdu klusumā man atbild jūsu domas un jūsu sirdis. Jā, tā bija gan, tā tiešām bija.

Un vai tas tā ir arī šodien? Un ko vajadzētu darīt, lai tas tā atkal būtu, lai lielā likteņa vienības un kopības izmaņa atkal ņemtu mājvietu mūsu sirdīs un mūsu dvēselēs?

Meklējiet jūs uz šo jautājumu atbildi tā, kā to jums ļaus šī delegātu sanāksme, kad izvērtēsit pagātnes sasniegumus un paciļāsit nākotnes nodomus. Es uz šo jautājumu iesmā mēģināšu atbildēt tā, kā to darīt skubina vēstulē filipiešiem rakstītais Dieva vārds.

Un šī atbilde ir visai vienkārša. Tā atgādina mums, ka ceļš uz vienprātību ved tur, kur mēs darām savu darbu: „ne strīdēdamies, ne tukšā lielībā, bet pazemībā viens otru uzskatīdami augstāku kā sevi pašu." (vēst. filipiešiem 2.3.) Nekas mūsu dzīvei trimdā nav nodarījis lielāku postu, kā vēlēšanās vienmēr un visur savu „Es" rakstīt ar lielo burtu. Šī parādība, ko varētu saukt par „esoloģiju," ir sašķēlusi gan draudzes, gan organizācijas, gan biedrības.

Jau pirms gadiem to ievēroja dziesmnieks Andrejs Eglītis, izsaukdamies: „Ko tie brāļi svešumā — Tēvu zemi dala!" Un ja šī amfibiskā, esoloģijas izraisītā, dalīšanās tagad vairs tik spilgti nav vērojama, tad, laikam, tas nebūs noticis tāpēc, ka mēs būtu mācījušies pazemībā viens otru uzlūkot augstāku kā sevi pašu, bet tāpēc, ka lielie taisnības meklētāji un citu darba kritizētāji ir apguruši un piekususi no savas sabiedriskās darbošanās. Otrais ceļš uz vienību ved tad, ja mēs neraugāmies tikai katrs uz savām, bet arī uz citu vajadzībām.

Šai ziņā Daugavas Vanagu organizācija, laikam, iet visu cītu latviešu organizāciju priekšgalā. Jūs esat daudziem palīdzējuši nest viņu rūpju, viņu posta un ciešanu nastu. Jūs esat atbalstījuši invalidus, jūs esat apģērbuši tos, kas skrandās pārnākuši no vergu darbiem; jūs esat palīdzējuši tiem, kas vēl aiz dzeloņdrāšu režģiem vai izsūtījumā.

Bet arī seit mums draud zināmas briesmas. Šis aprūpes darbs jau sāk pārvērsties zināmā rutīnā. Gadiem aizejot, tas apsiks un sašaurināsies. Un — ko tad? Kas notiks tad? . . .

Visas krizes, grūtumus un pārbaudījumus mēs varam pārvarēt tad, ja mūsu organizācijas dzīvi nenosaka tikai statūti, bet idejas, mērķi, uzdevumi, nākotnes vīzijas. Dieva vārdi šo spēku sauc par kristīga ideālisma apgarotu kalpošanu. Un uz šāda kalpošanas prieka un kristīgās dzīves ziņas veidota organizācija vienmēr un visur radīs daudz un dažādas iespējas, kā atlaisnot savu sūtību un savu eksistenci. Arī jūs, mīļie draugi, varat šai virzienā rast jaunus

(Nobeigums 8. lpp.)

CIŅA JĀKĀPINA

Pag. nedēļas nogalē Toronto pulcējās visas Kanadas Daugavas Vanagu saimes pārstāvji, lai gadskārtējās delegātu sapulces ietvaros atskatītos uz paveikto darbu un raditu vadlinijas turpmāko nodomu īstenošanai.

Sanāksmi ar savu klātieni pagodināja arī Latvijas konsuls V. Tomsons, LNAK priekšsēdis J. Niedra, DV ASV valdes pr-ks V. Hazners, ASV vanadžu pr-ce V. Freija un daudzi citi goda viesi.

Delegātu pilnsapulci Toronto DV nodaļas namā sestdien ievadīja ar māc. Lūša noturēto svētbrīdi.

Sākot darba sesiju, par sapulces vadītāju ievēlēja K. Purmali un viņa vietnieku A. Liepiņu, par sekretāriem R. Alksni un Bukovski.

Atklāšanas uzrunā DV KV priekšsēdis R. Epneris atzīmēja gūtos panākumus DV darbā. Līdz šim veiktais palīdzības darbs jāturpina. Jākāpina cīņa par brīvības atgūšanu Latvijai. Lai trimdā saglabātu savu nacionālitāti, jāsniedz atbalsts jaunās paaudzes audzināšanas pasākumiem — skolām un jaunatnes organizācijām. Tāpat jāveicina mūsu mērķi, iepazistinot vietējo sabiedrību ar mūsu mākslas un kultūras sniegumiem. Do māts par latviešu daiļdarbu publicēšanu angļu valodā. Uzdevumi ir lieli, bet šie uzdevumi ir reālizējami. Tas ir mūsu pienākums.

Latvijas konsuls V. Tomsons izteica pateicību DV un visiem latviešiem par sniegto politisko atbalstu, kas palīdzēja Baltijas valstu konsulu tiesību oficiālai atzīšanai Kanadā.

„Jums ir ass un svarīgs ieroc is," teica konsuls, „jūsu laikraksts. Turiet šo laikrakstu kā ieroci spožu, kalpojot latviešu mērķiem, latviešu vienībai."

DV ASV priekšsēdis V. Hazners apsveikumā minēja, ka latviešu sabiedrība augsti vērtē DV darbu. DV ASV valde ir palīdzējusi un palīdzēs kā materiālā, tā arī morālā plāksnē kopīgo mērķu sasniegšanā.

DV priekšniece V. Freija izteica vēlēšanos vērot Kanadas DV darbu.

No Kanadas Latviešu virsnieku apvienības sveicienus nesa kapt. J. Šmits.

Kalpaka bataljona pārstāvis K. Tannis atzīmēja, ka arī kalpakašiem reiz vajadzēja atstāt Rīgu, lai ar cīņām tajā atgriezt os. Arī tagad mūsu atgriešanās diena reiz nāks.

G. Liepiņš pateicās par labo sadarbību starp LA un Ceļinieka apgāda izdevumiem.

A. Martinsone pateicās DV organizācijai par latviskā labestībā sniegto atbalstu, dodot telpas 100 latviešu bērnu audzināšanas darbam: „Mēs, mazie bāleliņi, centīsimies turēt augstu latvisko karodziņu."

S. Leimanis nodeva sveicienus un pateicību par skautiem sniegto atbalstu: „No mazākiem brāļiem, kam spārni tikai raisās."

E. Skobe uzrunā atzīmēja: „Idejas vajaga īstenot. DV reiz cīnījās kaujās par ideju — brīvību fiziskai Latvijai. Trimdā ir jācīnās par garīgo Latviju, un šeit mēs patlaban gribam celt arī mazu fizisku Latviju — latviešu nama veidā Toronto."

DV KV priekšsēdis R. Epneris ziņojumā par apgāda darbību atzīmēja, ka tas arvienu turpina uzlaboties. 14. jūnija pasākums, izdodot kartītes, devis labus panākumus pretkomūnistiskam darbam kā materiāli, tā idejiski. Iekšējās informāciju posteņa nodibināšana uzlabojusi ziņu sniegšanu DVM. Biedru skaits pag. gadā audzis. Nodibināta jauna nodaļa Druva Šelburnas apriņķī. Ļoti aktīvi DV bijuši kultūrālu sarikojumu organizēšanā, un sevišķi jāatzīmē teātŗa darbinieku uzupurēšanās un neatlaidība, sagatavojot jaunas izrādes. Sarikojumos un citos pasākumos sevišķu palīdzi bu sniegušas vanadzes. Labu attiecību uzturēšanai ar kaimiņiem DV KV priekšnieks apmeklējis delegātu pilnsapulci Čikāgā un DV dienas Ņujorkā. Sadarbība ar pārējām latviešu organizācijām bijusi laba.

Saimniecības daļa budžeta gadā veikusi daudz darba. Paplašināta apgāda darbība, sarīkots Ziemsvētku tirdziņš, kas devis $ 583,- atlikumu.

Ļoti plašu ziņojumu par aprūpes daļas darbu sniedza A. Kvēps. Bez minētās 14. jūnija kartīšu akcijas līdzekļi gūti ar Ziemsvētku kartīšu pārdošanu. Tās nosūtītas arī aizjūŗas latviešiem: Zviedrijā 5000, Anglijā 8000, R.-Vācijā 5200. Kartīšu mākslinieciško veidojumu kārtojis H. Mercs. Parallēli izsūtītas arī ziedojumu listes, kas kopā devis ieņēmumu $ 1.627,13. Citi ziedojumu posteņi devuši $794,40. Nosūtīti DV Zviedrijas valdei saiņu sūtīšanai $ 434,35. Tiešai palīdzībai uz Poliju $ 50,-, uz Vāciju DV CV aprūpes darbam $ 453,56. Aprūpei Kanadā izdots $ 451,85, pēc norādījuma izsūtītas pakas par $ 143,50. Atbalstīti trūkumcietēji un slimi tieši ne vien aizjūŗas zemēs, bet arī Kanadā. Tāpat atbalstītas skolas, kori un jaunatnes organizācijas.

Pret aprūpes daļas vaditāja nodaļu darbības izvērtējumu aprūpes darbā, par pamatu ņemot biedru skaitu, iebildumus cēla DV Niagaras nod. pr. J. Celms. Savāktie līdzekļi jāsalīdzina ar biedru un tautiešu skaitu katrā latviešu centrā.

DV KV kasieŗa ziņojumā noskaidrojās, ka līdzekļi cīņai Latvijas brīvības atgūšanai un pretkomūnisma darbam vairojušies. Jaunatnes pasākumu atbalstam izdoti $ 106,48.

Bēŗu fondā sastāv 11 nodaļas. Iemaksas izdarītas par katru miršanas gadījumu. Dažas nokavētās nodaļu iemaksas budžetā radījušas iztrūkumu, kas gan izlīdzināts ar dažādo ieņēmumu kontu. Kancelejas, pasta, sīkie izdevumi, maksājumi Ņujorkas viru korim, par ziediem J. Ciruļa un V. Sulima izvadīšanā bijuši neparedzēti, un budžetā radies iztrūkums par $ 120,31, ko cer ietaupīt 1963. g. budžetā.

J. Goba ziņoja, ka iekšējās informācijas darbs sastāv no ziņu vākšanas un klasificēšanas DV mēnešrakstam. Dažas nodaļas ziņas iesūta ar novēlojumu.Izsūtot apkārtrakstus, popularizēts organizācijas mēnešraksts. Ziņu saņemšana ievērojami uzlabojusies.

J. Gailītis: Ārējās informācijas darbā nodaļām izsūtīti pretkomūnistiski izdevumi, rīkotas demonstrācijas ar plakātiem (tie dabūjami uz pieprasījumu), aplusināta Dr. Alkoka miera studēšanas akcija, sūtītas lasītāju vēstules Kanadas laikrakstiem. Izrādīta filma Price of Freedom, ko dāvājis biedrzinis E. Breikšs. Šo filmu arī delegātu pilnsapulce noskatījās sesijas otrā dienā.

Sekretārs R. Alksnis: Darbības gadā noturētas 11 valdes sēdes ar 57 stundu ilgumu. Viena no tām notikusi DV CV pr-ža V. Januma viesošanās laikā Toronto. Saņemti 198 un izsūtīti 599 sūtījumi. Piešķirti 38 atzinības raksti. DV CV piešķīrusi 5 krūšu nozīmes zeltā un 6 atzinības rakstus DV biedriem Kanadā.

P. Broks sniedza ziņas par jaunatnes un sporta nozari. Apmeklētas apgāda Ceļinieks valdes sēdes, sastādītas un izsūtītas DV nodaļām vadlīnijas jaunatnes darbā. Izkārtotas šaušanas sacīkstes Kičenerā, kuŗas notikušas A. Preisa vadībā. Vajadzētu abonēt jaunatnes izdevumus un dāvināt tiem jauniešiem, kam nav pa spēkam tos iegādāties, lai tā viņus ieinteresētu arī DV darbā. Vajadzētu atbalstīt jaunos rakstniekus, izdodot viņu darbus.

Pēc tam Kanadas vanadžu pr-ce I. Breikša ziņoja, ka vanadžu sanāksmē valdē ievēlētas: par valdes priekšsēdi I. Breikša, loc. M. Jonāne un M. Vītola.

DV KV revizijas komisijas ziņojumā valdes darbība atzīta par sekmīgu.

Pie debatēm par apgāda darbību V. Hazners DV ASV valdes vārdā pieteica tūlītēju laikraksta abonentu skaita palielinājumu.

Ārējās informācijas debatēs P. Treijs ieteica aktivizēt pretkomūnistisko darbību.

Delegātu sanāksmē ierodas LNAK aprūpes daļas vadītājs J. Grodnis. Viņš garāka referējumā pastāstīja par LNAK pieņemto rezolūciju koordinēt atsevišķo organizāciju līdzekļu vākšanas akcijas..

E. Ozols aicināja delegātus, lai atsevišķas DV nodaļas vēl vairāk atbalstītu latviešu skautu vienības. (Noslēgums 8. lpp.)

Jaunievēlētā DV Kanadas valde, revīzijas komisija un goda tiesa. Uzņēmumā no kreisās: R. Alksnis, J. Šmits, K. Purmalis, Kanadas vanadžu priekšniece I. Breikša, DV KV priekšsēdis R. Epneris, Latvijas konsuls V. Tomsons, Ž. Bukovskis. Otrā rindā: E. Krūka, O. Ieviņš, A. Civželis, A. Taube, G. Vīksna, K. Bencons, J. Gailītis un A. Beitāns; iztrūkst A. Akmens.

Foto JAK

Vai amerikāņi mēģinās likvidēt komūnismu Kubā?

UZBRUKUMS KUBAI IZSAUKS JAUNU PASAULES KARU. AMERIKĀŅI MĒĢINĀS LIKVIDĒT KASTROISMU UN KOMŪNISMU KUBĀ

Nebeidzamais Kubas jautājums pagājušās nedēļas nogalē uzliesmoja divās frontēs — Maskavā un Vašingtonā. Padomju Savienības armijas un kara flotes četrdesmit piecu gadu pastāvēšanas atceres svinībās, Hruščevam klātesot, runāja aizsardzības ministrs maršals Maļinovskis. Pēdējais asi uzbruka Sav. Valstu politikai Kubā un atklāti brīdināja, ka amerikāņu agresija pret Kubu neizbēgami izsauks jaunu pasaules karu.

No Padomju Savienības aizsardzības ministra runas var secināt, ka Maskava Kubu vēl nebūt nav norakstījusi zaudējumos. Hruščevs, pēc raķešbāzu likvidēšanas, agresīvo raķešu un bumbvedēju izvākšanas gan sōlījās izvākt arī Kubā stacionētās padomju militārās vienības, bet šis process pagaidām izrādās ļoti gauss.

Jau kopš Sav. Valstu un Kubas pirmo domstarpību sākuma Maskavas propagandas mašīnērija uzsāka dziesmu, ka amerikāņu uzbrukums Kubai var izsaukt atomkaŗu. Maļinovskis pagājušās nedēļas nogalē jau izteicās daudz noteiktāk. Viņš nepārprotami uzsvēra, ka uzbrukuma gadījumā Padomju Savienība būs viena no pirmām, kas steigsies Kubai talkā; uzbrukums Kubai neizbēgami izsauks jaunu pasaules karu. Maršala Maļinovska uzsvērē Padomju Savienības bruņotie spēki ir ieņiskāņie, un varenākie visā pasaulē. Padomju pusē esot tāds raķešu pārsvars, ka ar to katrs agresors varot tikt sadedzināts jau kara pirmajās stundās.

Runājot par tā saucamo padomju raķešpārsvaru, jāatzīmē kāds Sav. Valstu militāristu izmeklēšanas rezultāts. Sakopojot visu iespējamo informāciju, izmeklēšanas komisija nākusi pie atziņas, ka amerikāņiem ir daudz, daudz vairāk raķešu notēmēts pret Padomju Savienību, nekā krieviem pret Sav. Valstīm. Amerikāņi ar savām aizjūŗas bazēm atrodas stratēģiski daudz izdevīgākā situācijā. Kamēr krievi Ziemeļameriku var cerēt sasniegt vienīgi ar savām starpkontinentālām raķetēm, amerikāņi to var panākt arī ar savām vidējo distanču raķetēm no bazēm Eiropā un Tuvos Austrumos.

Tās pašas izmeklēšanas komisijas rezultāti rāda, ka militārais raķešlaikmets pagaidām vēl atrodas autiņos tīts. Lai gan kā Sav. Valstīm, tā Padomju Savienībai ir vesela rinda raķešu, kas, atombādiņiem bruņotas, var nodarīt bezgalīgu postu un iznīcību, militārās aprindas vēl joprojām uz cilvēka vadītiem bumbvedējiem paļaujas daudz vairāk, nekā uz bieži tik kaprisām raķetēm.

Bumbvedēju skaita ziņā Sav. Valstis atrodas tālu priekšā Padomju Savienībai.

Kamēr Padomju Savienības aizsardzības ministrs, Sav. Valstu agresijas gadījumā, sola nekavējošu militārū palīdzību Kubai, Sav. Valstu valdība lauza galvu mēģinājumā atrast ceļu, kā atbrīvot Kubu no kastroisma un komūnisma bez tiešas militāras iejaukšanās. Prezidents Kenedijs, kas ar savu drošo un noteikto nostāju pagājušā gada rudenī. Kubas krizes laikā ieguva visas brīvās pasaules cieņu un apbrīnu, tagad daudziem ir licis sevī vilties. Vilušos starpā ir arī spēciga Sav. Valstu senātoru grupa, kas pastāv, ka Kubas briesmas nebūt nav mazinājušās un ka visa Dienvidamerika tagad dzīvo zem komūnistu infiltrācijas draudu zīmes. Bet — Kastro senātoru grupas uzskatus pagājušā nedēļā palīdzēja apstiprināt kāds ļoti neatbildīgs gājiens no Kubas puses. Floridas tuvumā, starptautiskos ūdeņos, motora bojājumu dēļ bija apstājusies kāda amerikāņu zvejas laiva — kad tai pēkšņi uzbruka kāds MIG tipa izmīcinātājs. Lidmašīnas raķetes zvejas laivai gan netrāpīja, bet uzbrukuma aculiecinieki bija ne tikai kā zvejas laivas okupanti, kuŗu stāstam oficiālās iestādes varētu arī neticēt, bet arī vairākas amerikāņu lidmašīnas. Piekrastes radara stacijām uztverot kādas svešas lidmašīnas tuvošanos, nekavējoties pacēlās vairāki amerikāņu izmīcinātāji — tieši laikā, lai redzētu uzbrukumu un uzbrucēju. Prezidents Kenedijs notikumā nevaino tikdaudz Padomju Savienību, kā Kubu. Sakarā ar augšminēto starpgadījumu prezidents izdevis rīkojumu nākotnē, līdzīgos apstākļos, atklāt uguni.

Notikums ar MIG'u un amerikāņu zvejas laivu nav nekāds ievērojamais, bet ar to pilnīgi pietika, lai Kubas problēma atkal atgrieztos laikrakstu pirmās lappusēs. Pēc aizsardzības budžeta debatēm demokratu senātors Rassels Vašingtonā žurnālistiem atklāja, ka Sav. Valstis ir uzsākušas aktīvu politiku kastroisma un komūnisma likvidēšanai Kubā. To viņam, kā bruņoto spēku komitejas priekšsēdim senātā atklājis aizsardzības ministrs Maknamara. Žurnālistu vaicāts par kastroisma un komūnisma apkarošanas metodēm, senātors liedzās atbildēt, paskaidrojot, ka tās pašreiz vēl tiekot turētas vislielākā slepenībā.

Daugavas Vanagu delegāti Toronto iepazinās ar paplašināto DV spiestuvi. Uzņēmumā DV KV pr-dis R. Epneris pie jaunieģādātās saliekamās mašīnas. Aizmugurē: K. Purmalis, V. Hāzners, konsuls V. Tomsons un burtlicis A. Freimanis. Foto JAK

LATVIJA

17. n-rs. TREŠDIEN, 1963. GADA 27. FEBRUĀRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

Informācija par Latviju

Latvia, — Original Text by the Latvian Legation, Washington, D. C. Reprint 1962. — 62 lpp.

Saskarē ar sveštautiešiem pa laikam rodas vajadzība pēc kodolīga un labi apstrādāta stāstījuma par Latviju — tās tautu, vēsturi, saimniecisko un kultūrālo dzīvi. Tagad šāda brošūra iespiesta angļu valodā ar nosaukumu „Latvia." Uz laba papīra bagātīgi illustrētajā brošūrā ar saistošu un kodolīgu stāstījumu pateikts daudz no tā, kas nepieciešams sveštautiešiem, lai tie sāktu izprast mūsu tautas centienus un likteņus.

„Latvija" būtībā ir latviešu sūtniecības Vašingtonā agrākos gados izdotās tāda paša nosaukuma grāmatiņas jauniespiedums. Starpība vienīgi tā, ka jaunais izdevums papildināts tekstā un ar jaunām fotografijām, reizē aptverot arī starplaika notikumus līdz 1962. gada vidum. Šo darbu veicis redaktors J. Andrups.

Brošūrā pavisam 18 nodaļu, kas visas vienlīdz interesantas un nozīmīgas latviešu lietai, bet še lai pieminētas tikai dažas. Nodaļā „Kur brīvi ļaudis varēja dzīvot" sniegts konspektīvs apskats par Latviju un tās iedzīvotājiem, dodot arī labus salīdzinājumus ar citām zemēm un tautām. Plašu un lietderīgu informāciju satur nodaļa „Zemes reforma," parādot lielo lauksaimniecības uzplaukumu Latvijas neatkarības laikā, bet nodaļā „Tauta: tās ticība un kultūra" aprakstīts vēl šodienas pasaulē daudzās vietās nesasniegtais skolu un kultūrālās paškarbības tīkls. Ļoti noderīga sveštautiešiem šiem nodaļa „Sovjetizācija un pirmās masu deportācijas," kas sniedz labus padomju viltus rīcības un mežonības piemērus. Brošūras pielikums atzīstams par sevišķi vērtīgu, jo satur 20 oroģināldokumentu tekstus vai kopijas par rietumu lielvalstu nostāju Latvijas jautājumā, sevišķi pēdējā laikā dotos valstsvīru apliecinājumus, kādēļ neviens nelabvēlis šos tekstus nevar apzīmēt par „novecojušamies papīriem" bez jebkādas šodienas vērtības. Grāmatiņas titullapā ievietots Latvijas ģerbonis, saturā Baltijas valstu karte, 21 fotografija un 3 zīmējumi, kas lieliski papildina un atdzīvina atsevišķo nodaļu saturu. Patikami, ka nav piemirsta arī izmantotās bibliografijas uzskaite, sevišķi tādēļ, ka šai sarakstā minētie 15 darbi visi iznākuši angļu valodā, kādēļ palīdz sameklēt plašāku literatūru sveštautiešiem, kas pēc „Latvia" izlasīšanas vēlētos jautājumā pamatīgāk iedziļināties.

Par to, ka šī brošūra ieraudzījusi dienas gaismu papildinātā jauniespiedumā, jāpateicas DV CV informācijas nozares vadītāja iecerei un pūliņiem, tāpat līdzekļu devējiem šī svētīgā pasākuma īstenošanai — Daugavas Vanagiem (Anglijā, ASV, Austrālijā un Kanadā), Latviešu nacionālajai padomei Lielbritanijā. Illustratīvos materiālus devusi, Baltiešu centrālā bibliotēka Minchenē.

A. Liepiņš.

NEMIERI UN NEKĀRTĪBAS ZIEMEĻU KAUKĀZĀ UN DONAS APGABALĀ

Arī monolitiskā Padomijas sistēmā, kur, kā latvieši mēdz sacīt: „mucā audzē un pa spundi baro," šķiet, neiet vairs itin gludi. Kārtējām lauksaimniecības neveiksmēm un pārtikas trūkumam, rūpniecības „centrālizācijai," „decentrālizācijai," „organizēšanai" un „pārorganizēšanai," izražotā apzagšanai un noblēdīšanai nākušas klāt jaunas likstas. Uu, proti: atklāti nemieri par kuriem padomju presē ilgi rūpīgi slēpts, un tikai tagad daudzmaz autentiskas ziņas sasniegušas brīvo pasauli.

Šie nemieri norisinājušies 1962. g. jūnijā un jūlijā Novočerkaskas un citos rūpniecības centros Donas apgabalā un Krasnodarā un Groznijā, Kubaņas un Terakas upju baseinos Kaukazā.

Kompartijas centrālkomitejas paskaidrojumi un TASS'a ziņojumi, kas uz valdības rīkojumu publicēti apgabalu un Maskavas laikrakstos, netieši pastiprina informāciju par nemieriem, par kuriem ziņas brīvajā pasaulē nokļuvušas caur diplomātiskiem avotiem.

Vēl pirms tam ziņas par minētajiem notikumiem publicētas skandināvu laikrakstos, kuŗi savukārt tās ieguvuši no Helsinkos, Somijā 1962. g. vasarā notikušā Jaunatnes festivāla dalībniekiem.

Pēc Vašingtonas izvērtējuma notikumu norise šāda:

Novočerkaskā nemieri sākušies dažas dienas pēc pad. valdības paziņojuma par cenu paaugstināšanu gaļai un piena produktiem. Bars pircēju, galvenokārt sievietes, satrauktas par cenu paaugstināšanu šiem produktiem, sapulcējies izpildkomitejas mītnes priekšā, prasot valdībai paskaidrojumu par cenu paaugstināšanu. Dotie paskaidrojumi pūli nav apmierinājuši. Otrā dienā vēl lielāki pircēju bari pulcējušies valsts pārtikas veikalu priekšā, jo veikali pārtraukuši gaļas un sviesta pārdošanu.

Pircējiem — namamātēm — šoreiz jau pievienojušies jaunieši un pusaudžu bari, kas iesākuši veikalu demolēšanu.

Ieradusies milicija, nevarēdama pūli izklīdināt, šāvusi gaisā. Daži pusaudži, kas bijuši uzrāpušies kokos, ievainoti. Sadusmotais pūlis atspiedis miliciju, kuŗai palīgā izsaukts vietējā garnizona karaspēks. Karaspēks šāvis uz demonstrantiem un nonāvējis ap 70 sieviešu un pusaudžu, ievainojot dažus simtus.

Asiņainā izrēķināšanās ar demonstrantiem radījusi nemieru vietējos rūpniecības uzņēmumos, kuŗu sākušās strādājošo sapulces. Partijas runātāji un to aprunājuši galvojumi nav apmierinājuši strādniekus. Pēdējie prasījuši tūlītēju paaugstināto cenu atcelšanu, veikalu atvēršanu un iedzīvotāju apgādi ar gaļu un piena produktiem.

Jaunieši, to vidū arī vietējie komjaunieši, turpinājuši demonstrēt pret izpildu un partijas komitejām.

Novočerkaska izsludināta pastiprinātas apsardzības stāvokli ar ierobežotu kustību ielās. Visiem komjauniešiem, studentiem un skolēniem aizliegta parādīšanās ielās no plkst. 8 vakarā līdz plkst. 8 rītā.

Citos centros.

No Novočerkaskas nemieri pārsviedušies uz Aleksandro - Gruševsku, Rostovu, Krasnodaru, Maikopu un Groznīju.

Uz ministru kabineta rīkojumu uz Novočerkasku, Rostovu un Krasnodaru komandēts Chruščeva pirmais vietnieks Frols Kozlovs un partijas Centrālkomitejas locekļi.

Kozlova un CK locekļu revīzijas rezultātā nomainīti visi apgabalu un dažu rajonu kompartijas rezultātā nomainīti visi apgabalu pr-di Aleksandru Basovu priekšgalā. Viņa vietā iecelts Zaporožjes (Ukrainā) apgabala komitejas pr-dis Vladimirs Skrabins.

Uz Rostovu bez Kozlova sūtīts arī otrs redzams kompartijas darbinieks un Chruščeva ieliktenis Centrālkomitejā Andrejs Kiriļenko. Kādā lielā metalurģiskā uzņēmumā Kiriļenko sasauktajā sapulcē pieņemta rezolūcija par arodbiedrību pārvēlēšanu un strādājošo dzīves apstākļu uzlabošanu.

Tādas pašas sapulces sasauktas arī Krasnodarā un Groznijā.

Tikai stipri vēlāk pēc notikumiem Padomijas dienvidos parādījusies vesela serija paskaidrojumu „Pravdā" un „Izvestijās" un it kā uzņēmumu, šachtu un kolchozu sapulcēs pieņemtie lēmumi, kuŗos strādājošie „apzinīgi izpratuši nepieciešamību pacelt tirgus cenas gaļai un piena produktiem."

Tomēr nemiera strāvojumi un rūgšana strādniekos un it sevišķi skolu jaunatnē turpinās un piespiež kompartiju un vadību pieņemt lēmumus it kā stāvokļa uzlabošanai, bet galvenokārt par vietējo partijas un administrātīvo organu personāla maiņu un jauniecelšanu.

Visiem ārzemniekiem, diplomātiskos pārstāvjus un žurnālistus ieskaitot, Ziemeļkaukaza un Donas abgabala apmeklējumi noliegti līdz turpmākam speciālam Maskavas rīkojumam. Fas.

HAMBURGA LIELĀKĀ SPIEGU CENTRĀLE

PAGĀJUSĀ GADĀ AIZTURĒTI 430.000 NELEGĀLI PASTA SŪTĪJUMI

Hamburga, blakus Rūras apgabalam un dažām Bādenes — Virtembergas pilsētām pie Austrumvācijas robežas, ir lielākē, komūnistu spiegu centrāle Rietumvācijā, preses konferencē žurnālistiem paskaidroja Hamburgas iekšlietu senātors Šmits. Komūnistu partija pagrīdē Hamburgā darbojas joprojām un iefiltrēties masās mēģina ar nelegālu izdevumu un legālu, segorganizāciju izdotu laikrakstu un mēnešrakstu palīdzību. Par šādiem palīglaikrakstiem senātors Šmits nosauca Die Andere Zeitung, kas iznākot 20.000 lielā metienā, mēnešrakstu Recht un Solidarität, ap 2.000 eksemplāros, divus studentu laikrakstus, kas iznākot ap 20.000 eksemplāros. Pret viena izdevēju ievadīts tiesas process. Bez tam 1962. g. Hamburgā iznākuši 43 komūnistiski darba vietu laikraksti un 19 apkārtraksti. Arī aizliegtais Hamburgas komūnistu partijas organs Hamburger Volkszeitung iznācis vairākas reizes hektografēts.

Hamburga ir arī lielākais literatūras un propagandas materiālu izdales punkts. Pagājušā gadā Hamburgā aizturēti 430 tūkst. nelegāli pasta sūtījumi.

Senātors Šmits uzskaitīja arī vairākas paligorganizācijas, kuŗu biedri apzināti vai neapzināti kalpo komūnistu mērķiem. Arī nevainīgos kooperātivos un nepolitiskās, neitrālās apvienībās komūnisti iefiltrē savus domu biedrus, kas tad visu organizāciju pakļauj saviem mērķiem. Starp organizācijām senātors Šmits minēja Starptautisko pretkaŗa organizāciju, Pretkaŗa apvienību un Austrummarša darba grupu Hamburgā un dažas citas pacifistiskas organizācijas. Bet kā seg- vai paligorganizācijas minēja Vācu miera ūniju, Franku iecirkni, Švelmeras iecirkni un Vācijas demokratisko kultūras apvienību.

Pēc iekšlietu senātora ziņām, spiegi tagad vairs nedarbojas vieni. Tie ir labi sagatavoti un rūkojas ar zinātniskām metodēm. Tagadējie aģenti vairs nav ideālisti, bet visu dara par naudu, tātad pret labu samaksu. Lielais spiegu vairums ieplūst no Austrumvācijas un no turienes arī saņem rīkojumus.

Pagājušā gadā Hamburgā vien apcietināti 98 nelegāli iepludināti aģenti. Atrastie pierādījumi apliecinājuši, ka tiem bijis uzdots izdarīt sabotāžas rūpniecībās un militāros objektos.

TIKAI PĒC 45 GADIEM . . .

AP ziņu aģentūra nesen ziņoja no Maskavas, ka armijas laikrakstā „Sarkanā zvaigzne" (Krasnaja Zvezda) bijis ievietots paziņojums, ka turpmāk vairs nebūšot vajadzīgs izmantot armijas vienības „iekšējās kārtības uzturēšanai".

Šī kontinenta lielā prese, kā jau šādos gadījumos parasts, šo visai īpatnējo un, teiksim, arī visai svarīgo paziņojumu ir ievietojusi bez jebkādiem komentāriem, kaut gan tādi būtu bijuši vietā, lai lietas apstākļus pareizi apgaismotu saviem lasītājiem, kas pa lielākai daļai par Pad. Savienības iekšējām lietām vai nu nemaz vai arī visai vāji informēti.

Kas tad nu īsti slēpjas aiz šī īsā paziņojuma? Tas mums oficiāli atklāj un apstiprina to, ka tas, kas visus šos ilgos gadus bija rūpīgi slēpts un padomju oficiālo iestāžu noliegts, ir tagad pašu šo iestāžu oficiāli apstiprināts fakts. Visus šos gadus visvarenā čeka nav varējusi tikt galā ar dumpīgajiem padomju pilsoņiem bez armijas bruņoto vienību iejaukšanās! Tagad beidzot, liekas, padomju valdībai ir izdevies salauzt šo pretestību, un tā domā turpmāk varēt iztikt tikai ar plašo čekas ierēdņu un viņiem pakļauto čekas oficiālo kaŗaspēka vienību palīdzību, neiesaistot vairs obligātā kaŗa dienesta kaŗaspēka vienības netīrajās čekas policejiskās akcijās.

Nav zināms, vai šī kārtība attieksies arī uz padomju imperiālistu jaunieka otajām un satelitu zemēm? Ir daudz iemeslu šaubīties, vai pasaules vēstures vislielākie tautu apspiešanas meistari to riskēs darīt, jo tie itin labi zina, kāds gars valda tanīs zemēs, kas vēl nesen ir elpojušas brīvības gaisu. Jāšaubās arī, vai minētais dekrēts nerādīs vajadzību atgriezties pie agrākās kārtības.

A. Kalns

CANADA

Vairāk kā **PUSMILJONS**

personu ir kļuvuši

KANADAS PILSONI

kopš Kanadas pavalstniecības likuma spēkā stāšanās 1947. gadā.

1962. gadā vien vairāk kā 72.000 jaunieceļotāji nodeva uzticības zvērestu un kļuva pilntiesīgi locekļi Kanadas sabiedrībā.

Šis ir sirsnīgs aicinājums visiem jaunieceļotājiem, kas likumīgi uzņemti šinī zemē pirms četriem gadiem un deviņiem mēnešiem, pieprasīt **tagad Kanadas pavalstniecību.**

Baudi visas tiesības un priekšrocības kā pilntiesīgs Kanadas loceklis:

— tiesības vēlēt,
— tiesības uz Kanadas pasi.
— tiesības uz sabiedrisku amatu,
— pilnīgas balss tiesības Kanadas publisku jautājumu izšķiršanā.

Veidlapu pavalstniecības pieprasīšanai var saņemt no tuvākā pavalstniecības ierēdņa (Clerk of the Citizenship, County or District Court or Registrar of Canadian Citizenship, Ottawa) vai apgabala tiesā, kā arī Pavalstniecības departamentā Otavā.

R. A. BELL,
Pavalstniecības un Ieceļošanas Ministrs

52 — 16

CETURTĀ IZDEVĪBA

Otrais pasaules kaŗš noslēdzās ar traģisku gala rezultātu. Cīnoties pret nacionālsociālistisko Vāciju, kuŗas tieksmes bija pārāk kaili saredzamas, daudzas patstāvīgas valstis, zaudējot savu brīvību un pašnoteikšanos, nonāca komūnisma verdzībā. Vēl vairāk: komūnisms ielauzās un nostiprinājās Eiropā un vēl šo baltdien cenšas izplesties.

Kaŗā pielaistās kļūdas ir nelaime un lāsts, ko miera laika apstākļos grūti izlabot. To var tikai gadījumos, ja ir drosme un uzņēmība riskēt un rīkoties. Taču pēckaŗa laikā šādi simptomi nav saskatāmi, un notiek it kā samierināšanās ar status quo stāvokli, kaut gan tai pašā laikā izskan saukļi un vēlmes — atbrīvoties no komūnisma, to iznīcināt vienā vai otrā veidā. Būtu maldīgi domāt, ka rietumiem, kā komūnisma pretcinītājiem, pēckaŗa gados nebūtu bijis izdevības riskēt un rīkoties. Pati pirmā šāda izdevība (un to vēl tagad uzsveŗ dažs tālredzīgāks amerikānis!) bija īsi pirms Vācijas kapitulācijas, kad Hitlera vietnieks lieladmirālis Doenitzs piedāvāja vācu armijas kapitulāciju Amerikai, Anglijai un Francijai, bet ne Padomju Savienībai. Šīs dalītās kapitulācijas nolūks bija nosargāt Eiropu no komūnisma. Tolaik vācu armijai vēl bija miljoni kaŗavīru un ap 20.000 lidmašīnu. Ja tās rietumu sabiedrotie apgādātu ar degvielām un nepalaistu gaŗām pārsteiguma momentu, ko radītu triju sabiedroto atbalsts vācu armijai (kas viena pati tiktu galā ar sarkanajiem), no jau kaŗā iedragātās sarkanās imperijas un komūnisma citadeles nekas pāri nebūtu palicis.

Pārsteiguma moments kaujā vai arī jebkuŗā saspīlējuma momentā ir ārkārtīgi izšķirīgs. Taču šo pirmo izdevību iedragāt komūnismu ar vācu armiju rietumu sabiedroto atbalstā vēl šodien nosoda miljoni, jo, lūk, — Savienotās Valstis bez nobalsošanas un debatēm, Senāta un Kongresa lēmumiem neko neuzņemas arī kritiskos brīžos.

Šai pirmai izdevībai jau 1948. gadā sekoja otra — krievu izprovocētais gaisa tilts, kas amerikāņiem maksāja miljonus. Arī pie šīs otrās izdevības daudzi toreiz apstājās, pārdomāja un ieteica — krievu blokādi lauzt uz zemes ar ieročiem varu! Ja šī rīcība arī izraisītu kaŗu ar Padomju Savienību, tad upuŗu un postījumu būtu nesalīdzināmi mazāk nekā tas varētu būt šobrīd, jo Berlīnes gaisa tilta laikā Padomju Savienībai vēl **nebija** atomieroču, bet Sav. Valstīm, toreiz vienīgajām, bija šis iznīcinošais ierocis. Arī šī izdevība palika neizmantota.

Bet tai pašā laikā komūnisma ekspansija pieņēmās, atkaŗojot savai virskundzībai daudzas valstis un zemes. Citas to labprāt pieņēma, citas savukārt stājās sakaros ar šīs sātaniskās idejas cīnītājiem Kremlī, lai vienā vai otrā veidā izmēģinātu šo režīmu savā zemē.

Un tā šie sarkanie taustekļi, kuŗi auguši visā pēckaŗa laikā, iesniedzās arī Amerikas pievārtē — Kubā. Komūnisma ideju koncentrēšanās šai jaunajā upuŗī izrādījās tik spēcīga, ka Kubas bēgļi nenocietās un izdarīja bēdīgi slaveno invāziju, lai padzītu Kremļa rokas puisi un atjaunotu brīvību ar tās demokratiskajām tiesībām. Vēl šodien nav pilnīgi skaidrs, vai invāzijas spēku apmācīšanā un komplektēšanā piedalījušies nekubieši. Bet kad Kubas patrioti mēģināja izsēsties šalā, satraukt savus līdzjutējus, savu tautu un padzīt bārdaino ķeceri, Sav. Valstis nesniedza nekādu palīdzību. Toreiz pānikas radīšanai Kubas šalā taču noderētu kāda lidmašīna vai cits efektīvs ierocis, jo Kastro idejas vēl nebija tā iesakņojušās, kā tas ir tagad. Savienotās Valstis atkal palaida gaŗām izdevību — nocirst sarkano taustekli, kas stiepjas uz Dienvidamerikas Valstīm.

Un beidzot — 1962. gada oktobrī pienāca kārta ceturtajai izdevībai — iedragāt komūnismu, okupējot Kubu. Bet arī tā netika izmantota.

Tikai naīvais spēj izdomāt, ka ar 42 krievu raķešu aizvākšanu komūnisma uzvaras gājiens Kubā būtu apstājies. Gluži otrādi: komūnisma iespaids pieaug, vienalga, kā arī izvērtētu krievu tehniķu armiju šai salā. Kamēr nav pārstaigāta zeme, nav iespējams taisīt drošus secinājumus par to, kas šai zemē atrodas.

Neizmantojot izdevības, valsts allaž atradīsies nenokārtotu jautājumu priekšā. Tā tas šobrīd ar Sav. Valstīm un tuvējo komūnisma perēkli Kubu, kuŗu savā aizgādībā pārņēmis Kremlis, un tur veido spēku, kuŗa uzdevums izsēt nemieru un sarkano sēklu Dienvidamerikā. Izdevību neizmantošanai nožēlojamā kārtā piebiedrojusies naīvitāte un spriedelēšana par to, vai Kubā slēpjas komūnisma ieperināti draudi vai ne.

Nākotne rādīs, cik daudz jaunas vientiesības jautājumos; kas redzīgajam jau sen skaidrs.

P. Grods

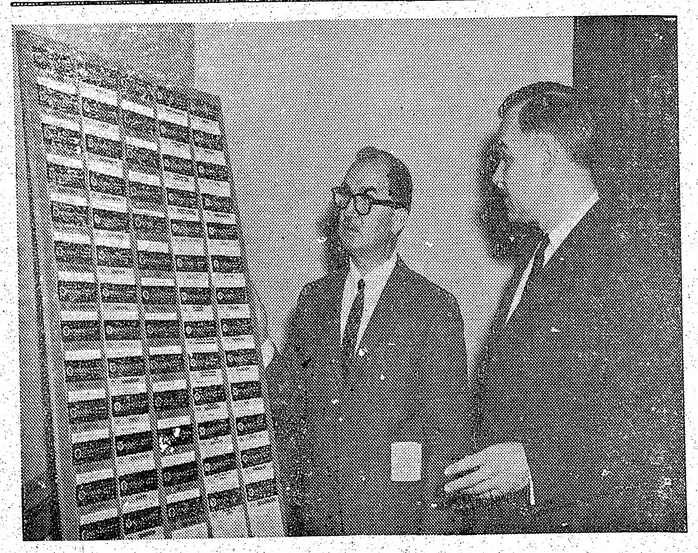

Ontario provinces pilsonības ministrs Dž. Jaremko iepazīstina Preses pārstāvjus ar publicēto informācijas izdevumu 13 valodās, kā darbojas atsevišķās valdības ministrijas.

MĀKSLINIECE, KAS KALPO DI

Dzejniece Aina Zemdega kļuvusi diplomēta pianiste, nobeidzot Toronto karalisko konservātoriju ar ARTC grādu. Viņas skolotāji, citu starpā, ir bijuši prof. T. Ķeniņš, iecienītais teorētiķis Eriks Kollinsons, pazīstamais pianists un mūzikas paidagoģijas lektors Earl Moss.

„Neaizmirsīsim, ka mūsu uzdevums ir audzināt 21. gadu simteņa klausītājus un izpildītājus," Aina Zemdega atkārto savā bijušā skolotāja E. Mossa vārdus. „Tas uzliek pienākumu, stāvot tagadnē, virzīt uz nākotnes mūziku un tai pašā reizē arī mācīt pareizi novērtēt lielo mūzikālo mantojumu no agrākajiem gadu simteņiem, kā arī vēsturisko sakarību, kādā tā, kā visas mākslas, ir augusi. Tas nozīmē it kā dzīvot trīs laika dimensijās."

Blakus tiešajam paidagoģijas darbam pašas studijā, kuŗā, vairāku gadu laikā, skolēnu skaits ir stipri audzis, mūzikas vēsture jauno diplomandi saista visvairāk, un ir nodomi tajā papildināties. „Neticami liels ir mūzikas vēstures mācību grāmatu trūkums bērniem, apm. 9—15 g. vecumā, kas ir tieši tas laiks, kad viņiem visvairāk ir jādevības mūzikas gūšanā. Vēlāk tas ir tālāk."

„Pašreiz," dzejniece, laiku kā gribas det dzejai, pārdējos gado

„Liekas, par dzeju esmu uz jusles.

Nākošajā skolā, mā lām bērnu Canadian vancement mācīt skol vus īpašus rā jauns d mazām iep cību un l reizu nova gi nevarēs dēļ tas ma Vēlam Jā darbu nov tad ir cer redzēsim Gaitas rīk

18. turpinājums.

„Jūs domājat precību sludinājumus, k parādās latviešu avizē? Man vienmēr tie Antiņš iebilda stipri aizdomīgā balsi.

„Es zinu, lielumlielā tautiešu daļa par tā veidu parasti mēdz pavipsnāt. Bet ir bijuši tā noslēgtas ilgstošas un skalstas mūža d mēram, dzejnieks Fricis Bārda ar dzejnie du iepazinušies, tā sakot, caur avizēm."

„Tiešām?" brīnījās Jērs.

„Ja viņu dēls Zigurds Bārda tagad ne lijā, jūs pats varētu viņam apjautāties un ka es jums nestāstu jokus," šķietami nopie nieks un atvadījās. „Tagad gan man jāst ielūgti ciemos un gribēju ieskriet pie jum tiņu . . ."

Antiņš domīgs palika stāvot tukšās ista polu zariem azotē un turēja vienā sauj koši krāsotās olas.

3. NODAĻA

Antiņš Jērs gulēja gultā, kreklos izm avīzi. Visa māja bija atkal silta, un īrnieki rulēm vairs nedauzīja. Par ļoti nepatik melno cūku bija palikušas tikai atmiņas.

LIELĀKĀ SPIEGU ...NTRĀLE

...TURĒ TI 430.000 NELEGĀLI PASTA ...SŪTĪJUMI

...ap- 000 eksemplāros. Pret viena iz-
...s — devēju ievadīts tiesas process.
...Aust- Bez tam 1962. g. Hamburgā iz-
...nākē, nākuši 43 komūnistiski darba
...Rie- vietu laikraksti un 19 apkārtrak-
...ence- sti. Arī aizliegtais Hamburgas
...Ham- komūnistu partijas organs
...mits. Hamburger Volkszeitung iznā-
...grīdē cis vairākas reizes hektografēts.
...ojām
...a ar Hamburga ir arī lielākais li-
...ģālu, terātūras un propagandas ma-
...krak- teriāļu izdales punkts. Pagāju-
...zību. šā gadā Hamburgā aizturēti 430
...stiem tūkst. nelegāli pasta sūtījumi.
...e An- Senātors Šmits uzskaitīja arī
...20.000 vairākas palīgorganizācijas, ku-
...akstu ru biedri apzināti vai neapzinā-
...2.000 ti kalpo komūnistu mērķiem.
...dentu Arī nevainīgos kooperātīvos un
...o 20. nepolitiskās, neitrālās apvienī-
...bās komūnisti iefiltrē savus do-
...mu biedrus, kas tad visu or-
...ganizāciju pakļauj saviem mēr-
...ķiem. Starp organizācijām se-
...gadus nātors Šmits minēja Starptau-
...i tikt tisko pretkara organizāciju,
...omju Pretkara apvienību un Austrum-
...noto marša darba grupu Hamburgā
...beigu un dažas citas pacifistiskas or-
...ai ir ganizācijas. Bet kā seg- vai pa-
...stību, līgorganizācijas minēja Vācu
...iztikt miera ūniju, Franku iecirkni,
...u un Švelmeras iecirkni un Vācijas
...iciālo demokratisko kultūras apvieni-
...i, ne- bu.
...a die Pēc iekšlietu senātora ziņām,
...netira- spiegi tagad vairs nedarbojas
...jās. vieni. Tie ir labi sagatavoti un
...ba at- rīkojas ar zinātniskām meto-
...mperi- dēm. Tagadējie aģenti vairs nav
...sateli- ideālisti, bet visu dara par nau-
...nneslu du, tātad pret labu samaksu.
...stures Lielais spiegu vairums ieplūst
...šanas no Austrumvācijas un no turie-
...jo tie nes arī saņem rīkojumus.
...valda
...ir el- Pagājušā gadā Hamburgā
...aubās vien apcietināti 98 nelegāli ie-
...nera- pludināti aģenti. Atrastie pie-
...ie ag- rādījumi apliecinājuši, ka tiem
...Kalns bijis uzdots izdarīt sabotāžas
tos.

...LJONS

...uši

...LSONI

...ma spēkā stāšanās

...jaunieceļotāji node-
...iesīgi locekļi Kana-

...jaunieceļotājiem,
...rms četriem gadiem
...tagad Kanadas pa-

...as kā pilntiesīgs Ka-

...atu,
...nadas publisku

...šanai var saņemt no
...Clerk of the Citizen-
...r Registrar of Ca-
...pgabala tiesā, kā arī
...rvā.

R. A. BELL,
...as un Ieceļošanas Ministrs

MĀKSLINIECE, KAS KALPO DIVĀM MŪZĀM

Dzejniece Aina Zemdega kļuvusi diplomēta pianiste, nobeidzot Toronto karalisko konservātoriju ar ARTC gradu. Viņas skolotāji, citu starpā, ir bijuši prof. T. Ķeniņš, iecienītais teorētiķis Eriks Kollinsons, pazīstamais pianists un mūzikas paidagoģijas lektors Earl Moss.

„Neaizmirsīsim, ka mūsu uzdevums ir audzināt 21. gadu simteņa klausītājus un izpildītājus," Aina Zemdega atkārto sava bijušā skolotāja E. Mossa vārdus. „Tas uzliek pienākumu, stāvot tagadnē, virzīt uz nākotnes mūziku un tai pašā reizē arī mācīt pareizi novērtēt lielo mūzikālo mantojumu no agrākajiem gadu simteņiem, kā arī vēsturisko sakarību, kādā tā, kā visas mākslas, ir augusi. Tas nozīmē it kā dzīvot trīs laika dimensijās."

Blakus tiešajam paidagoģijas darbam pašas studijā, kurā, vairāku gadu laikā, skolēnu skaits ir stipri audzis, mūzikas vēsture jauno diplomandi saista visvairāk, un ir nodomi tajā papildināties. „Neticami liels ir mūzikas vēstures mācību grāmatu trūkums bērniem, apm. 9—15 g. vecumā, kas ir tieši tas laiks, kad viņiem visvairāk intereses un izdevības mūzikālās izglītības iegūšanā. Varbūt, kādreiz mēģināšu šo trūkumu novērst. Bet tas ir tālākā nākotnē.

„Pašreiz," un nu runā atkal dzejniece, „ir mazliet vairāk laika kā bijis līdz šim, — to gribas dot otrai milestībai — dzejai, pārlasot un izvērtējot pēdējos gados uzrakstīto.

„Liekas, pienācis laiks domāt par dzeju krājumu. Diezgan ilgi esmu uz mudinājumiem atrunājusies.

Nākošajā gadā strādāšu arī skolā, mācot klavierspēli nelielām bērnu grupām, ko organizē Canadian Bureau for the Advancement of Music. Tiesības mācīt skolās iegūst, nobeidzot divus īpašus kursus. Šis ir samērā jauns darba lauks un tikai pamazām iegūst sabiedrības atsaucību un labvēlību. Šī darba pareizu novērtēšanu, liekas, vēl ilgi nevarēs gaidīt. Varbūt tieši tādēļ tas mani ir interesējis."

Vēlam labākos panākumus abos darbu novados. Un ja ne citur, tad ir cerība, ka mūsu dzejnieci redzēsim un dzirdēsim Jaunās Gaitas rīkojamā kokteilī.

V. Skaistlauks

VĒL PIETEICAS JAUNI KOĶI

3. vispārējo latviešu ASV dziesmu svētku rīcības komiteja 16. februārī sanāca uz savu kārtējo darba sēdi. Sanāksmi atklājot, priekšsēdis K. Avens iepazīstināja sēdes dalībniekus ar jauno saimniecības nozares darbinieci Zinaīdu Junkeri. Z. Junkere saimniecības daļā, kas gādās par koristu uzņemšanu, mēģinājumu starpbrīžos vadīs patēdināšanu, kā arī gādās par citiem viesību galdiem.

Sēde veltīta it īpaši budžeta apspriešanai. Šai jautājumā izceļas gaŗas pārrunas. Priekšsēdis K. Avens aizrāda, ka, sastādot budžetu, nozaru vadītājiem nav jābūt ne optimistiem, ne pesimistiem, bet reālistiem. Visliekāko summu izdevumu kontā uzrādījusi saimniecības daļa. Iejas karšu pieprasījumi uz svētku kopkoŗu koncertu ienāk ļoti dzīvi, un finanču nozare pašlaik ļoti nodarbināta ar biļešu izsūtīšanu.

Finanču nozare aizrāda, ka pasta izdevumi biļešu pārsūtīšanai nav jāsedz tiem pieprasītājiem, kas dzīvo ārpus Savienoto Valstu robežām. Šis aizrādījums attiecas sevišķi uz Kanadu, no kurienes biļešu pieprasījumi ienāk ļoti dzīvi. Vēstuļu apmaksa paliek spēkā tikai Savienotās Valstīs.

Prezidijam un dažām komitejas nozarēm ienāk raksti no dažādu komerciālu uzņēmumu īpašniekiem, kuŗi vēlas svētku laikā ierīkot savu uzņēmumu stendus. Rīcības komitejai pret tādu stendu ierīkošanu nav nekas pretim, tikai atklāts paliek jautājums par telpām, kur stendus novietot.

Mūzikas nozare ziņo par koŗu rajonu mēģinājumiem. Tādi mēģinājumi paredzēti Čikāgā, Torontō un Ņujorkā. Arvienu vēl pieteicas jauni koŗi un dziedātāju ansambļi.

Informācijas nozare ziņo, ka vienmēr pieprasa svētku propagandas marķas. Ienāk pieprasījumi arī pēc propagandas plakātiem. Tiklīdz plakāti būs iespiesti, tos izsūtīs pieprasītājiem.

Administratīvā nozare ierosina jautājumu par personālu, kas svētku sarīkojumos ierādīs vietas.

J. E.

SARDZU VĪRI

Dimd ūsu soļi agrā rītā,
dimd vakaros, kad citi dus,
un gaitā brašā, ritmos vītā,
mēs ejam sargāt posteņus —
viens, divi, trīs, viens, divi trīs!

Dimd mūsu soļi naktī saltā —
viens, divi, trīs, viens, divi, trīs,
kad zeme tērpjas segā baltā
un zvaigznes mirgo debesīs.
Viens, divi, trīs, viens, divi, trīs!

Māc nogurums un acis kāri
tad it kā miegā veŗas ciet,
bet pagurt, nē! It visam pāri
mūs gods un izturība iet!
Viens, divi, trīs, viens, divi, trīs!

Mēs vienmēr likšmi stundās
brīvās,
mums draudzība ir likums svēts,
un mūsu acīs, jautri dzīvās,
mirdz brīves atspulgs neredzēts!
Viens, divi, trīs, viens, divi, trīs!

AR JAUNU SPARU

J. LEJIŅA „SKABARGA SIRDĪ" MILVOKU DV TEĀTŖA TRUPAS IESTUDĒJUMĀ

Pēc ilgāka pārtraukuma Milvoku DV teātŗa kopa Milvoku sabiedrībai deva iespēju vērtēt savu darbu J. Lejiņa „Skabarga sirdī" iestudējumā.

Luga — tipisks aktiera darbs: no vienas puses ļoti reljefi tipi; dažkārt šis reljefums panākts ar stereotipām frazēm un izdarībām. No otras puses — dzīva, īsti teātŗāla situācija, dzīvs, dabīgs dialogs un spēle.

Līdzšinējie teātŗa uzdevumi vienmēr iezīmējās ar mūsu drāmas meistaru lieldarbiem, kas arī savā laikā Milvoku DV teātŗim nodibināja nopietna teātŗa vārdu. Protams, šis darbs un spožie uzdevumi no darba darītājiem prasīja maksimālo, kam gan paliekama nozīme trimdas kultūras dzīvē, bet prāvāko latviešu koloniju lielo attālumu dēļ, diemžēl, nebija iespējams savu darbu un panākumus parādīt plašākām tautiešu aprindām. Šai darbā bija izaugusi jauna un spēcīga teātŗa mīlotāju audze, kas rež. M. Valteres - Einbergas vadībā gāja no viena iestudējuma uz otru, nākošajā arvien paveŗot dziļākus tēlošanas noslēpumus un panākot raitāku un saliedētāku spēli. Pēc ASV DV dienām Milvokos, kur kopa debitēja ar J. Raiņa „Pūt, vējiņi," teātŗa darbība uz laiku apklusa, lai atkal atdzīvotos ar jau pieminēto š. g. februāŗa izrādi, ko teātŗa mākslas cienītāji gaidīja ar lielu interesi un cerībām.

Režisore M. Valtere - Einberga „Skabarga sirdī" izrādei bija sapulcinājusi savas kopas labākos spēkus, kādēļ arī uzvedums atsaucību. Lomu sadalījums bija atbilstošs katra tēlotāja individuālitātei, jo visbiežāk tā amplitūda, kādā amatieris — aktieris var sevi pārveidot, nav pārāk plaša.

Režisore bija spējusi atrast lugas autora iecerēm atbilstošu iestudējumu, kas izrādi ievirzīja rotaļīgā gaisotnē, ko gan vietām, it sevišķi otrā cēlienā, traucēja ierobežotie skatuves apmēri.

Tēlotāji puslīdz turējās vienā līmenī, gan izteiktāki parādoties Cirulītei (M. Valtere - Einberga), Zaigai (Ilga Cakāne), Beltem (V. Kalniņš) un Pūpolam (H. Misiņš). I. Cakāne savas teātŗa gaitas iesāka DV jaunatnes uzvedumos (Sprīditī, Maijā un Paijā un Princesē Gundegā) un savā skatuviskā varēšanā ir ieaugusi DV teātŗa kopā; var droši teikt, ka viņa skatuvisko darbu liks vērtēt vēl dažu reizi. Tāpat no jaunatnes trupas izaudzis gleznotāja Dūdas tēlotājs Agris Rozītis. Gan vietām likās, ka viņa lomu var tēlot arī vieglāk, rotaļīgāk, bet arī šajā veidojumā tā bija pieņemama.

Teātŗa „vecā gvarde" V. Kalniņis patīkami pārsteidza ar izturēto spēli, kas parādīja viņa rakstura lomu tēlošanas spējas no pavisam citas puses. Katrā ziņā viņa tēlojums bija viens no viņa labākajiem sniegumiem Milvokos. Tāpat izturēti panāvo un godīgo Pūpolu atveidoja H. Misiņš, kas lika vairākkārt skaļi priecāties izrādes norisē. Arī O. Skostiņš (Račka), O. Blūms Pelēča lomā (mazliet pārcentās) un P. Rudzītis bija itin pieņemami savu lomu veidošanā un saspēlē.

Par dekoratīvo ietērpu bija gādājis H. Zellis. Skatuves uzbūves darbus vadīja V. Šāmils ar palīgiem: Fr. Miltu, H. Šamili, A. Bērziņu un J. Blūmu. Par gaismām rūpējās S. Skurulis ar J. Bēdeli.

Katrā ziņā skatītājiem izrāde patika; tā bija jāuns apliecinājums par DV teātŗa kopas spējām un interesi teātŗa darba turpināšanai. Nenoliedzami, galvenie nopelni pienākas rež. M. Valterei - Einbergai, kas ar šo izrādi apliecināja savu uzticību teātŗa darbam.

ve.

Edites Pfeiferes panākumi Dānijā

Latvijas Nacionālās operas agrākā prīmabalerīna Edite Pfeifere, kuŗa vada savu baleta skolu Kopenhāgenā, jau pirms vairākiem gadiem bija aicināta kā viešņa — skolotāja dāņu karaliskā baleta skolā. Ar šī gada sākumu viņa šai skolā saistīta par pastāvīgu mācības spēku. Dāņu karaliskā skolā līdz šim uzņēma tikai pašu dāņu paidagogus, un cittautībniekiem tur iekļūt nebija ne mazāko izredžu. Editi Pfeiferi dāņi atzīst par vienu no sekmīgākām skolotājām Dānijā. Nesen viņas uzvedumu kopā ar dāņu vadošiem dejotājiem pārraidīja Kopenhāgenas TV. Pēc Kozlovska saistīšanas par zviedru karaliskā baleta skolas vadītāju un vēlāk Plūča iecelšanu par Vīnes operas baleta skolas direktoru šis ir trešais ievērojamākais latviešu baleta paidagogu panākums. Dāņu valsts skolu ieskata par vienu no priekšzīmīgākajām rietumos.

★

Pagājušajā semestrī pie Veras Keišas technikā papildinājās divi Vinipegas Karaliskā baleta solisti — Barbara Kēra, kas savā laikā mācījusies pie Volkova un Kanadas nacionālā baletā, un Dēvids Holmes, kas savukārt studējis Anglu karaliskā baleta skolā Londonā.

★

Visai interesanti ir nule kā sakopotie dati par latviešu baleta inscenējumiem kopš 1919. gada, kad baletmeistars Voldemārs Komisārs nodibināja Latviešu baletu. Visā Latvijas neatkarības laikā, ieskaitot okupācijas laikus no 1919. līdz 1944. gadam uz Latvijas nacionālās operas skatuves uzvesti (iestudēti vai atjaunoti) pavisam 58 baleti, to starpā 14 latviešu oriģināldarbu.

Pad. Savienības okupācijas laikā no 1945. - 1963. gadam iestudēti vai atjaunoti 28 baleti, to starpā 9 oriģināliestudējumi. Visā 43 gadu darbības laikā producēti 86 baleti. Tā ir bilance, kas godu darītu arī visievērojamākajiem operas baletiem.

LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS

1. sēj. **ZVĒRU UN PUTNU PASAKAS,** 480 lapp. $ 7.80
2. sēj. **ĪSTĀS PASAKAS,** I daļa, 540 lapp. 7.80
3. sēj. **ĪSTĀS PASAKAS,** II daļa, 520 lapp. 7.80

Aplūkojiet šo izdevumu, tas ir visās grāmatnīcās.

LATVJU GRĀMATA

Prof. J. Tīdemaņa gleznu izstādi 1. martā plkst. 7.30 vak. atklās Sv. Jāņa draudzes namā. Īpašus ielūgumus mākslinieks šoreiz neizsūtīs. Visi tautieši būs gaidīti viesi. Uzņēmumā meistara glezna Madonna ar bērnu. Foto JAK.

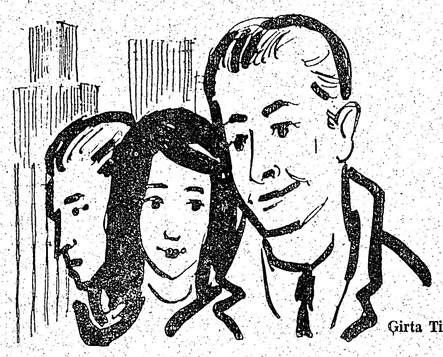

TEODORS ZELTIŅŠ

Antiņš mēdina Ameriku

Ģirta Tiltiņa viņete.

18. turpinājums.

„Jūs domājat precību sludinājumus, kādi pa laikam parādās latviešu avīzē? Man vienmēr tie likušies . . ." Antiņš iebilda stipri aizdomīgā balsī.

„Es zinu, lielumlielā tautiešu daļa par tādu iepazīšanās veidu parasti mēdz pavīpsnāt. Bet ir bijuši gadījumi, kad tā noslēgtas ilgstošas un skaistas mūža draudzības. Piemēram, dzejnieks Fricis Bārda ar dzejnieci Paulīnu Bārdu iepazinušies, tā sakot, caur avīzēm."

„Tiešām?" brīnījās Jērs.

„Ja viņu dēls Zigurds Bārda tagad nedzīvotu Austrālijā, jūs pats varētu viņam apjautāties un pārliecināties, ka es jums nestāstu jokus," šķietami nopietns teica rakstnieks un atvadījās. „Tagad gan man jāsteidzas, jo esam ielūgti ciemos un gribēju ieskriet pie jums tikai īsu brīžiņu . . ."

Antiņš domīgs palika stāvot tukšās istabas vidū ar pūpolu zariem azotē un turēja vienā saujā pīrāgus, otrā koši krāsotās olas.

3. NODAĻA

Antiņš Jērs gulēja gultā, kreklos izmeties, un lasīja avīzi. Visa māja bija atkal silta, un īrnieki pa tvaika caurulēm vairs nedauzīja. Par ļoti nepatīkamo cīņiņu ar melno cūku bija palikušas tikai atmiņas, kas pamazām sāka attālināties un izbālēt. „Lai dzīvotu, ir jāaizmirst, no mirkļa mirklī jāaizmirst," bija rakstījis kāds no jaunajiem modernistiem, laikam Gunars Saliņš. Un Jērs šis jaungaitnieka rindas izņēmuma kārtā atzina kā tādas, kas tiešām izsaka lielu dzīves gudrību. Citādi viņš par jaunajiem modernajiem dzejniekiem sevišķi augstās domās nebija, jo tie pēc viņa ieskata sacerēja tikai tādas krāsainas un raibas vārdu mežģines, kas prātīgiem cilvēkiem ar veselīgu un skaidru saprātu vienkārši nebija saprotamas.

Antiņš patlaban gultā jutās ērti un labi, un tādēļ par moderno latviešu dzeju izvairījās tālāk domāt, lai nesamaitātu savu lieldienīgo omu. Uz elkoņa atspiedies, viņš labu laiku apmierināta cilvēka labpatikā skatījās pūpolu zaros, kuŗus bija iespraudis ar ūdeni pielietā piena pudelē un nolicis gultai blakus uz krēsla, turpat, kur olas un pīrāgus. Jā, olas arī bija skaistas, bet tās viņa prātu darīja drusku sērīgu. Mājās, dzimtenē, Lieldienās viņi ar krāsotajām olām mēdza sisties un viņam vai vienmēr laimējās paņemt sev visstiprāko olu, kas sasita visas citas. Kā tagad lai viens pats te ņem un sit kopā savas olas? Cita lieta, ja būtu bijusi sieva . . . Tad labāk lai paliek neapēstas, acu priekam.

Antiņš iekodās pīrāgā un pievērsās atkal avīzei, uzšķirdams sludinājumu lappusi. Kad labi apdomāja, Nikolaja Kalniņa ierosinājums nemaz nebija smādējams. Ja jau Fricis Bārda ir varējis . . . Vajadzētu tikai tagad nopietni papētīt, kā tādus precību sludinājumus raksta. Vienkārši tīras ziņkārības pēc, ne jau tādēļ, lai no tiem kaut kā ietekmētos. Viņš savu precību sludinājumu sacerēs pavisam īpatnēju, gluži vienreizēju, uz kuŗu nekavējoties atsauksies visas tās, kam dvēseles kaut cik radniecīgas viņa dvēselei.

Atradis atšķirtajā laikraksta numurā dažus tādus sludinājumus, Jērs sāka lasīt: „Tautiete! Ar tevi vēlas iepazīties latvju zēns, ar patiesu vēlēšanos atrast sev latviešu meiteni par dzīves draugu. Ja negribi ilgāk vairs būt viena, atraksti."

Te viss bija izteikts pārāk vienkārši, pārāk proziski, nebija samanāmas nekādas dziļākas dvēseliskas jūtas. „Meklēju saticīgu un mīļu sievu, kuŗai nekas nebūtu pretī turpināt pārtraukto dzīvi." Nē, arī tāds sludinājuma paraugs viņam nederēja, viņš neko ar kādas pārtrauktas dzīves dzīvotāju negribēja atsākt. „Latvietes! Es vienmēr vēl ticu, ka ir kāda, ko liktenis satikt man lēmis, ar ko dzīvojot, varētu teikt: dzīve, cik skaista tu! Nekautrējies, nebaidies — raksti! Klusēšana goda lieta." Tas jau bija stipri labāks teksts, kas lika nojaust, ar kādu kaislīgu dzīšanos vientuļa vīrieša sirds dzinās pēc sievietes maiguma apskāvieniem. Gandrīz varētu kādu teikumu izmantot savā sludinājumā. Tomēr ne — tas jāsacer pašam pilnīgi patstāvīgi, ieliekot katrā vārdā savas dvēseles intīmākās vibrācijas.

Antiņš Jērs zeķēs izkāpa no gultas un atslēdza mantu lādīti, kur bija noglabāti viņa krekli, apakšbikses un rakstāmie piederumi. Likt tintes pudelīti otrā lādītē blakus svētdienas uzvalkam bija baidījies. Pudelīte nejauši varēja saplīst, un tad dārgais uzvalks pagalam. Pagaidām tinte Antiņam nebija vajadzīga, jo sludinājuma pirmuzmetumu nolēma rakstīt ar zīmuli, lai vēlāk visu sacerējumu rūpīgi pārrakstītu.

Antiņš iezvēlās atpakaļ gultā, atspieda pabiezu papes gabalu ar virsū uzlikto burtnīcu (kopš skolas gadiem viņš mīlēja rakstīt burtnīcās) pret augšup izslietajiem ceļgaliem un saslapināja mutē zīmuļa galu. (Šo tikumu kaut kādā veidā viņš bija mantojis no tēva un turpināja kā savas dzimtas tradiciju.) Kad zīmuļa grafits pietiekami samitrināts spoži spīdēja, Antiņš jau bija izdomājis, ka arī sludinājums jāsāk ar spožu virsrakstu, kas tūdaļ savaldzina lasītāju. Visi citi rakstīja gaužām vienkārši: Tautiete! vai Latviete! Bet tā bija tīrā gara nabadzības apliecība, uzrunājot sievieti tikpat vienaldzīgi kā sētas mietu. Vai latviešu valodā trūka mīlināmo vārdu? Ar tiem tā godam varēja lepoties citu valodu vidū, kas daža to pārspēja vienīgi ar stiprākiem lamu vārdiem. Un Antiņš nopietni sāka pūlēties, lai atcerētos labi mīļus mīlināmos vārdus, kādus kādreiz kaut kur bija dzirdējis: zeltenīte, sirdspuķīte, mīlulīte, drostaliņa, spulgacīte, čabulīte, actiņa, mužiņa, zeltgalvīte, sirsniņa, daiļkājīte, cielaviņa, daiļulīte, irbīte, čiepa . . . Skaisti, jauki vārdi, bet īsti neviens precību sludinājuma virsrakstam tomēr nederēja.

Antiņš iebāza mutē zīmuļa otru galu un gribēja sākt to kožļāt, kā bija paradis skolas gados, kad ātri vajadzēja izdomāt kaut ko atjautīgu, bet tūdaļ saviebās — sajutis starp zobiem tādu kā bērna gumijas knupīti. Sasodītie amerikāņi, viņi pat godīgu zīmuli iznerroja pa savai modei, pielipinot tam klāt dzēšamās gumijas strunķīti. Saerrojies, Antiņš neko dzejisku vairs nejaudāja izdomāt. Šķita, ka tomēr vajadzēs palikt pie paša nule nonicinātās prozas, pasakot bez kādiem puķainiem aplinkiem skaidri un gaiši: meklēju meiteni ar bizi, kas prastu cept latvisku maizi.

Jērs uz papīra lapas to bija jau uzrakstījis (lieliem un rūpīgi izvilktiem burtiem), kad pēkšņi atcerējās savu savādo sapni. Tanī redzētai jaunavai zeltaino bizes gredzenu dikti neglītā veidā no galvas bija nocēlusi blakus sēdētāja vecene, it kā gribēdama viņam rādīt, ka ne jau visas bizes ir īstas, tāpat kā daudzas citas sieviešu rotas, ar kuŗām tās bagātīgi mēdza greznoties. Šis sapnis noteikti pelnīja, lai tagad tam veltītu brītiņu ļoti nopietnu pārdomu. Padullā Freuda sapņu izskaidrojumu, ka tie ir nomoda stāvoklī no apziņas izstumtu lietu atplaiksnījumi no zemapziņas, Jērs nekad nebija atzinis. Vispār, Freuda mācība viņam likās caurcaurēm nešķīsta, par katru cenu lūkojot saskatīt vai katram cilvēka dvēseles pārdzīvojumam kādu neapmierinātas mieskārības dzenuli. Tie slēpjoties pat bērnu nevainīgajās mīlestības jūtās pret vecākiem. Kādreiz Latvijākāda tāda Freuda grāmatele bija pagadījusies viņam rokā un viņš ar šķīstsirža nikno sašutumu bija to aizsviedis projām. Visādā ziņā daudz vairāk par sapņiem zināja viņa māte, kas vienmēr tos prata tik gudri izskaidrot, ka tie arī bieži piepildījās.

(Turpinājums sekos)

Latvieši Kanadā

DV Kanadas lielajā salidojumā

DV KV priekšnieks R. Ezeris un ASV zemes valdes priekšnieks V. Hāzners pārrunā organizācijas turpmākos nodomus.

Delegātu sapulces prezidijs: R. Alksnis, Liepiņš, K. Purmalis, viesis LNAK priekšsēdis J. Niedra un Ž. Bukovskis.

Konsuls V. Tomsons: „Daugavas Vanāgi var lepoties ar veikto."

Delegātus pacienāja DV Toronto nodaļas čaklās vanadzes.
Foto JAK

VIENOTIEM SPĒKIEM SEKMĒSIM TORONTO LATVIEŠU NAMA IEGĀDI

Latviešu nama organizāciju komitejas sanāksmē pag. trešdien piedalījās 30 organizāciju pārstāvji un talcinieki.

Prezidija ziņojumā E. Šķobe apsveica Toronto latviešu Sestdienas skolas telpu līdzekļu vākšanas komisijas pieteikumu, ka savāktie $ 13.000,- domāti latviešu namam. Starplaikā no prezidija, darba apstākļu dēļ, aizgājuši A. Gribusts un A. Briedis. Viņu vietā prezidijā aicināti nākošie kandidāti I. Zamlovskis un V. Lapsa.

Enerģiski darbojas nama līdzekļu vākšanas komisijā U. Maksiņš ar tuvākiem palīgiem St. Butkēvicu un V. Briedi. Līdzekļu vākšana notiek pa rajoniem, kas atbilst pasta rajonu iedalījumam, un šo darbu vada īpaši rajonu pārziņi vai vecākie. Tādi jau darbojas apm. 15 rajonos.

Sv. Andreja baznīcas telpās ik trešdienas no plkst. 7,30 — 9,30 vak. notiek nama prezidija loc. dežūras. Tie pieņem maksājumus un kārto arī citus uz latviešu namu attiecīgos darījumus.

No organizācijām savus solījumus vislielākā mērā īstenojusi Latviešu kreditsabiedrība, Sestdienas skola un Mednieku - makšķernieku klubs, kas tagad jau sazīmējuši $ 7.000,-. No ienākušiem līdzekļiem 62 proc. sastāda privāto akciju maksājumi, seko Sestdienas skola 20 proc., DV 10 proc. u. c.

Līdzekļu vākšanā lieli nopelni piekrīt čaklajiem talciniekiem — M. Jonanei, O. Lepšem, V. Muktam, K. Suntažam, F. Vilmanim u. c. Daži rajoni vēl nav akcijā iesaistījušies, jo nav rajonu pārziņu un trūkst talcinieku. To skaits tuvākā laikā steidzami kāpināms, un šeit galvenais atbalsts jāsniedz organizācijām.

Revizijas komisijas ziņojumā tās pr-dis A. Augulis norādīja, ka komisija konstatējusi, ka akciju kontā ir $ 18.649,-, uz priekšu datēto čeku kontā $ 4.685,-, skolas telpu fondā $ 12.441,- un administrācijas darbam vajadzīgie līdzekļi uzrāda $ 332,-. Kases un grāmatvedības komisijas darbs veikts priekšzīmīgi.

Līdzekļu vākšanas kom. pr-dis U. Maksiņš, St. Butkēvics, V. Briedis, A. Rostoks u. c. sniedza tuvāku ieskatu par gūtiem novērojumiem līdzekļu vākšanas akcijās. Ir tautieši, kas vēlas tuvāku informāciju par nama celšanas īstenošanu, kādas tiesības bauda akciju īpašnieki u. t. t.

Līdzekļu vācējiem jābūt labi informētiem par nama ieceres ideju. Lielākās grūtības rada talcinieku trūkums. No organizācijām talkās panākumus guvušas Jaunatnes darba un studentu kopas. Aktīva šai virzienā ir arī Latviešu biedrība; un tās pārstāvis K. Suntažs deva ieskatu par b-bas talcinieku veikumiem un nākotnes iecerēm līdzekļu vākšanā.

Kasieris R. Preisbergs norādīja, ka laikā no 1962. g. 31. janvāra līdz 1963. g. 20. februārim ienākuši $ 9.500,-.

Pārrunās par turpmāko darbību prezidija pr-dis E. Šķobe uzsvēra nepieciešamību organizācijām rūpēties par talcinieku izraudzīšanu. Organizācijām jākļūst aktīvākām, tām jāinformē savi biedri tuvāk par nama ideju un pārstāvji deleģējami piedalīties nama komitejas prezidija sēdēs. Organizācijām, kam vairāk kā 50 biedru, norīkojams katru nedēļu viens talcinieks, un nākošo 4 mēnešu darbs pirms vasaras iestāšanās kāpināms. Prezidija rīcībā jau vairāk kā 3000 adreses un no katrām 100 apmeklētām latviešu mājvietām talcinieki iegūst ap 50 jaunas adreses.

E. Šķobe izteica gandarījumu, ka 1½ gada laikā gūti redzami panākumi. Tuvākā laikā tautiešiem saņems arī statūtus. Darba kopas jaunieši un Tērvetes skautu vienības roveri, daudz piestrādājot arī O. Silam, sakopojuši statistiskus datus par latviešu sabiedriski kultūrālo darbību Toronto no 1952.—1960. gadam. Dati norāda, ka 1958., 1959. un 1960. gados caurmēra apmeklētāju skaits ballēs bijis 300, teātros 299, saviesīgos vakaros 129 un koncertos 155.

Ziņu sakopojuma rezultātā var secināt, ka gada laikā samaksājam no $ 10.000 līdz $ 12.000,- par telpām, kas vārētu tikt maksāti savam namam. Arī Latvijas konsuls V. Tomsons izteicis prieku par nama ideju, izsakot domas, ka namā būtu paredzama vieta arī Latvijas konsulātam.

V. Uiska uzsvēra nepieciešamību galvenokārt par latviešu skolas telpu jautājuma labāku atrisinājumu. Viņš veltīja atzinību pirmai ev. - lut. latviešu draudzei un DV Toronto nodaļai par līdzšinējo telpu sagādi latviešu skolai, kaut tai jādarbojas saspiestos apstākļos. Viņš izteica neapmierinātību, ka pēdējā LNAK sesijā nav pietiekoši veltīta uzmanība latviešu nama jautājuma apspriešanai un izteica ierosinājumu to tuvāk pārrunāt nākošā LNAK sesijā.

Sanāksmē arī atzīna, ka organizācijas maksājumus nama mērķim var nodot arī līdzekļu vākšanas talciniekiem, tos vēlāk ieskaitot attiecīgās organizācijas maksājumu kontā.

O. K.

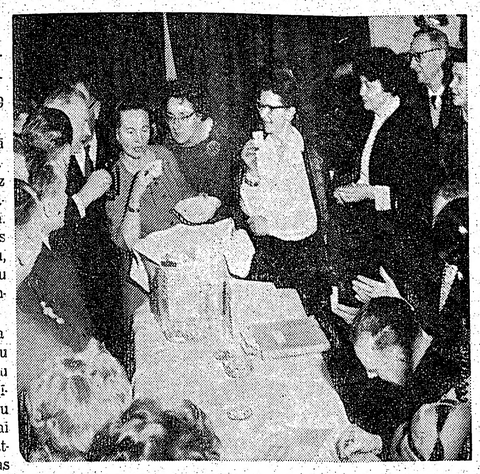

Kanadas vanadžu izlozē lielais laimests — akordeons krita lozei, Nr. 5., kuŗas īpašnieks izrādījās kāds latviešu draugs, kanadietis. Laimīgas lozes izvilka J. Breikša un V. Hāzners.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 465-1169,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

KRĀSTAMMAŠINAS
par visizdevīgākām cenām
ALEKSANDRS KANBERGS,
65 Ferrier Ave., pie Dan
forth Ave, Tel. 463-2667

LASĪTAJU vēstules

NAV SOCIĀLISTI

LA 9. februāŗa rakstā „Atombumba uzspridzina valdību" nepareizi nosauktas Kanadas politiskās partijas. Trešā pēc deputātu skaita politiskā partija ir sociālkreditpartija, un to nekādā gadījumā nevar saukt par sociālistu partiju tādā nozīmē, kā sociālistus saprotam mēs. Īsta sociālistu partija Kanadā ir agrākā CCF vai, kā to tagad sauc, Jaundemokratu partija (kuŗu pret viņu pašu gribu atbalsta arī komūnisti). Turpretī sociālkreditpartija viskrasāk uzstājas pret komūnistiem un arī Difenbēkera valdībai pārmet tirgošanos ar komūnistu Ķīnu.

Ceru, ka kādā no nākošajiem LA numuriem redakcija ievietos arī sociālkreditpartijas vadītāja Tomsona foto uzņēmumus un lasītājiem objektīvi noskaidros šīs partijas vēsturi un platformu. Šai partijai pēc manām domām ir nākotne.

Lasītājs

DŽONS FERDINANDS

(INTERVIJA SAKARĀ AR GLEZNOTĀJA J. TĪDEMAŅA IZSTĀDI)

Māc. A. Briedis Sv. Barnaba baznīcā, Toronto salaulājās Editi Zeiboti un A. Briedi

Rīgā dažkārt gadījās, ka cilvēki šī raksta autoru uzrunāja par Tīdemaņa kungu. Toreiz mūsu populāro gleznotāju vaigā vēl nebiju redzējis. Un, kad pirmo reizi sastapāmies Kanadā, nekādu līdzību starp mums nevarēju saskatīt. Viens no mums jau bija ieguvis cienījamu vīru auguma apjēgumu un otrs — izkaltis kā žagars. Tikai mati abiem bija nosirmojuši, un kādreiz kuplais cekuls galvas vidū palicis tādā kā plānāks, paškidrāks. Bet jau tūdaļ pēc iepazīšanās mēs pārgājām uz „Tu" — lai pamazām, viens pret otru sajūtot aizvien lielāku respektu, atgrieztos pie cienījamās uzrunas formas, proti, „Jūs."

Jānis Ferdinands Tīdemanis ir vienmēr bijis īpatnēju, savrupēju ceļu staigātājs — gan personīgajā dzīvē, gan gleznieciībā. Par viņa bohemiskām izrīcībām un izdarībām klīst visdažādākie nostāsti. Atsevišķi epizodi no viņa dzīves, piemēram, bēgšana uz Sveici otrā pasaules kara beigu posmā — devusi vielu interesantiem, atjautīgiem literāriskiem tēlojumiem. Kur vien Tīdemanis parādās — tur sabiedrībai ir ilgi ko runāt, spriest, čukstēt, dusmoties . . . bet parasti gan — sirsnīgi pasmieties. Viens no jaunākiem „numuriem" ir Džona Ferdinanda izturēšanās populārā latviešu kolonijā, Savienotās Valstīs. Kāds redzams sabiedrisks darbinieks Tīdemanim tur pasūtinājis savas meitas ģīmetni. Modelis bijis skaists, un arī gleznā iznākusi skaista. Notikumu turpmāko norisi pats gleznotājs šī raksta autoram attēloja tā: „Kad tā bilde bija gatava, visām dāmām tā patika. Un nu sākās nelaime. Visas gribēja, lai es tās gleznojot . . . tikpat forsās un graciozas kā to meitenīti. Bet — vai es to varu? Es to nevaru. Vecu par jaunu neviens nevar pataisīt. Par to šīs dusmīgas. Ko darīs? Pakojies un ripo tālāk...."

Pēdējā laikā gleznotājam klājies diezgan grūti. Nācies kādu laiku ārstēties slimnīcā; vēl tagad mākslinieks nejūtas pietiekami vesels un stiprs.

Savai 125. izstādei viņš gatavojas ar lielu enerģiju un neatlaidību. „Esmu sācis pielietot jaunas metodes," viņš stāsta, „būs jauni darbi, ko pēdējā laikā esmu gleznojis."

„Sakait, meistar — uzdrošinās jautāt intervētājs: „kāda, pēc jūsu paša domām, ir jūsu labākā glezna, un kur tā atrodas?"

„Mana labākā glezna vēl nemaz nav gleznota" — bez vilcināšanās atbild Tīdemanis: „Dažas gleznas, īpaši Sveicē, esmu pārdevis par lielu naudu. Bet— vai tās būtu bijušas labākās, to nezinu."

Grūti ticēt, ka viens gleznotājs spēj sarīkot 125 izstādes. Bet pazīstot Tīdemaņa darba tempu un lielo enerģiju, nav iemesla šaubīties par šī skaita pareizību. Un — kur gan Tīdemanis izstādes nav rīkojis? Pirmā bijusi Antverpenē, Brackport galerijā. Nākošās — daudzās citās, ievērojamās Eiropas pilsētās — Briselē, Parīzē, Ženēvā.... un, protams, arī Rīgā, kur Tīdemaņa neparasti spilgtās krāsas žilbināja acis pie naturālisma pieradušiem skatītājiem.

Daudz draugu Tīdemanis sev ieguvis arī Kanadā, īpaši franču kultūras gara apdvestā Montreālā. No italiešu gleznotājiem Benvenuto Čellini garā un raksturā radniecīgo vīru, kas reti redzams latviešu sabiedrībā un sarīkojumos, kaut kas tomēr velk pie latviešiem, latviešu kopības. Tāpēc jau viņš arī ieradies lielākajā Kanadas latviešu centrā — Toronto, kaut šāda pārcelšanās viņam nekādā ziņā nav bijusi izdevīga. Īpaši pilsētas mitrais gaiss moka gleznotāju; arī sirds sagādā rūpes. Un tā nu meistars ir nolikts uz „absolūtu dietu"— un par ārsta noteikumu stingru ievērošanu gādā viņa uzticamais draugs, viņa kundze Anastasija.

Viņa gleznām lieliskus logātus gatavo viņa kundze, un viņas darbu meistars vienmēr pratis augsti novērtēt.

Pēdējo reizi tiekoties, nācās konstatēt, ka esam atkal mainītās lomās. Raksta autors ir pieņēmies svarā, un gleznotājs palicis tik tievs kā pusaudža gados un jaunībā. Un, līdz ar miesīgā svara samazināšanos, vairumā ir gājusi meistara garīgā enerģija. Tās rezultātus redzēsim izstādē.

A. Aizkrauklis.

DV Toronto nodaļas priekšnieks R. Puriņš otrdien atskatījās uz 50 mūža gadiem.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

2. martā — TLB slēgta kostīmu balle: „Uz plika āķa" plkst. 7,30 vakarā, 245 College St., Ungāru namā.
5. martā — TLTA populārizinātn. lekc. un diskus. c. Rietumu kultūras tradicijas un ateisms. Lektors A. Cops.
8. martā plkst. 8. vakarā Club Kingsway telpās, 100 The Queensway, Swansea, Toronto korporāciju kopas sarīkojumā gadskārtējā Plkv. O. Kalpaka bataljona atceres balle.
9. martā — plkst. 7.30 Čikāgas piecīšu jautrs vakars „Par pilīm, pirtim, piešiem un prievītēm" Jarvis Collegiate (Jarvis - Wellesley).
9. martā — Kalvis koncerts Sv. Andreja baznīcas zālē.
14. martā — dziedones Ritas Dzilnas - Zaprauskas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums. I Unitarian Church auditorijā, 175 St. Clair W.
15. martā — Studentu kopas masku balle „Nakts latiņu kvartālā" Regency Towers viesnīcā.
16. martā — LKOK ģen. Oskara Dankera 80 mūža gadu atcere Igauņu namā, 958 Broadview Ave.
17. martā — Viestura koŗa koncerts skolai par labu Sv. Andreja bazn. sarīkojumu zālē.
23. martā — Lielā ilūzija — DV teātŗa Kanadā izrāde plkst. 7,30 Sv. Andreja bazn. sar. zālē.
29. martā — LĶI apv. Toronto nod. Balle - Bazārs, Columbus zālē.
30. martā plkst. 8 vak. — DV Sporta kluba 10 g. jubil. balle, Waramputation auditorijā, 62 Wellesley St. W.
30. martā — TLB rīko teātŗa izrādi.
2. aprilī — plkst. 8 vak. TLTA lekciju un diskusiju cikls Sv. Andreja bazn. telpās — Alkohols un tabaka. Lektors Dr. J. Karols.
20. aprilī, plkst. 7 vakarā — LPB Kanadas kopas un Daugavas Vanagu TLBS skolai dāvātais R. Blaumaņa vakars Sv. Andreja baznīcas telpās.
27. aprilī — Sv. Andreja baznīcā I ev. - lut. draudzes koŗa koncerts.
27. aprilī — TL Katoļu vienības sarīkojums ar priekšnesumiem plkst. 7.30 vakarā Lansdowne Assembly Hall.
28. aprilī — plkst. 4 p. p. DV Toronto nod. „Jaunatnes diskusiju panelis" 123 Huron St.
4. maijā — Jaunās Gaitas kokteilis.
5. maijā — Ģimenes diena Sv. Andreja bazn. sarīk. zālē.
11. maijā — Maija balle. DV sarīkojums.
29./30. jūnijā — 10. Draudzības un jaunatnes dienas Niagarā.
21. septembrī — plkst. 7,30 vak., DVT Kanadā izrādīs T. Zeltiņa Vīna raugs Karaliskā Ontario mūzeja zālē.
12. oktobrī — ALT Bostonas ansambļa viesizrāde Eaton auditorija.
9. novembrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.

HAMILTONĀ

2. martā — plkst. 7.00 vak. DV teātŗa Kanadā viesizrāde „Lielā ilūzija" baznīcas apakš. zālē.
8. martā — Ritas Dzilnas - Zaprauskas koncerts latviešu baznīcas zālē. Pie klavierēm Edite Timermane.
10. martā — plkst. 3 p. p. Čikāgas piecīšu jautra pēcpusdiena „Par pilīm, pirtīm, piešiem un prievītēm" Rainbow Room.
30. martā 1963. g. — Prof. J. Vītola 100 gadu dzimšanas dienas atceres koncerts
21. aprilī, plkst. 4.00 p. p. Daugavas Vanadžu kopas pavasara sarīkojums - bazārs Rainbow zālē.
4. maijā, plkst. 7,30 vak HLB Maija Balle Rainbow zālē ar Maija karalienes vēlēšanām.

SV. KATARĪNES

16. martā — Sv. Katarines Mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.
23. martā — koŗa „Kokle" rīkotais koncerts - balle Atlanta Hotel, Geneva St.
14. septembrī — Sv. Katarines Mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

LONDONĀ, ONT.

9. martā — Ritas Dzilnas - Zaprauskas koncerts pilsētas bibliotēkas zālē. Pie klavierēm Edite Timermane.

TORONTO

TLTA sarīkojumā nākošais referāts notiks 5. martā, plkst. 8 vakarā Sv. Andreja b-cas telpās. Par tēmu Rietumu kultūras tradicijas un ateisms runās mācītājs A. Cops.

DV Toronto nodaļa, sekojot iepriekšējo gadu tradicijai, arī šogad rīko plkv. O. Kalpaka atceres vakaru. Tas notiks sestdien, 2. martā, plkst. 8 vakarā, DV namā 123 Hurona ielā. Programmā kalpakiešu K. Taņņa runa, aktrises Lonijas Vasarinas dailrunas, kā arī Jāņa Baruša un A. Korsaka dueti. Vakara atlikums paredzēts Toronto kalpakiešu kopai.

Karnevāla mēnesim aizvirpuļojot, Sv. Jāņa draudzes koris pag. nedēļas nogalē draudzes telpās, Balmoral Ave., bija sarīkojis masku vakaru koristiem, viņu piederīgiem un draugiem.

Polonēzē, kuŗu vadīja koŗa diriģents J. Barušs ar Čigānieti (S. Zaķe), piedalījās gan Maharadža, Piķa, Sirds un Kārava dāmas, gan Cietumnieks, Ķīnietis, Klaidonis, Sēne u. c. masku kas.

Zālei gaumīgu dekorējumu un apgaismojumu bija devuši A. un E. Butāni. Jautrībā, dejās un dziesmās koristi ar viesiem aizvadīja vakaru, lai, gavēņu laikam sākoties, turpinātu nopietno gatavošanos savas 5 gadu darbības atzīmēšanai garīgās dziesmas druvā.

Austrumu draudzē 17. februārī, 78. g. vecumā mūžībā aizgājusi Berta Brože. Māc. A. Briedis viņu 21. februārī no Rosary bēŗu nama izvadīja uz Jorkas kapu latviešu nodalījumu.

LATVIEŠU NAMA TALKA

Sekojoši tautieši jepirkuši Latviešu nama akcijas $100,- vērtībā: J. Zībiņš (3 akcijas), S. Altraka, A. Ķeniņš, A. Bērziņš, J. Vocs, A. Kiršteins, Z. Kirsteins, O. Briedis, J. Leimanis, K. Krauķis, V. Mazkalniņš, P. Gādīgs, J. Strelevics, H. Leitis, J. Mizausķis, M. Blūms, J. Āboliņš un A. Slosbergs. Šis saraksts ietver vārdus līdz talcinieku 190. numuram ieskaitot.

SVEICAM

savu priekšnieku Robertu Puriņu
50 gadu jubilejā!

DV Toronto saime.

MŪSU LAIKRAKSTA
atsevišķi
numuri dabūjami
Toronto latviešu
veikalos.
Pieprasiet bezmaksas
paraugnumurus —
Tel. EM 8-0792, Toronto.

Pilns kvorum

Kāds kvorums būs DV Čikāgas pilnsapulcē 3. martā, to var tikai minēt, bet ar Jaunatnes pulciņu kopīgi rīkotais karnevāls „Bez kvoruma" pierādījās aplami nokristīts, apmeklētāju bija atliku likām.

Japānietes, havajietes, 20. g. s. dejotājas, bitniki, saules puķe, margrietiņa un pat Fidels Kastro jautrī un omulīgi sadzīvoja ar tirolietēm, bavārietēm, nēģeŗiem un viesiem bez maskām. Vērīgu skatu balleniekos vērsa jaunās „kārtībnieces" (ame.ikāņu vēsturisko šerifu cilts pa.ažu turpinātājas) itin bieži „apcietinot" kādu bez vainas vainīgō un vedot to uz „Labošanās iestādi". Šī iestāde atradās skatuves nodalījumā, protams, visiem labi redzamā vietā, un, kas vēlējās, varēja skaitīt minūtes, cik ilgi kuŗš „pārdomāja savus grēkus", līdz atradās kāds labvēlis, kuŗš, nežēlojot 25 centus, vainīgo izpirka. Diemžēl, dailās kārtībnieces — Ruta Plūme, Vija Briede, Rita Balode un Māra Vilciņa Erkmane neizpauda apcietināšanas iemeslus, tā nepielaižot izvairīšanos no pasēdēšanas „aiz restēm". Šos priekus izbaudīja aptuveni 75 personas, kā pirmie: Kārlis Lauva, Augusts Vanags un Valentine Hermane. Šerifs G. Osis iekasēja naudiņu un laida grēkus izpirkušos ballēties tālāk . . .

Sarīkoj
ja apv.
jaunatnes
mi. Par
jies Jānīš
jaunieši
meistarie
diņu del
strādājus
zajai Sar
Pie m
saimnieci
ga Ozoli
cepurītēn
pusducis
tu dāmu
dībā, ar
pīru žū
Prieduāļ
Saimnie
Viktors I
šad un t
pēc vai p
fetē strāc
ņi: Mežm
bet Zaim
ponus u
Loterij
mu Rluz
lozes 35-i
Pirmo
va Margr
otro —
— Nr. 1
apv. pr-k
cekli V.
„Sarīko
tāds biju
U. Vītol

Vai būs jauns Latvie latviešu

Jau vairākkārt privātās sarunās Kalamazū latviešus nodarbinājis jautājums, vai līdzšinējais Latviešu nams, kuŗu apsaimnieko Latviešu biedrība un kuŗš latviešu sabiedriskajām vajadzībām jau kalpojis 10 gadus, tagad nebūtu pārveidojams, celot piebūves, vai arī skatoties pēc kāda cita objekta, kas apmierinātu visas latviešu sabiedriskās vajadzības. DV apvienības gada sapulcē par šo jautājumu izraisījās debates visas sabiedrības apjomā. Šo pašu ierosinājumu plašāk iztirzāja Kalamazū Latviešu b-bas 17. februāŗa gadskārtējā biedru sapulcē. P. Austriņš nāca ar ierosinājumu namu paplašināt ar piebūvi, lai rastu telpas plašāku koncertu un teātŗa izrāžu sarīkošanai. Pēc V. Muižnieka ieskatiem būtu vajadzīgs pamatīgāks nams, kas pilnīgāk apmierinātu tā lietotājus, lai latviešu jaunieši uz to varētu skatīties ar lepnumu, un ne tikai nama iekšienē, bet arī ārpusē laukumā varētu veikt dažādas sporta nodarbības. Tam vajadzētu būt tādam, kuŗā ieejot justu prieku ikviens latvietis vai arī tur ievestie draugi. No sapulces dalībniekiem nebija neviena, kas izteiktos par līdzšinējā nama paturēšanu tagadējā stāvoklī.

Sapulce lūdza J. Salnu un G. Austriņu drot pār
Par lī
šanu pār
zinis A.
dī izmā
ganizāci
Nams
bet izm
dažas ļ
tad nam
iztrūkue
b-bas pa
pr-dis J.
apvieno
mont'en
vējot zā
dza šar
Reinvald
un dāmu
le.
Plašāk
jautājum
sabiedrī
kiem ru
nos, lai
b-bas, lī
devumā
nāllīdz
Par l
gadus r
tēnu, bē
Reinvald
nu, J.
S'agi,
Freiman

TUVOJAS JEKABA ZIBERGA LIELĀ

(Bostonā) — Cik pasaulē ir tik vecu cilvēku un starp tiem latviešu, kas var sacīt, ka viņiem šinī gadā piepildās simts gadu? Tādi būs tikai nedaudzi — Dieva izredzēti cilvēki, kam pieškirts dzīvot Metuzāla mūžu. Latviešiem pirmoreiz gadās, ka 100 gadus piedzīvos kultūras darbinieks, kuŗu mūžs nēdz būt gados stipri ierobežots. Un nu — 5. martā savu 100. dzimšanas dienu svinēs Amerikas latviešu tēvs, pionieris latviešu sabiedriskos un kultūras pasākumos, bij. Latvijas goda konsuls Bostonā — Jēkabs Zībergs.

„Pēc divām nedēļām man būs simts gadu," šo rindiņu autoram saka patriarchs — Zīberga tēvs. „Daudz ko vairs neatminu, mana dzīve iet uz beigām," viņš piemetina.

Gadi pārveidojuši citkārt spraigo un spēcīgo stāvu. Nav viņam vairs tās dinamikas, kas bija spēka briedumā un sabiedriskās dzīves zenītā. Garās dzīves sīkumi tikpat kā aizmirsti, tikai paši zīmīgākie notikumi palikuši atmiņā. Ne jau personīgie.

Zībergs stāsta par sabiedriski - politiskām aktivitātēm Latvijas dibināšanas laikā. Tie ir braucieni uz latviešu kongresu Nujorkā, uz Vašingtonu pie ASV prezide
lālā Bo
J. Z re
Dzīve
namā. J
vēl gad
kāzas
liforni
Gadi
ši, neza
ļet, ko
pošas.
Me
stāsta:
domāju
un nev
viņš p
žiem i
dzirdēš
tības,
rīgi ka
zēm iz
uz baz
du."
Pag
dienu.
kānu
Me
neko l
pienem
Bet kā
bai šo
dienu?
balsis,
rāk ne
jums,
ar dok

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 465-1169,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

REKSTAMMĀSINAS
par visizdevīgākajām cenām
ALEKSANDRS KANBERGS,
65 Ferrier Ave., pie Dan forth Ave, Tel. 463-2667

LASĪTĀJU ATSTUDZES

NAV SOCIĀLISTI

LA 9. februāra rakstā „Atombumba uzspridzina valdību" nepareizi nosauktas Kanadas politiskās partijas. Trešā pēc deputātu skaita politiskā partija ir sociālkreditpartija, un to nekādā gadījumā nevar saukt par sociālistu partiju tādā nozīmē, kā sociālistus saprotam mēs. Īsta sociālistu partija Kanadā ir agrākā CCF vai, kā to tagad sauc, Jaundemokratu partija (kuru pret viņu pašu gribu atbalsta arī komūnisti). Turpreti sociālkreditpartija viskrasāk uzstājas pret komūnistiem un arī Difenbēkera valdībai pārmet tirgošanos ar komūnistu Ķīnu.

Ceru, ka kādā no nākošajiem LA numuriem redakcija ievietos arī sociālkreditpartijas vadītāja Tomsona foto uzņēmumus un lasītājiem objektīvi noskaidros šīs partijas vēsturi un platformu. Šai partijai pēc manām domām ir nākotne.

Lasītājs

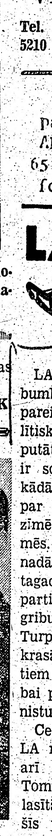

Kojumu kalendārs

27. aprilī — TL Katoļu vienības sarīkojums ar priekšnesumiem plkst. 7.30 vakarā Lansdowne Assembly Hall.

28. aprilī — plkst. 4 p. p. DV Toronto nod. „Jaunatnes diskusiju panelis" 123 Huron St.

4. maijā — Jaunās Gaitas koktelis.

5. maijā — Ģimenes diena Sv. Andreja bazn. sarīk. zālē.

11. maijā — Maija balle. DV sarīkojums.

29./30. jūnijā — 10. Draudzības un jaunatnes dienas Niagarā.

21. septembrī — plkst. 7,30 vak., DVT Kanadā izrādīs T. Zeltiņa Viņa raugs Karaliskā Ontario mūzeja zālē.

12. oktobrī — ALT Bostonas ansambļa viesizrāde Eaton auditorija.

9. novembrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Eaton Auditorium.

HAMILTONĀ

2. martā — plkst. 7.00 vak. DV teātra Kanadā viesizrāde „Lielā ilūzija" baznīcas apakš. zālē.

8. martā — Ritas Dzilnas - Zaprauskas koncerts latviešu baznīcas zālē. Pie klavierēm Edite Timermane.

10. martā — plkst. 3 p. p. Čikāgas piecīšu jautra pēcpusdiena „Par pilim, pirtīm, piešiem un pievītēm" Rainbow Room.

30. martā 1963. g. — Prof. J. Vītola 100 gadu dzimšanas dienas atceres koncerts

21. aprilī, plkst. 4.00 p. p. Daugavas Vanadžu kopas pavasara sarīkojums - bazārs Rainbow zālē.

4. maijā, plkst. 7,30 vak HLB Maija Balle Rainbow zālē ar Maija karalienes vēlēšanām.

SV. KATARĪNES

16. martā — Sv. Katarīnes Mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

23. martā — kopa „Kokle" rīkotais koncerts - balle Atlanta Hotel, Geneva St.

14. septembrī — Sv. Katarīnes Mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

LONDONĀ, ONT.

9. martā — Ritas Dzilnas - Zaprauskas koncerts pilsētas bibliotēkas zālē. Pie klavierēm Edite Timermane.

Dzīve savienotās Valstīs

Pilns kvorums

Kāds kvorums būs DV Čikāgas pilnsapulcē 3. martā, to var tikai minēt, bet ar Jaunatnes pulciņu kopīgi rīkotais karnevāls „Bez kvoruma" pierādījās aplami nokristīts, apmeklētāju bija atliku likām.

Japānietes, havajietes, 20. g. s. dejotājas, bitniki, saules puķe, margrietiņa un pat Fidels Kastro jautri un omulīgi sadzīvoja ar tirolietēm, bavārietēm, nēģeriem un vieniem bez maskām. Vērīgu skatu balleniekos vērsa jaunās „kārtībnieces" (ame.ikāņu vēsturisko šerifu cilts pa.ažu turpinātājas) itin bieži „apcietinot" kādu bez vainas vainīgo un vedot to uz „Labošanās iestādi". Šī iestāde atradās skatuves nodalījumā, protams, visiem labi redzamā vietā, un, kas vēlējās, varēja skaitīt minūtes, cik ilgi kuŗš „pārdomāja savus grēkus", līdz atradās kāds labvēlis, kuŗš, nežēlojot 25 centus, vainīgo izpirka. Diemžēl, daļjās kārtībnieces — Ruta Plūme, Vija Briede, Rita Balode un Māra Vilciņa - Erkmane neizpauda apcietināšanas iemeslus, tā nepielaižot izvairīšanos no pasēdēšanas „aiz restēm". Šos priekus izbaudīja apmēram 75 personas, kā pirmie: Kārlis Lauva, Augusts Vanags un Valentine Hermane. Šerifs G. Osis iekasēja naudiņu un laida grēkus izpirkušos ballēties tālāk . . .

Sarīkojuma vadītājs šoreiz bija apv. pr-ks Uldis Vītols ar jaunatnes pulciņa pr-ku Jāni Plūmi. Par dekorācijām bija rūpējies Jānis Ērinš, pierādot, ka arī jaunieši spēj sacensties ar vecmeistariem šai nozarē. Pie galdiņu dekorācijām daudz bija strādājusi Marta Priedulāja, mazajai Sarmītei izpalīdzot.

Pie maizīšu galda darbojās saimniecības daļas vadītāja Olga Ozoliņa un Emma Gulbe, pie cepuritēm un baloniem rikojās pusducis maskotu un nemaskotu dāmu pr-ces M. Baltiņas vadībā, ar foto aparātu, slēptu papīru žūksnī, rīkojās Ilgons Priedulājs.

Saimniecības daļas vadītājs Viktors Kupreičiks šoreiz varēja šad un tad iejukt dejotāju barinā vai pasēdēt pie galda, jo bufetē strādāja čakli palīgi: trīs Jāņi: Mežmalis, Gaiķis un Kitners, bet Zaiminu Viktors pārdeva kuponus atspirdzinājumu iegādei.

Loterijā 2 nedēļu atvaļinājumu Pluzmas vasarnīcā laimēja lozes 35 īpašnieks.

Pirmo godalgu maskām ieguva Margrietiņa (Straujas k-dze), otro — Sieviete (Vilciņš), trešo — Nr. 13. Godalgas pasniedza apv. pr-ks U. Vītols ar valdes locekli V. Daly.

„Sarīkojums izdevās īsti labi," tāds bija apvienības priekšnieka U. Vītola vērtējums.

ČIKĀGAS IMPRESIJAS

Izcils notikums Čikāgā bija Konkordijas Valdemārijas 36 g. dibināšanas atceres svētki, kuŗi bija apvienoti ar L.K.S.A. „Dzintars" draudzības vakaru. Svinīgo konventu atklāja K. V. seniors T. Abeltiņš, pēc kam sekoja H. Kreicera referāts par Krišjāni Valdemāru. Šinī sezonā čikāgiešiem bijusi izdevība noklausīties vairākus H. Kreicera referātus par latviešu rakstniekiem, un vienbalsīgs atzinums ir, ka referents prot izcelt un raksturot autoru personību tādu, kāda tā bijusi, izvairoties no izskaistināšanas un leģendām. Krišjānis Valdemārs bija liels, ists un krietns latvietis, kuŗš saviem tautiešiem prata pierādīt, ka izglītība ir nepieciešama jaunai tautai. Iepazīstot latviešus ar havajiešiem, kuŗiem toreiz bija sava valsts, Valdemārs pierāda, ka ar cenšanos pēc gaismas arī maza tauta var zelt un plaukt. Visu mūžu V. pavada jūras romantika, iegūta ekskursijā uz Kurzemes jūrmalu. Vēlāk viņš plāno ostu Rojas upes grīvā, dibina „Jūras izsmelšanas biedrību" un ir viens no dižākiem Viskrievijas jūras piekrastes pētniekiem. Referents ar viņam raksturīgu pamatīgumu sniedza pārskatu par Valdemāra darbiem, no kuŗiem izvilkumus lasīja Reinis Kalnājs.

Draudzības vakarā viesus apsveica Konkordiju Čikāgas kopas („Valdemārija", „Zelmenis", „Zinteniece") seniors H. Liepiņš, nododot vakara tālāko vadību „Dzintars" Čikāgas kopas senioram J. Valainim. Pēc Gaudeamus nodziedāšanas klātesošie noklausījās Zintenieces seniores I. Viksniņas referātu par Latvijas sievieti literātūrā un dzīvē. Referente pierādīja sevi par krietnu latviešu literātūras izpratēju un sniedza pamatīgu pārskatu par sievietes tēlu dažādās literātūras nozarēs, minot kā piemērus literārus tēlus no Virzas, Raiņa, Brigaderes, Ieviņa, Grīna, Veseļa, Tomas un citu autoru darbiem. Viņa šīs sievietes dala 4 šķirās — ideālistēs, cīnītājās, dzīves bauditājās un vieglas dzīves tikotājās.

Referātam sekoja priekšnesumi, kuŗus ievadīja Z. Velkme, nodeklamējot Klāras Zāles „Sadegšanu". Dzintariešu koris J. Cīruļa „Maldi", Melngaiļa „Rīgas torņa gala zile" un K. Baumaņa „Maza, maza meitenīte". Olģerts Cakars deklamēja J. Jukuma „Dabas brīnums", bet Zintenieces dramatiskā kopa sniedza humoristisku pagājušās akadēmiskās balles iespaidu attēlojumu.

Vakara viesi pēc tam pakavējās pie azaida galda, dejās un dziedot dir. E. Kupča vaditās dziesmas. Šķiršanās nāca pēc dir. J. Gaiķa ar lielu izjūtu novaditās atvadīšanās dziesmas „Čuči, guli, līgaviņa", kaut dažs labs vēl būtu kavējies ilgi, ja nākamā diena nebūtu pirmdiena. Sevišķi vecākos sanāksmes dalībniekus iepriecināja lielais jauniešu skaits un aktivitāte. Darboties un vadīt pastāvošās organizācijas, ar visu vecumu latviešiem, ir ļoti svarīgs jauno jaužu uzdevums, un taisni akadēmiskās organizācijas — korporācijas, konkordijas un vienotnes šeit guvušas lielas sekmes.

NJUJORKA

Raidījumā „Lai teiktu patiesību" pirmdien, 18. februārī, uz 2. televizijas raidāmceļa bija redzams Chruščeva līdzinieks O. Jordans. Raidījumā no trim personām jāizvēlas pareizā, uzdodot dažādus jautājumus. Šinī gadījumā bija jāuzmin kāds ievērojams poļu trimdinieks, un visi tris raidījuma dalībnieki bija maskās. Pēc raidījuma, kad noņēma maskas, viens no dalībniekiem bija Oskars Jordans, izraisot raidījuma viesos smieklus un izbrīnu.

Skautu un gaidu vecāku un vaditāju grozinu vakars 16. martā, plkst. 7 Festival restorāna telpās. Skaņu māksliniekiem rīkotais Okolo - Kulaka koncerts 17. martā, Kalpaka balle — 9. martā. I.

LONGAILENDA, N. Y.

Bij. Latvijas Nacionālās operas baletdejotāji Irene Apine un Juris Goļšalks 16. februārī uzstājās A. Eglevska studijas baleta vakarā Vestaslipā, L. I. Apine un Goļšalks bija solisti Kanadas nacionālā baletā un uzstājās televizijā Montreālā. Pag. gadā viņi piedalījās Amerikas baleta teātŗa turnejā. Dejotāju pāris darbojas arī par solistiem Ņujorkas pilsētas operā un citos teātŗos, kā arī Radio City Music Hall uzvedumos, Ņujorkā. Z.

ELIZABETE, N. J.

Elizabetes - Nuarkas latviešu ev.-lut. draudzes diskusiju vakars ar skaņu filmu un kafijas galdu notika 16. februārī Sv. Marka baznīcas sarīkojumu zālē. Par Norman Vincent Peale uzskatiem protestantisma pasargāšanas jautājumā referēja dr. māc. A. Kiršfelds. Ļoti interesanti bija noklausīties I. Kalniņa, E. Krūmiņa un L. Krūmiņas uzskatus šai pašā jautājumā. Sekoja pārrunas, kuŗās vairāki draudzes locekļi dzīvi piedalījās.

H. Špechts demonstrēja skaņu filmu no kādas amerikāņu draudzes dzīves, rādot tās cīņu par savu draudzi un baznīcu. Dāmu komiteja T. Krūmiņas vadībā bija rūpējusies par kafijas galdu. Marta mēnesī notiks nākošais šāds diskusiju vakars par citu temu. Piedalījās 30 dalībnieku, un tiem vakars ļoti patika.

Draudzes padome savā pēdējā sēdē ievēlēja speciālu komisiju: V. Lejnieku, E. Krūmiņu un A. Uibo, kam jāizstrādā projekti un aprēķini par draudzes varbūtējo nekustamo īpašumu.

Draudzes māc. A. Kiršfelds Sv. Marka baznīcā nokristīj's Induļa un Vēsmas Gabliķu dēlu Eriku Jāni, krustvecāki Dz. Pilēģis un M. Gabliks.

DETROITA

Vecākās Detroitas latviešu organizācijas Latviešu apvienības Detroitā gada sapulcē priekšnieks S. Rudzītis ziņoja par valdes darbību, par pag. gada budžeta izpildīšanos un budžeta projektu 1963. gadam.

Ziņojumā par valdes darbību līdztekus darbam tieši Detroitas latviešu sabiedriskā dzīvē manāma vadošo LAD darbinieku līdzdalība BPLA's pirmajā sanāksmē Vašingtonā. Organizēšanās stadijā ir Apspiesto Nāciju komiteja Detroitā.

Ierosinātās Latviešu krājaizdevu sabiedrības dibināšanas lietā ziņoja valdes izraudzītais pilnvarnieks V. Ceplevičs. Tā kā līdz šim atsaucība nav bijusi sevišķi dzīva, ieteic valdei izraudzīt iniciātoru grupu, kas tad sabiedrības dibināšanas ideju popularizētu vietējā latviešu sabiedrībā.

Par latviešu skolas darbu referēja skolas pārzinis L. Viksne. Pateicās latviešu organizācijām par skolai dāvinātiem krēsliem un māksl. R. Mazjānim par skolas izdaiļošanai nodotām gleznām. Sirsnigi pateicās Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojuma dalībniekiem, kas skolas vajadzībām uz vietas saziedoja turpat $ 50,-.

Par 34. Tērvetes skautu vienības darbību un nākotnes nodomiem referēja priekšnieks F. Sīpols. Pateicās visai latviešu sabiedrībai un organizācijām par atsaucību skautisma atbalstīšanā, jo vienmēr, kad palīdzība lūgta, tā arī saņemta.

Revīzijas komisijas ziņojumu nolasīja O. Eliņš. Pieņēma budžetu $ 1.400,- apmērā.

Amatpersonu vēlēšanas atlika un lūdza līdzšinējo valdi līdz turpmākam pildīt savus pienākumus. P. Z.

LINKOLNA

Š. g. 9. februāra naktī ap 40 jūdzes no Linkolnas uz 77. ceļa policijas patruļa atrada no lielceļa nogāzušos auto. Mašīnas drupās atrada bez dzīvības 19 g. veco Vili Puriņu no Linkolnas. Viņa līdzbraucējs ievainots.

19 g. veca linkolniete Anda Baumane pārbaudes sacensībās, kuŗās piedalījās 10 dalībnieces, ieguva tiesību uzstāties Linkolnas simfoniskā orķestŗa koncertā 2. aprīlī kā piano soliste. A. Baumane ir Linkolnas Millera mūzikas skolas audzēkne un Ņebraskas universitātes studente. A. Baumane pēc mūzikas skolas beigšanas paredz papildināties klavieru spēlē Ņujorkā.

Nebraskas latviešu biedrības gadskārtējā biedru sapulce notika svētdien, 10. februārī Linkolnas latviešu ev. - lut. draudzes mājā. Ieradušies 16 biedri, to vadīja E. Ādminis. Par biedrības darbību otrā pusgadā ziņoja prka vietn. P. Tauriņš, jo biedrības pr-ks I. Bergmanis pirms 6 mēnešiem aizbraucis no Linkolnas.A.Bergmanis visus norēķinus par Pretkomūnistiskā inform. fonda darbību bija piesūtījis biedrības revīzijas komisijas prdim Maļinovskim, kas to nolasīja. 1962. gadā Apspiesto tautu nedēļas izdevumi pārsnieguši ieņēmumus par $ 41,09. Sapulce ziņojumu pieņem un uzdod jaunai valdei to nokārtot kopējā Linkolnas latviešu organizāciju un draudžu apspriedē.

Kasieris R. Kugrēns ziņo, ka uz š. g. 1. janvāri kasē atlikums ir $ 720,04. Biedrzinis A. Kleinhofs ziņo, ka biedrībai ir 65 biedri, no kuŗiem tikai 34 maksā pilnu biedru maksu 50 ¢ mēnesī. Bibliotēkārs O. Kļaviņš ziņo, ka bibliotēkā 724 grāmatas.

Par jaunatnes pulciņa Tālava darbību ziņo pulciņa pr-ce V. Jodaisa. Sapulce izsaka valdei un P.I.F. vadītājam I. Bergmanim pateicību par veikto darbu.

Pieņem valdes sastādīto budžetu 1963. gadam $ 376,- ieņēmumos un izdevumos. Par biedrības priekšnieku ievēl P. Tauriņu. Pēc īsa pārtraukuma, kuŗā sapulces vad. E. Ādminis aicina veco valdi vēl uzņemties pienākumus un tā saglabāt vienotību, bij. valdes loceklis aicinājumu ievēro. Sapulce valdē ievēl līdzšinējos: R. Kugrēnu, A. Liepiņu, A. Kleinhofu un no jauna V. Vairogu. Revizijas kom. līdzšinējos — E. Maļinovski, J. Sobolevski un K. Kupci. V. Z.

KOLORĀDO SPRINGA, COLO.

Latviešu biedrības ievēlētā valde amatus sadalījusi šā: M. Ozoliņš — priekšsēdis, A. Jaunarājs — pr-ža vietnieks, A. Timermanis — sekretārs, J. Iverts — kasieris, B. Rancis — biedrzinis; dāmu komitejā: A. Timermane — priekšniece, O. Ozoliņa — pr-ces vietniece, V. Žigure — sekretāre, R. Iverte — sekretāres palīdze, R. Sade — lockle; revīzijas komisijā: L. Gulbis, J. Bergmanis, E. Bonders.

Latviešu skolas saime, atzīmējot Draudzīgā aicinājuma dienu, 17. februārī pieminēja J. Jaunsudrabiņu. Programmā skolas bērnu referāti par J. Jaunsudrabiņu un J. Jaunsudrabiņa darbu, deklamācijas, krāsu filma par J. Jaunsudrabiņa dzīvi Mērnesīcā un viņa pašu lasītie darbi skaņu lentē.

Latviešu biedrības valde ar dāmu komiteju rīko sadraudzīgu vakaru 9. martā ar latviešu izrādi un mantu loteriju.

Draudzes gada sapulce notika 10. februārī. Darba gaitā valdes, mācītāja, revīzijas komisijas un dāmu komitejas ziņojumi par aizgājušo gadu. Sapulce apstiprināja budžetu $ 1.294,- apmērā. Sapulcē piedalījās 12 locekļu un mācītājs; sapulci vadīja draudzes priekšnieks O. Sāpe, protokolēja sekretārs A. Pencis. E. Z.

Mineapoles un St. Paulas latv. ev. - lut. draudzes dāmu komitejas rīkotā garīgā koncertā š. g. 24 februārī dziedāja Laima Liepa. L. Liepa dziedāšanas studijas sākusi jau Latvijā pie profesora P a u l a Saksa, un turpinājusi mācīšanos Vācijā un Amerikā.

JĀŅA KALMĪTES GLEZNAS DIVOS KULTŪRAS DIENU SARĪKOJUMOS

Jānis Kalmīte aicināts ar savām gleznām kuplināt mūsu šī gada Kultūras dienu sarīkojumus divos latviešu trimdas centros: Linkolnā un Milvokos. Linkolnā Jāņa Kalmītes gleznas bija izstādītas kopīgi ar Anša Cepures gleznām 23. un 24. februārī. Milvokos Kalmītes gleznas būs skatāmas kopīgi ar Jāņa Stroda un jaunā keramiķa Reiņa Eikena darbiem. Šo izstādi — Kultūras dienu ietvaros — rīko Milvoku latviešu draudzes Dāmu komiteja 2. un 3. martā. (et.)

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

3. martā, plkst. 2 dienā Betlemes baznīcā Kalpaka piemiņas dievkalpojums, māc. R. Zariņš un A. Ozols, solists. Apakšējā zālē krāsu un skaņu filma: 3. Kanadas Dziesmu svētki.

Plkst. 2 dienā Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. O. Gulbis.

6. martā Lielās Lūdzamās dienas vakara dievkalpojums plkst. 7 Bronksas Sv. Toma baznīcā ar dievgaldu, māc. A. Ozols.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

3. martā pl. 10. bērnu dievkalpojums un svētdienas skola, pl. 11 Cieānu laika dievk., māc. A. Rautenšilds.

Pēc dievkalpojuma apakš. zālē A.Kalniņa priekšlasījums „Profesora Jāņa Endzelīna dzīve un darbs."

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skola un kora mācībinājums plkst. 9.30. Visi laipni aicināti

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. - lut. baznīcā, 45 un H ielā.

AURORA (ILL.)

Mūsu Pestītāja baznīcā, 420 Dawners Place.

OKLANDE

Oklandē, Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway avenijā.

BURLINGAME (Kal.)

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Dienvidkalifornijas draudzē, 2450 Griffin Ave., L. A. 31.

SANTA - ROSA

Santa - Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

Vai būs jauns Latviešu nams un vai darbību uzsāks latviešu kreditsabiedrība

Jau vairākkārt privātās sarunās Kalamazū latviešus nodarbinājis jautājums, vai līdzšinējais Latviešu nams, kuŗu apsaimnieko Latviešu biedrība un kuŗš latviešu sabiedriskajām vajadzībām jau kalpojis 10 gadus, tagad nebūtu pārveidojams, ceļot piebūves, vai arī skatoties pēc kāda cita objekta, kas apmierinātu visas latviešu sabiedriskās vajadzības. DV apvienības gada sapulcē par šo jautājumu izraisījās debates visas sabiedrības apjomā. Šo pašu ierosinājumu plašāk iztirzāja Kalamazū Latviešu b-bas 17. februāŗa gadskārtējā biedru sapulcē. P. Austriņš nāca ar ierosinājumu namu paplašināt ar piebūvi, lai rastu telpas plašāku koncertu un teātŗa izrāžu sarīkošanai. Pēc V. Muižnieka ieskatiem būtu vajadzīgs pamatīgāks nams, kas pilnīgāk apmierinātu tā lietotājus, lai latviešu jaunieši uz to varētu skatīties ar lepnumu, un ne tikai nama iekšienē, bet arī ārpusē laukumā varētu veikt dažādas sporta nodarbības. Tam vajadzētu būt tādam, kuŗā ieejot justu prieku ikviens latvietis vai arī tur ievestie draugi. No sapulces dalībniekiem nebija neviena, kas izteiktos par līdzšinējā nama paturēšanu tagadējā stāvoklī.

Sapulce lūdza J. Salnu un G. Austriņu pilsētas valdē noskaidrot pārbūves iespējas.

Par līdzšinējā nama izmantošanu pārskatu sniedza nama pārzinis A. Elksnis. Namu pag. gadā izmantojušas 13 latviešu organizācijas un privātpersonas.

Nams devis $551,35 ieņēmumu, bet izmaksājis $616,07; tā kā dažas īres nav vēl samaksātas, tad nama uzturēšanā faktiska iztrūkuma nav. Par latviešu b-bas pag. gada darbību ziņoja pr-dis J. Grotēns; pašreiz b-ba apvieno 155 biedrus. Nama remontiem izdots $743,00, pārbūvējot zāli. Pārskatus tālāk sniedza sarīkojumu daļas vad. O. Reinvalds, kasieris B. Gertsons un dāmu komitejas pr-ce H. Pole.

Plašākas debates izraisīja arī jautājums par Latviešu kreditsabiedrības organizēšanu, vairākiem runātājiem izteicot vēlēšanos, lai to dibinātu pie Latviešu b-bas, līdzot R. Ozolu b-bas uzdevumā kārtot nepieciešamo formālitāšu jautājumus.

Par b-bas priekšnieku jau 7 gadus no vietas ievēlēja J. Grotēnu, bet valdē — līdzšinējos: O. Reinvaldu, A. Elksni, K. Sedliņu, J. Kalniņu, no jauna — V. Stagi, A. Blankenburgi un R. Freimani.

Dāmu komitejā ievēlēja: H. Poli, M. Reinvaldi, A. Aboliņu, I. Ripeli, Z. Gaili un Z. Bti. Revīzijas komisijā: J. Karpu, J. Venneri un R. Ozolu. Par delegātu ALA's šī gada kongresam izraudzīja J. Grotēnu un viņa vietnieku P. Austriņu.

Sapulcē piedalījās 26 biedri.

V. Bokis.

VAR IZTIKT ARĪ BEZ SAVA NAMA

„Sākot, vienalga, kādu uzņēmumu, nedrīkst paļauties uz laimi un riskēt, bet tam jābūt visos sīkumos financiāli izkalkulētam un izplānotam," teica trijų māju īpašnieks R. Ozols, kad šī laikraksta korespondents bija ieradies vienā no viņa dzīvokļu rentes mājām Kalamazū pilsētas rajonā, kad tā bija atvērta publikas apskatei—„open house."

Īres dzīvokļu mājas šādā apmērā, cik zināms, nav nevienam citam šīs pilsētas latvietim, kādēļ tā bija radījusi interesi kuplam skaitam tautiešu, tie nāca, skatīja un prātoja.

„Mūsu pilsētā ir vairāki tautieši, kuŗiem pieder 2 un pat 3 mājas, tās izīrējot pilnīgi vai arī daļēji, tā gūstot ieņēmumus, bet tik plaša „dzīvokļu uzņēmuma" kādu izveidojis R. Ozols, gan nezinu," teica kāds no skatītājiem, kad sākām sīkāk iepazīties ar mājas iekārtu, kuŗa bija tikko beigušies remontu darbi. Šai mājā, ar spoži vaskotajām grīdām, svaigi krāsotām sienām un moderni veidotiem griestiem, viss izskatījās kā jauns.

Mājā 4 lieli dzīvokļi, katrā plaša moderna virtuve ar visu iekārtu un tikpat moderna vannas istaba, kur izbūves darbi pilnīgi jauni. „Sajos laikos arī dzīvokļu īrniekiem ir savas prasības un tādēļ esmu centies, šo māju izremontējot, lai iekārta būtu ne tikai laba, bet arī moderna," stāsta laipnais namatēvs, rādīdams telpu pēc telpas abos stāvos, kā arī plašo bēniņu stāvu, kuŗu varbūt arī varētu izveidot par kādu dzīvokli, un pašās beigās nonākam tornī virs jumta, no kuŗa atklājas skats pār visu pilsētu. Arī pagraba stāvs nepaliek neparādīts; tur darbojas apkure un atrodas citas namam nepieciešamās ierīces. „Tuvākās dienās šeit kāda firma uzstādīs automašu veļas mazgāšanai un šāvēšanai; tas būs pieejams namīrniekiem," rādot sagatavotās vietas, stāsta R. Ozols. Viņa stāstījumā atklājas, ka šīs mājas remonts izmaksājis ap $6.000,00, kas mājas vērtību liek lēst $20.000,-. Mājas apskatītājus informē arī par to, ka vairāk kā daļa no remonta izdevumiem samaksāta latviešu amatniekiem, un, darbu pārraugot un visam izsekojot, pats nama saimnieks, kaut gan strādā kādā papīra fabrikā, daļu sīkāko darbu veicis pats, pavadīdams visu savu brīvo laiku pie remontiem.

Bez šī dzīvokļu nama, R. Ozolam pieder vēl otra dzīvokļu māja, kuŗā gan tikai 2 iznomājami dzīvokļi un jauna moderna māja rietumu priekšpilsētā; to māju apdzīvo paša ģimene.

„Vai nerodas grūtības ar nomātājiem, vai nav jātur jaunie dzīvokļi neizdoti?" interesējas kāds no skatītājiem. Uz to dabūjām atbildi, ka labiem un moderniem dzīvokļiem arvien ir pieprasītāji, un arī šie jaunie dzīvokļi jau izdoti un tuvākās dienās tur ievāksies nomnieki."

„Cik jāmaksā īres par šādu dzīvokli?" tūlīt vairāki jautā. „Šis dzīvoklis maksās $82,50, bet otrā pusē, jo tas ir saulaināks, maksās vairāk," saņemam atbildi, no kuŗas varam secināt, ka R. Ozols no īrniekiem saņems mēnesī ap $500,-. Vai ar šiem esošiem dzīvokļiem īpašnieks apmierināsies jeb vai turpinās savu uzņēmumu paplašināt, neizdevās saņemt noteiktu atbildi, jo šķiet, ka no apm. $50.000,-, kas ieguldīts nekustamos īpašumos, ir daļa vēl maksājama, un kamēr nav viss izkalkulēts un izplānots, uzņēmējs nevar noteikt atbildi dot.

„Kā mūsu zemē, tā jo vairāk šeit bankas financē tikai uz drošiem pamatiem," saka piedzīvojumiem bagātais financists, jo Latvijā R. Ozols darbojies un vadījis vairākus finanču uzņēmumus, pēdējā laikā būdams arī Darba kameras priekšsēža vietnieks. Arī Kalamazū viņš piedalās latviešu sabiedriskajā dzīvē: bijis Sv. Jāņa ev.-lut. draudzes priekšnieks, ir Latviešu b-bas revīzijas komisijā, Mednieku un makšķernieku klubā u.c.

V. Bokis.

TUVOJAS JEKABA ZĪBERGA LIELĀ DZIMSANAS DIENA

(Bostonā) — Cik pasaulē ir tik vecu cilvēku un starp tiem latviešu, kas var sacīt, ka viņiem šinī gadā piepildās simts gadu? Tādi būs tikai nedaudzi — Dieva izredzēti cilvēki, kam piešķirts dzīvot Metuzāla mūžu. Latviešiem pirmoreiz gadās, ka 100 gadus piedzīvos kultūras darbinieks, kuŗu mūžs mēdz būt gados stipri ierobežots. Un nu — 5. martā savu 100. dzimšanas dienu svinēs Amerikas latviešu tēvs, pionieris latviešu sabiedriskos un kultūras pasākumos, bij. Latvijas goda konsuls Bostonā — Jēkabs Zībergs.

„Pēc divām nedēļām man būs simts gadu," šo rindiņu autoram saka patriarchs — Zīberga tēvs. „Daudz ko vairs neatminu, mana dzīve iet uz beigām," viņš piemetina.

Gaŗi pārveidojuši citkārt spraigo un spēcīgo stāvu. Nav viņam vairs tās dinamikas, kas bija spēka briedumā un sabiedriskās dzīves zenītā. Garās dzīves sīkumi tikpat kā aizmirsti, tikai paši zīmīgākie notikumi palikuši atmiņā. Ne jau personīgie.

Zībergs stāsta par sabiedriski - politiskām aktivitātēm Latvijas dibināšanas laikā. Tie ir braucieni uz latviešu kongresu Nujorkā, uz Vašingtonu pie ASV prezidenta, darbs Latvijas konsulātā Bostonā un sava avīze, ko J. Z rediģēja 25 gadus.

Dzīve mainījusies arī Zīberga namā. Jaunākā mazmeita Ieviņa, vēl gados jauna, izgājusi tautās: bijusi Latvijas goda konsule Los Vegā, Kalifornijā.

Gadi un dzīve viņu ir saliekuši, nevar bez spieķīša nekur paiet, tomēr uz lielo jubileju viņš pošas.

Meita Ermine Kirka (Quirk) stāsta: „Tēvs jūtas labi, bieži domāju, ka man ir simts gadu un nevis viņam. Tomēr vairāk viņš pavada krēslā sēdot, brīžiem iekrītot vieglā snaudā. Ar dzirdēšanu un redzēšanu arī grūtības, un ārsti šai ziņā ir nevarīgi kaut ko palīdzēt. Tēvs reizēm izsaka vēlēšanos aizbraukt uz baznīcu un pieņemt dievgaldu."

Gaŗi pārveidojuši citkārt spraigo un spēcīgo stāvu. Nav viņam vairs tās dinamikas, kas bija spēka briedumā un sabiedriskās dzīves zenītā. Garās dzīves sīkumi tikpat kā aizmirsti, tikai paši zīmīgākie notikumi palikuši atmiņā. Ne jau personīgie.

Zīberga stāsta par sabiedriski - politiskām aktivitātēm Latvijas dibināšanas laikā. Tie ir braucieni uz latviešu kongresu Nujorkā, uz Vašingtonu pie ASV prezidenta, darbs Latvijas konsulātā Bostonā un sava avīze, ko J. Z rediģēja 25 gadus.

Dzīve mainījusies arī Zīberga namā. Jaunākā mazmeita Ieviņa, vēl gados jauna, izgājusi tautās: bijusi Latvijas goda konsule Los Vegā, Kalifornijā.

Gadi un dzīve viņu ir saliekuši, nevar bez spieķīša nekur paiet, tomēr uz lielo jubileju viņš pošas.

Meita Ermine Kirka (Quirk) stāsta: „Tēvs jūtas labi, bieži domāju, ka man ir simts gadu un nevis viņam. Tomēr vairāk viņš pavada krēslā sēdot, brīžiem iekrītot vieglā snaudā. Ar dzirdēšanu un redzēšanu arī grūtības, un ārsti šai ziņā ir nevarīgi kaut ko palīdzēt. Tēvs reizēm izsaka vēlēšanos aizbraukt uz baznīcu un pieņemt dievgaldu."

Latvijas un ASV amatpersonām, fotografijām, ņemot materiālus no J. Zīberga mūzeja. Ar šo publikāciju būtu iespējams ielūkoties lielā latviešu dzīves un darba stāstā. Tādā gadījumā sabiedrībai būtu jānāk talkā, jo J. Zīberga fonds Bostonā ir bez līdzekļiem.

Zīberga godināšana notiks 3. martā pl. 3 p.p. Daugavas Vanagu namā Bostonā. O. A.

P. Dreimanis.

KULTŪRAS KRIZE

Kultūra ir ārējās dabas priekšmetu apstrādāšana jeb saimniecība un cilvēka prāta, jūtu un gribas jeb garīgā attīstība kopā ar sasniegumiem. Protams, iespējamas arī citas komplicētākas šī jēdziena definīcijas. Eiropā abas sastāvdaļas kādu laiku bija līdzsvarotas, protams, nedaudz nosveroties te uz vienu, te otru pusi.

Amerikas Savienotajās Valstīs un Kanadā gan allaž pārsvarā ir bijusi interese par materiālo kultūru, garīgajām vērtībām pievēršot mazāku vērību. Tāpēc technika un ar to saistītās zinātniskās disciplīnas, kas īpaši veicina saimniecības uzplaukumu, te ir daudz ātrāk attīstījušās nekā humanitārās; piem., psicholoģijā arvienu vēl dominē S. Freuda uzskati un eksperimentālā dvēseles dzīves pētīšana maz ir ievērota. Tāda Amerikas attīstība izskaidrojama vēsturiskā perspektīvā.

Visu tautu paražas, tikumi un sadzīves veids ir veidojušies dabas, vides un starptautisko notikumu iespaidā, kas bez šaubām ietekmē zinātnes un mākslas attīstību. To seviški labi iespējams konstatēt ASV un Kanadā, kur ieceļotāju iedzīvošanās ir prasījusi lielu piepūli, steigu un nepieciešamību pievērsties īpaši materiālajai kultūrai. Tāpēc minētajās zemēs šī kultūra dominē, atstājot otrā vietā garīgās vērtības. Technika, kā jau minēts, veicina saimniecības uzplaukumu, ērtību pavairošanos un aizsardzības līdzekļu uzlabošanu. Līdz ar to daudziem pilsoņiem ir izdevies tikt pie tādas turības, ka viņiem netrūkst līdzekļu uzdzīvei, visādām ērtībām u. c., kas arī viņus noskaņo vairāk par labu materiālajām nekā garīgajām interesēm.

Tādi paraugi pamudina arī mazturīgākos pilsoņus censties pēc līdzīga dzīves veida, kas ne vienmēr iespējams likumības robežās. Līdz ar to ir izveidojušās bandas, kas cenšas iedzīvoties uz citu lēses, aplaupot bankas vai līdzīgā veidā pavairojot savus ienākumus. Vērojot īpaši pretlikumīgās rīcības panākumus, arī daži turīgāko aprindu pilsoņi reizēm cenšas ātrāk tikt pie lielākiem līdzekļiem savu iegribu apmierināšanai, uz ko viņus, īpaši vājāka rakstura cilvēkus ar tādai rīcībai iedzimtām tieksmēm, pamudina arī vairāki televīzijas raidījumi. Pilsoņi vispār cenšas tikt pie turības, lai varētu atļauties sev visādas ērtības un pavadīt brīvlaiku jaukākā dabā, kaut reizēm tas sasniedzams garākā ceļojumā. Viņi iegādājas vispatīkamākos un, protams, arī visdārgākos satikšmes līdzekļus, tērpus, ēdienus, dzērienus un meklē ērtu izklaidēšanos, baudot mākslu, kas parasti uzjautrina un vairāk uztrauc nekā sekmē augstāko jūtu pārdzīvojumus. Šie pilsoņi bieži vien neatsakās no reibīgajiem dzērieniem, un tad reizēm neievēro satiksmes noteikumus, kāpēc notiek sadursmes ar bīdīgām sekām u. t. t. Jāsecina, ka ir izveidojusies atziņa par dzīvi kā rotaļu, kurai kalpo materiālās vērtības un šai pārliecībai atbilstošā māksla.

Tādi centieni un dzīves veids bieži vien nenāk par labu ģimenes kopībai — notiek aizraušanās un šķiršanās, dažreiz pat vairākas reizes mūžā. Tas nedara pozitīvu iespaidu arī uz viņu pēcnācējiem: tie pierod pie vieglākas dzīves, meklē tai lielākus līdzekļus, augsti nevērtējot cilvēka dzīvību, u. t. t. Šķiet, ka tādi pilsoņi, maz rēķinoties ar sabiedriskās kopības un kopdarbības nepieciešamību, sekmē tikai viegla dzīves veida attīstību un dažreiz nonāk pretrunā ar likumiem. Minētās parādības brīvās pasaules zemēs vēl nedominē, bet arī to pavairošanās neliecina par kultūras augšupeju.

Atzīmētās nevēlamās parādības liek secināt, ka augstā materiālā kultūra ir saistīta ar tādu dzīves veidu, kas grūti iedomājams kristietības laikmetā un pie tam vēl tādā, kas bagāts reliģiskiem novirzieniem, daudziem dievnamiem un labi apmeklētiem dievkalpojumiem. Kā gan lai izskaidro šo reliģisko centību un minētos novērojumus attiecīgo tautu dzīvē? Šķiet, ka šī reliģiozitāte nav tik dziļa, lai spētu atturēt to piederīgos no tādas dzīves, kas nav kristieša cienīga. Vai, varbūt, attiecīgās personas nav vairs kristieši? Diemžēl, to skaits būtu diezgan prāvs!

Vispār materiālās vērtības ne vienmēr nāk par labu sabiedrības augšupejai, seviški tad, kad tā pieradusi pie ērtībām, kā arī tādā dzīves veida, kas neveicina iedzilināšanos nopietnākos kultūras jautājumos, bet gan veicina aizraušanos ar skaļumu un patēriņa iespējām.

Sadzīves pārmaiņās seviški nozīmi iegūst masu interese par kultūrālajām vērtībām. Eiropā strādnieki par tām īpaši sāka interesēties šī un iepriekšējā gadsimta mijā. Bet tiem grūti bija iedziļināties un piesavināties

(Nobeigums 7. lpp.)

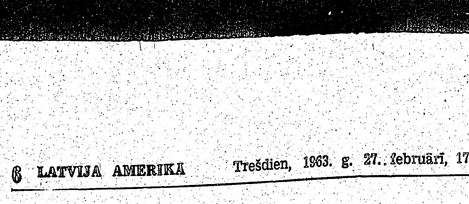

DETROITAS FILATELISTU AKTIVITĀTE

Detroitas latv. filat. kluba dalībnieks Andris Ozols Ann Arborā Miciganas universitātes Internacionālā studentu centrā iekārtotā vitrīnā bija izstādījis uz 23 lapām pastmarku klāstu „Vēsturiskie ģērboņi uz Latvijas markām". Sākot ar cara Krievijas ģērboņu attēliem un Cēsu apriņķa — Wenden — ģērboņiem uz markām, sekoja Latvijas markas ar saulītes zīmējumu, kam līdzīgu zīmējumu, arī Anša Cīruļa, proponēja kā valsts ģērboni. Tālāk rādītas mūsu ģērboņu markas 1930 g. jubilejas markas ar Latvijas apgabalu vēsturiskiem ģērboņiem marku stūrī un pēdējā izdevuma ģērboņu markas. Krievu pirmā okupācija rādīta ar Pad. Latvijas markām, vācu okupācija — ar „Kurland" pārdruku uz Feldpost markas un tagadējā krievu okupācija — ar padomju republiku ģērboņiem uz markām.

Universitātes studentu internacionālā apvienība savā izdevumā „International Student" janvāra numurā bija ievietojusi A. Ozola rakstu ar tādu pašu nosaukumu kā marku klāstam. Rakstā aprādīti grūtie saimnieciskie apstākļi Latvijas sākumā, ko rāda dažādie papīri, kas izmantoti markām, atzīmēta Latvijas līdzdalība Tautu Savienībā un sasniegumi 20 neatkarības gados, ko raksturo marku zīmējumi un iespiešanas izpildījums. Beigās norādīts, ka tāpat kā visur, tā arī markās un naudas zīmēs, kādas tagad ir Latvijā, pierādās pilnīga nacionāla nomākšana un rusifikācija, jo visās padomju republikās ir tikai krievu markas un naudas zīmes.

Studentu internacionālā centra vadītāja stāstīja, ka neesot cerējusi uz to interesi, kādu izstādītās markas izpelnījušās centra apmeklētāju vidū, un latviešu studentu grupas vadītāja Gundega Saulīte saņēmusi vairākus telefoniskus pieprasījumus pēc paskaidrojumiem un informācijas. „International Student" bija ievietojis arī pateicību latviešu studentu grupai par tās darbību, kas izpaudusies seviški bagātajā līdzdalībā internacionālā izstādē un studentu Apvienoto Nāciju panelī un I. Gleškes līdzdalībā žurnālā ar rakstu par latviešu Ziemsvētku tradicijām.

LATVIJAS MARKAS PAREDZAMĀS STARPTAUTISKĀS IZSTĀDĒS

O. Pilants, kurš ar sekmēm piedalījies jau vairākās starptautiskās izstādēs, no Anglijas raksta: „Pašlaik pie mums jau sesto nedēļu pieturas ļoti auksts laiks, tā ka, atnākot no darba, aukstā istabā (nenoslēdzama kamina apkure), negribas nekā darīt, un, kamēr istabu iesilda, ir jau vēl laiks. Pašlaik gatavoju klāstus Luksemburgas, Šveices un Turcijas starptautiskām izstādēm. Launākais tas, ka pat par naudu nevar dabūt tik daudz logatu, cik vajadzīgs klāstam. Tā Luksemburga man piešķīra parastā viena logata vietā tikai vienu trešdaļu. Tā nu daļa materiālu jāpārkārto, lai vismaz kādu daļu ietilpinātu klāstā. Šeit visas formālitātes esmu jau nokārtojis un jāgaida tikai, kad atsūtīs speciālu adreses lapu. Šveicē pieteicu Sarkanā Krusta markas, sakarā ar Starptautiskā Sarkanā Krusta 100 gadu izstādi."

Cik zināms, šai izstādei pieteikumu iesūtījis arī jaunās pasaudzes pastmarku krājējs A. Birze no Kanadas.

MARKA PADOMIJAS ČEKAS DIBINĀTĀJAM

Filatelijas nedēļraksts Stamps Sav. Valstīs norāda, ka pēc krievu tirdzniecības uzņēmuma Meždunarodnaja Kņiga" sniegtiem datiem par jaunām pastmarkām Pad. Krievijā, žurnāls atzīmējis arī F. E. Džeržinska nāves dienas atzīmei izdoto pastmarku. Pēc Meždunarodnaja Kņiga ziņām Džeržinskis bijis ievērojams valstsvīrs. Kāds lasītājs no zemes aiz dzelzs priekškara jautājis, vai informācija par Džeržinski nebūtu pareizāka tā, ko devis Škotta katalogs pie 1937. gada izdotās markas šī vīra nāves 10 gadu atzīmei — „slepenās policijas noorganizētājs".

PĀD. LATVIJAS NACIONĀLO TĒRPU PASTMARKA

Nedēļraksts Stamps š. g. 26. janvāra numurā atzīmē, ka pag. g. 30. decembrī izdota 3 kapeiku vērtībā pastmarka, kas veltīta pad. Latvijas nacionāliem tērpiem. Marku zīmējis V. Pimenovs.

LATVIJAS UN IGAUNIJAS PASTMARKAS STARPTAUTISKĀ IZSTĀDĒ PRĀGĀ 1962.

Pēc krievu filatelistu biedrības „Rossica" Sav. Valstīs pēdējā žurnāla (Nr. 63 no 1962. g.) ziņām, Prāgā bijušas izstādītas arī Latvijas un Igaunijas pastmarkas. Holandietis Jan Poulie, kurš pazīstams ar savu Latvijas pastmarku kollekciju, izstādījis Pad. Krievijas nepieņemtos zīmējumus un paraugus no pirmiem Pad. Krievijas izdevumiem un arī no Holandes, Albānijas, Bulgārijas, Latvijas un veco Vācijas valstu pirmos marku izdevumus. Harijs Walli no Helsinkiem rādījis pasta zīmogus uz Igaunijas pirmiem 1919. gada izdevumiem, starp tiem arī vecos krievu zīmogus un Rakwere vietējā pasta zīmogus uz veselām aploksnēm.

Ievērojama architekta jubileja

PROF. DR. ARCH. P. KUNDZIŅA 75 MŪŽA GADI

Nacionālromantiskais laikmets vai stils architektūrā sakrīt ar Latvijas patstāvības laiku, kad tā īsteni varēja pievērsties architektūras problēmām ceļot valsti. Varētu teikt, tā bija tautas atmodas laika apoteoze, izskaņa. Noslēgums kādam lielam mūsu tautas vēstures laikmetam. Ja architektūras stili Baltijas telpā ienāca ar 50 līdz 100 gadu nokavēšanos, tad tā nebija mūsu vaina. Nacionālais stils Ziemeļeiropā patiesībā nekad nav apturēts, pārtraukts, tikai nobīdīts malā.

Izsekojot prof. P. Kundziņa darbam Zwei Bezeichnende Schmuckformen in der Frühen Holzarchitektur Nordeuropas, kas izdots Stokholmā, nebūs grūti secināt, ka šaipus Alpiem, Ziemeļeiropā, pie Baltijas jūras dzīvojušas tautas ar augstu kultūru, izkoptām celtniecības tradicijām un ievērojamu tautas mākslu. Šī lielā slavenā vēstures laika augšām celšanās mūsu tautai notiek ar Latvijas valsts dibināšanu. Seviški ievērojami nopelni pie tā prof. P. Kundziņam. Brīvības laiks cēlās augšā ar varenu spēku. Rezultāti: radās monumentālceltnes, kā Brāļu kapi Rīgā, brīvības cīņu piemineklji, Dziesmu svētku celtnes, Uzvaras laukuma izbūves un Rīgas, kā Latvijas galvaspilsētas, ģenerālplāns, u. t. t.

Uzsākot Eiropas latviešu dziesmu svētku organizēšanu, atzīmēsim, ka sesto latviešu dziesmu svētku celtni Rīgā 1926. g. cēla prof. K. Kundziņš.

Piebilstams gan, ka 2. un 3. dziesmu svētku celtnes cēla arch. J. Baumanis un arch. K. Pēkšēns. Uzdevums nebija viegls. Tauta prasīja latviešu stilu. Svētku estrādei vajadzēja būt reprezentācijas celtnei un tanī pašā vajadzēja rādīt latviešu nacionālo architektūru, vajadzēja aizsegt vācu celto pilsētas mūzeju un konkurēt ar krievu celto pareizticīgo katedrāli Esplanādē. Kopš arch. J. Baumaņa laika, latviešu architekts kā trešais komponents un pilntiesīgs loceklis, bija ienācis Rīgas celtniecībā. Prof. E. Laube bija krietni to pavirzījis tālāk, nu nāca jaunā doc. P. Kundziņa kārta, kurš savu uzdevumu godam veica. Strādājot viņa birojā (par studentu praktikantu) es ar izbrīnu vēroju, kā meistars rīkojās. Sevišķas grūtības sagādāja akustikas jautājums, un šai sakarībā celtnes griesti dabūja brīnišķīgu rotājumu ļoti izteiktās formās, dziļi tverot latviešu nacionālo izjūtu koka architektūrā. Celtnē bija praktiska nepieciešamība atrisināta ar savdabīgu rotājumu. Zēl, ka tā nebija paliekoša celtne.

Jubilāra pedantiskais darbs un sabiedriskā rosība ir apbrīnojama. Piemīnēšu tikai dažas principiālas lietas, kurām latviešu zinātnē, nacionālajā kultūrā un it īpaši latviešu architektūrā ir ārkārtīgi svarīga nozīme. Vislielākais nopelns, ka viņš ir pirmais latviešu architekts, kurš pacēla latviešu etnografisko celtniecību zinātniskā traktējumā. Pašu zemē un piedaloties starptautiskos kongresos ārzemēs, un it īpaši ar savām publikācijām, viņš iznesa mūsu tautās mākslu un celtniecību pasaulē. Vadot latviešu architektūras katedru Latvijas universitātē, viņam bija iespēja pirmoreiz zinātniski pieskarties latviešu architektūras problēmām, un viņš ievadīja nacionālās architektūras izveidošanos.

Prof. P. Kundziņa darbošanās deva tik spēcīgus impulsus mūsu celtniecībai, ka pilntiesīgi varam viņu uzskatīt par mūsu nacionālās architektūras nodibinātāju uz tautas celtniecības tradīciju bāzes. Tā nebija tikai apstākļu sagadīšanās, bet pamatā gul intensīvs pētniecības darbs, ko prof. Kundziņš veica kopā ar saviem studentiem, vācot materiālus par Latvijas būvniecību, ko architektūras fakultāte arī publicēja piecos sējumos. Viņš rādīja arī universitātes architektūras fakultātes tautas celtniecības archīvu. Seviški ievērojams notikums ir pieminekļu valdes nodibināšana 1923. g., kas notiek Kundziņa iniciātīvā un Brīvdabas mūzeja uzcelšana 1928. g. Tas iekārtots pēc Skandināvijas brīvdabas mūzeja parauga un ir lielākais ievērojamākais visā Eiropas kontinentā.

Šie trīs iestādījumi, kuŗus faktiski ierosināja un vadīja prof. P. Kundziņš, ir pamats mūsu nacionālās architektūras pētīšanai.

Reizē ar savu 75. g. jubileju prof. Dr. Kundziņš atskatās uz 50 darba gadiem būvniecībā, jo, vēl students būdams, viņš jau 1913. g. Rīgā sāka strādāt architekta prof. E. Laubes birojā, kā arī 45 būvvēsturnieka darba gadiem, jo 1918. g. publicēja savu pirmo zinātnisko darbu Mūsu sirmā lauku būvniecība, kuŗam vēlākos gados sekoja ap 85 citi darbi un apcerējumi.

Kad prof. Kundziņš 1933. g. publicēja savu doktora disertāciju — Dzīvojamā rija Latvijā, tas bija pirmais doktora darbs Latvijas universitātes architektūras fakultātē. Latvijas pastāvības laikā Kundziņš uzcēla kādas 100 celtnes: baznīcas, skolas, tautas namus u. c. Viņa jubilejā trimdā garā pastaigājamies pa visām tām vietām Latvijā, kur ir strādāts un kopā būts ar meistaru. Seviš pagodinājums bija, ka varēju strādāt viņa birojā Rīgā. un līdzdarboties profesora vadītajos latviešu tautas celtniecības pētīšanas institūtos. Vistuvākais tomēr ir Stokholmas laiks, kad sākām izdot žurnālu Architekts un kad bez akadēmiskā darba varējām kalpot tēvzemei un brīvībai.

Roberts Legzdiņš

SAVIENOTĀS VALSTĪS

MINEAPOLE

● Latviešu ev. - lut. draudzes gadskārtējais koŗa vakars sestdien, 2. martā, plkst. 7 vakarā Norway Hall telpās, 2902 Chicago Ave., Minneapolis.

Latviešu ev.luteriskās Jēzus draudzes pilnsapulcē Mineapolē piedalījās 65 pilniesīgi draudzes locekļi. Valdes un mācītāja darbības pārskats, atspoguļojot 4 mēnešu ilgo darbību no draudzes dibināšanas, labi illustrēja draudzes vadošos pamatprincipus un garu.

Jaunā draudze nevar dižoties ar īpašumiem, mantu nedz arī ar lielu locekļu skaitu. Draudze ir pārliecībā, ka ne lielais draudzes locekļu skaits, ne mantas stāvoklis, bet draudzība, sadarbība un kristīgs gārs ir draudzes spēka avots. To pilnīgi liecina draudzes sākuma gaitas un arī pilnsapulces lielā vienprātībā pieņemtais darbības pārskats.

Dievkalpojumus apmeklējusi caurmērā 70 proc. draudzes locekļu un daudzi viesi. Tāpat bībeles stundas labi apmeklētas. Darbības sākumam pieticīgos apmēros pieņemtais budžets ir labi reālizējies un noslēdzies ar $477,54 lielu atlikumu.

Dāmu komitejas darbība, īsajā pastāvēšanas laikā devusi $45,37 tīra atlikuma.

Tekošā gada budžetā uzņemtas summas: Latviešu ev.luteriskai Draudžu apvienībai Amerikā ($1,50 no katra iesvētītā draudzes locekļa), archibīskapa darbības atbalstam, kā arī draudzes biļetena Dzīvais Vārds izdošanai.

Atzīstot Amerikas Latviešu Apvienības (ALA's) mērķus, kas īstenojami ar tautiešu vispārīgu atbalstu, Jēzus draudze aicina ikvienu tautieti, kam piesūtītas ALA's biedru kartes, tās iegādāties, bet kam kartes nav piesūtītas, pierasīt tās no šādām personām: V. Ravovska, 4921, Morgan Ave. So., E. Dundura, 2649, Park Ave., So. un E. Ķiploka, 3204, Columbus Ave., Mineapolē.

Draudzes pilnsapulcē vienbalsīgi ievēlēti: mācītājs Edgars Ķiploks — par draudzes priekšnieku; valdē: Pēteris Arājs, Visvaldis Gredzens, Valdis Lānis, Ervins Liepa, Valdemārs Ravovskis, Janīna Strēlnieka, Uldis Treibergs un Pauls Valters; revizijas komisijā: Ēriks Dundurs, Jānis Lanka, Pauls Zeltiņš. L.A.

GRAND RAPIDI (Mič.)

Vienības draudzes gada sapulce risinājās 10. februārī baznīcas apakšējā zālē, tajā piedalījās draudzes locekļi, to vadīja padomes priekšsēdis K. Krūmiņš ar palīgiem A. Rutmani, Ed. Avotu un K. Gulbi, pēdējiem arī rūpējoties par sapulces gaitas atreferēšanu rakstos. Draudzes locekļiem iepriekš mājās jau bija piesūtīti dažāda veida pārskati, tā ka sapulces dalībnieku iepazīstināšana ar tiem neaizņēma seviški daudz laika. Bet itin dzīvas pārrunas izvirzījās par budžeta jautājumiem, kas liecināja par draudzes locekļu lielo interesi sakarā ar savas draudzes dzīvi. Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza Ed. Birznieks. Sapulce pārskatus apstiprināja. Ar nelieliem grozījumiem pieņēma 1963. g. budžeta projektu — $8.400,- ienākumos un izdevumos, kas visumā ir tāds pats kā iepriekšējā gadā. Paredzēts ganāgas paaugstinājums mācītājam un draudzes kalpotājam, tāpat maksājums Latviešu draudžu apvienībai Amerikā. Pēdējais pag. gadā nomaksāts tikai 98 dol. no apm. 230 pilntiesīgiem draudzes locekļiem.

Viena trešā daļa padomes locekļu bija pārvēlama un sapulce izraudzīja: Fr. Ginteru, Al. Rutmani, P. Goltu un J. Geriņu, bet revīzijas komisijā Ed. Birznieku, E. Brugeviču un Gothardu. Vienības draudzē maksājumi tiek kārtoti uz brīvprātības principa, iepriekš deklarējot, cik katrs draudzes loceklis ir ar mieru maksāt.

● Bīskaps J. Rancāns 10. februārī Sv. Adalberta baznīcā kristīja Dr. Zigfrida Zadvinska trešo ģimenes atvasi — dēlu Pēteri; krusta vecāki bija Pēteris un Mirdza Daugavieši no Grand Hēvenas.

Vienības draudzes padome konstruējusies sekojoši: draudzes priekšnieks A. Rutmanis, vietnieki K. Krūmiņš un P. Golts, sekretārs K. Gulbis, vietnieks Ed. Avots, kasieris G. Liepiņš, palīgs Fr. Ginters, finanču sekretārs H. Ritums, bet nekustama īpašuma komisijā A. Redlichs, P. Ritums, A. Rupmejs un J. Geriņš.

Draudzes dāmu komiteju vadīs J. Rumberga, palīdze E. Aze, sekretāre L. Gaide, pal. A. Judovica, kasiere Z. Golta, mantzine A. Stulpe, altāŗa ziedu pārzines O. Kārkliņa un M. Kušķe. Draudzes dāmas no saviem līdzekļiem ziedojušas: palīdzībai dzimtenē 30 dol., trūcīgo atbalstam Vācijā 20 dol., ārmisijai 10 dol. un lāčplēša biedrībai 10 dol.

● Grand Rapidos dzīvojošais pulkv. R. Vēliņš un viņa māsas saņēma ziņu, ka 3. februārī dzimtenē savā 90. mūža gadā Vecpiebalgā mirusi viņu sirmā māmuļa Ede Vēliņa, dzimusi Tivumnieka. Viņa izaudzinājusi 3 dēlus un 6 meitas, no kuŗiem kapu kalnā dzimtenē aizvadīti dēls un divas meitas, Sav. Valstīs dzīvo dēls un divas meitas, bet Latvijā un Vācijā dēls un divas meitas. Nelaikē kapu kalnā Vecpiebalgā guldīta zemes klēpī tikai 17. februārī, blakus vīra un pārējo piederīgo atdusas vietām. Tiešī šinī dienā Vienības draudzes baznīcā notika nelaikei veltīts aizlūgums, un piederīgie altāri bija puškojuši ziediem.

● Bijušais Cēsu Sv. Jāņa draudzes ērģelnieks K. Hartmanis, kuŗa dzīves vieta ir Toronto, Kanadā, sekojot Draudzīgā aicinājuma tradicijai brīvajā Latvijā, ziedojis Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes ērģeļu fondam 10 dolarus.

● 9. martā, plkst. 7 vakarā Liepu tuviešu klubā, 1315 Quarry ielā notiks pulkveža Oskara Kalpaka piemiņas akts Grand Rapidu latviešu biedrības sarīkojumā. Aktā piedalās Daugavas vanadžu ansamblis V. Siliņas vadībā un M. Vidnere - Ozoliņa ar deklamācijām. Pēc akta kopīgs sadraudzības vakars.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes jaunatnes pulciņš 2. martā, plkst. 7 vakarā baznīcas sarīkojuma telpās riko Rūd. Blaumaņa piemiņas aktu. Fragmentus no rakstnieka lugas „Sestdienas vakars" sniegs jaunatnes pulciņa biedri režē. Arn. Štama vadībā.

● Grand Rapidu Daugavas Vanagu apvienības gadskārtējais karnevāls ar moto: „Dejo, dejo, pagriezies" notiks 23. februārī, plkst. 8 vak. Veterānu kluba telpās, 246 Jefferson S. E. Spēlēs deju kapella „Echoes", būs trīs labāko masku godalgošana, izlóze un bufete ar atspirdzinošiem dzērieniem. Ieeja $ 1.50, maskām 1 dol.

● Grand Rapidu latviešu skolas vecāku padome atgādina, ka skolas naudu par 1962./63. g. $ 18,- var nomaksāt skolas pārzinim V. Lībantam, kasierim E. Avotam vai māc. K. Hermanim.

● Gadu mijā un janvāŗa mēnesī uz 80 mūža gadiem Grand Rapidos atskatījās Alma Auzāne un Aleksandra Robežniece, bet Arvīds Jansons pārkāpa 50. mūža gada slieksni.

● Senie latvieši dažkārt braukuši tālus ceļus, lai izmeklētos līgavu citā novadā, arī tagad tālums netiek uzskatīts par šķēršli meklēt pavarda kopēju ārpus sava „pagasta" robežām. Grand Rapidos var saskaitīt vairākus, kas sievas pārveduši no Vācijas, nemaz nerunājot par Kanadu un krietni tālām vietām Sav. Valstīs. Diezgan bieži „ligavu laupīšana" notikusi šeit, un tādu rīcību bija atļāvies arī Jānis Šulte no Toronto, kuŗu Grand Rapidos māc. Kr. Hermanis salaulāja ar Viju Sāni.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzē 24. februārī viesosies teoloģijas students Ivars Gaide, teiks sprediķi un piedalīsies jaunatnes pulciņa sanāksmē. Tanī pašā dienā jaunais teologs kopā ar māc. Kr. Hermani izbrauks uz Grand Heveni, kur vadīs dievkalpojumu latviešiem un igauņiem, atzīmējot Igaunijas valsts dibināšanas atceri. Kopīgajā dievkalpojumā sprediķi teiks angļu valodā.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzē pēc pag. gada pārskata secināms, ka dzimuši 8 bērni, iesvētīti 18 jaunieši, laulāti 10 pāŗi, no tiem divas jauktas laulības. Miruši 7 draudzes locekļi, bet pie dievgalda gājuši 275. Notikuši pavisam 70 dievkalpojumi, ieskaitot Grand Hevenas kopu; kā viesu mācītāji piedalījušies: prāv. V. Sanders, māc. A. Piebalgs, māc. J. Lazda, māc. P. Ķirsons, māc. E. Rūsa, māc. M. Brauers un māc. A. Liepiņš no Argentīnas. Garīgajā darbā, gan vadot svētbrīžus, gan sprediķojot baznīcā un mācot ticības mācību latviešu skolā, daudz palīdzējusi cand. theol. Vera Fricsone un citi draudzes darbinieki. V. Z.

Aizvien vairāk kanadiešu sāk sekot parai iebaudīt pie maltītēm glāzi vīna.

Viens no iecienītākiem ir **Paarl Riesling Dry White Table Wine.** Tas labi iederas pie uzkožamiem. Arī **Paarl Roodeberg Red Table Wine** labi iederas pie maltītēm.

Ja vēlēšanās pēc vīna, kas iederētos katrai vajadzībai, tad pamēģiniet **Paarl Rose Dry Pink Table Wine,** kas nupat dabūjams arī šeit. Jūs manīsiet, ka tas ir maigs un patīkams. Šie lieliskie importētie Paarl vini tiešām ir augstvērtīgas kvalitātes, — pie tam cena ir mērena. Pārliecinaties paši, baudot Paarl galda vīnu jau šovakar.

AIZVIEN LABĀKĀS KVALITĀTES VĪNI

Dabūjams dzērienu pārvaldes veikalos.

PAARL CAPE IMPORTED WINE

A-6

Informācija par Ontario valdības darbību TAGAD PIEEJAMA 13 VALODĀS

Piecas informatīva rakstura brošūras, cējusi Provinces Sekretariāta Pava nodaļa, apraksta dažādo Ontario va partamentu darbību. Grāmatiņās kons dā publicētas 5 valdības departamen diskusijas, kā arī pieņemtie atzinumi uz immigrantu iekļaušanu vietējā s Ontario premjērs JOHN P. ROBART ka Ontario provincē ieceļojuši vairāk tu nekā visās pārējās provincēs kopā. giski," teica premjērs, „ka Ontario va stādes piegriež lielu vērību tam, lai tāji, kas nerunā ne angļu, ne franč saņemtu informāciju viņiem saprotamā Provinces sekretārs un Pavalstniecība JOHN YAREMKO, kuŗa departamen jis šīs grāmatiņas, norāda, ka tās no tikvien jaunieceļotājiem, bet arī vietē diešiem.

HON. JOHN P. ROBARTS, Q.C., LL.D., Prime Minister

DEPART PROVINC AND PROVI

R. J. CU

DV Toronto nodala

2. martā plkst. 8 vakarā DV namā,

plkv. OSKARA KA

ATCERES VAKA

Par kalpakiešu nozīmi Latvijas tapšanā

K. TANNIS. LONIJAS VASARIŅ

J. BARUŠA un A. KORSAK

Ieeja pret ziedojumiem.

Atlikums par labu kalpakiešu Toronto k

KAKTI

Velcam visādus transportus ar mode (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam

LE 5-6619. 941 Dovercou

BERLITZ

LANGUAGE CE

KURSI:

Iesācējiem angļu valodā — 3

Turpinātājiem angļu valodā

Kursi sākas 4. martā

TORONTO
130 Bloor St., West
924-8317

LATVIJAS AMERIKĀ

M
SI
TO

PIENEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PA

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪG
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRIB
- KONCERTU PROGRAMMA
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU
- GRĀMATAS un ŽUR
- VESTUĻU VEIDLA

u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:

LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, ONT., CANADA.

Pasūtinājumus lūdzam nodo

ubileja

prof. Dr. Kundziņš atskatās uz 50 darba gadiem būvniecībā, jo, vēl students būdams, viņš jau 1913. g. Rīgā sāka strādāt arhitekta prof. E. Laubes birojā, kā arī 45 būvvēsturnieka darba gadiem, jo 1918. g. publicēja savu pirmo zinātnisko darbu Mūsu sirmā lauku būvniecība, kuram vēlākos gados sekoja ap 85 citi darbi un apcerējumi.

Kad prof. Kundziņš 1933. g. publicēja savu doktora disertāciju — Dzīvojamā rija Latvijā, tas bija pirmais doktora darbs Latvijas universitātes architektūras fakultātē. Latvijas pastāvības laikā Kundziņš uzcēla kādas 100 celtnes: baznīcas, skolas, tautas namus u. c. Viņa jubilejā trimdā garā pastaigājamies pa visām tām vietām Latvijā, kur ir strādāts un kopā būts ar meistaru. Sevišķs pagodinājums bija, ka varēju strādāt viņa birojā Rīgā un līdzdarboties profesora vadītajos latviešu tautas celtniecības pētīšanas institūtos. Vistuvākais tomēr ir Stokholmas laiks, kad sākām izdot žurnālu Architekts un kad bez akadēmiskā darba varējām kalpot tēvzemei un brīvībai.

Roberts Legzdiņš

STĪS

latviešu biedrības sarīkojumā. Aktā piedalās Daugavas vanadžu ansamblis V. Siliņas vadībā un M. Vidnere - Ozoliņa ar deklamācijām. Pēc akta kopīgs sadraudzības vakars.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes jaunatnes pulciņš 2. martā, plkst. 7 vakarā baznīcas sarīkojuma telpās rīko Rūd. Blaumaņa piemiņas aktu. Fragmentus no rakstnieka lugas „Sestdienas vakars" sniegs jaunatnes pulciņa biedri rež. Arn. Štama vadībā.

● Grand Rapidu Daugavas Vanagu apvienības gadskārtējais karnevāls ar moto: „Dejo, dejo, pagriezies" notiks 23. februārī, plkst. 8 vak. Veterānu kluba telpās, 246 Jefferson S. E. Spēlēs deju kapella „Echoes", būs trīs labāko masku godalgošana, izlozējot, ze un bufete ar atspirdzinošiem ir ar dzērieniem. Ieeja $ 1.50, maskām 1 dol.

● Grand Rapidu latviešu skolas vecāku padome atgādina, ka skolas naudu par 1962./63. g. $ 18,- var nomaksāt skolas pārzinim V. Lībantam, kasierim E. Avotam vai māc. K. Hermanim.

● Gadu mijā un janvāra mēnesī uz 80 mūža gadiem Grand Rapidos atskatījās Alma Auzāne un Aleksandra Robežniece, bet Arvids Jansons pārkāpa 50. mūža gada slieksni.

● Senie latvieši dažkārt braukuši tālus ceļus, lai izmeklētos līgavu citā novadā, arī tagad tālums netiek uzskatīts par šķēršli meklēt pavarda kopēju ārpus sava „pagasta" robežām. Grand Rapidos var saskaitīt vairākus, kas sievas pārveduši no Vācijas, nemaz nerunājot par Kanadu un krietni tālām vietām Sav. Valstīs. Diezgan bieži „līgavu laupīšana" notikusi šeit, un tādu rīcību bija atļāvies arī Jānis Šulte no Toronto, kuŗu Grand Rapidos māc. Kr. Hermanis salaulāja ar Viju Sāni.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzē 24. februārī viesosies teoloģijas students Ivars Gaide, teiks spredīki un piedalīsies jaunatnes pulciņa sanāksmē. Tanī pašā dienā jaunais teologs kopā ar māc. Kr. Hermani izbrauks uz Grand Heveni, kur vadīs dievkalpojumu latviešiem un igauņiem, atzīmējot Igaunijas valsts dibināšanas atceri. Kopīgajā dievkalpojumā spredīki teiks angļu valodā.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzē pēc pag. gada pārskata secinājums, ka dzimuši 8 bērni, iesvētīti 18 jaunieši, laulāti 10 pāŗi, no tiem divas jauktas laulības. Miruši 7 draudzes locekļi, bet pie dievgalda gājuši 275. Notikuši pavisam 70 dievkalpojumi, ieskaitot Grand Hevenas kopu; kā viesu mācītāji piedalījušies: prāv. V. Sanders, māc. A. Piebalgs, māc. J. Lazda, māc. P. Ķirsons, māc. E. Rūsa, māc. M. Brauers un māc. A. Liepiņš no Argentīnas. Garigajā darbā, gan vadot svētbrīžus, gan spredīkojot baznīcā un mācot ticības mācību latviešu skolā, daudz palīdzējusi cand. theol. Vera Fricsone un citi draudzes darbinieki.

V. Z.

Informācija par Ontario valdības darbību TAGAD PIEEJAMA 13 VALODĀS

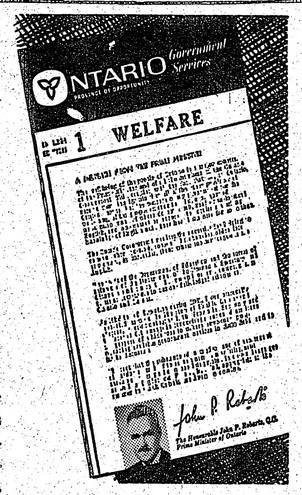

Piecas informātīva rakstura brošūras, ko publicējusi Provinces Sekretariāta Pavalstniecības nodaļa, apraksta dažādo Ontario valdības departamentu darbību. Grāmatiņās konspektu veidā publicētas 5 valdības departamentu paneļa diskusijas, kā arī pieņemtie atzinumi attiecībā uz immigrantu iekļaušanu vietējā sabiedrībā. Ontario premjērs JOHN P. ROBARTS norāda, ka Ontario provincē ieceļojuši vairāk immigrantu nekā visās pārējās provincēs kopā. „Ir tīri loģiski," teica premjērs, „ka Ontario valdības iestādes piegriež lielu vērību tam, lai tie ieceļotāji, kas nerunā ne angļu, ne franču valodas, saņemtu informāciju viņiem saprotamā valodā." Provinces sekretārs un Pavalstniecības ministrs JOHN YAREMKO, kuŗa departaments publicējis šīs grāmatiņas, norāda, ka tās noderīgas ne tikvien jaunieceļotājiem, bet arī vietējiem kanadiešiem.

No. 2 HEALTH
No. 3 EDUCATION
No. 4 WORKMEN'S COMPENSATION
No. 5 LABOUR

GRĀMATIŅAS IESPIESTAS angļu, franču, itāliešu, vācu, poļu, ungāru, ukraiņu, holandiešu, serbu, kroatu, grieķu, somu, portugaļu un slovaku valodās. Grāmatiņas saņemamas bez maksas Citizenship Division (Room 167, Main Parliament Building, Toronto. Tel. 365-2285). Pasūtinot, uzdodiet valodu, kādā vēlaties grāmatiņas saņemt.

DEPARTMENT OF THE PROVINCIAL SECRETARY AND CITIZENSHIP
PROVINCE OF ONTARIO

HON. JOHN P. ROBARTS, Q.C., LL.D.
Prime Minister

HON. JOHN YAREMKO, Q.C.
Minister

R. J. CUDNEY, Q.C., *Deputy Minister*

DV Toronto nodala rīko
2. martā plkst. 8 vakarā DV namā, 123 Huron ielā.
plkv. OSKARA KALPAKA
ATCERES VAKARU
Par kalpakiešu nozīmi Latvijas tapšanā referēs kalpakietis K. TANNIS. LONIJAS VASARIŅAS deklamācijas.
J. BARUŠA un A. KORSAKA dueti.
Ieeja pret ziedojumiem.
Atlikums par labu kalpakiešu Toronto kopai.

PĀRSŪTĀM NAUDU
uz
LATVIJU
US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-.
Pārējām summām 10 %.
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
DV SAIŅĪŠU NODAĻA,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT. CANADA.

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto.
WA 1-3924.

BERLITZ
LANGUAGE CENTRE
KURSI:
Iesācējiem angļu valodā — 3 mēn. ..... $ 40.-
Turpinātājiem angļu valodā — 3 mēn. ..... $ 60.-
Kursi sākas 4. martā.
TORONTO
130 Bloor St., West
924-8317
MONTREAL
3437 Peel St.
VI 5-1161

Iegādājaties piemiņai!
3. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU KANADĀ SKATU ALBUMU
Cena $2.50 + 6¢ pārsūtīšanas izd.
8½" x 11" formāts.
32 lappuses ar foto attēliem par dziesmu svētku norisi. Jaukā apdarē.
Daugavas Vanagu grāmatnīcā, 123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ
SPIESTUVE TORONTO
PIEŅEM VISADA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
● LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
● VIZĪTKARTES,
● DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
● KONCERTU PROGRAMMAS,
● SARĪKOJUMU BIĻETES,
● PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
● GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
● VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, 2-B, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

FRANK VASS B.A.
ADVOKĀTS - NOTĀRS
263 College ielā, Toronto, (pie Spadina Ave.)
TEL WA 2-6112, 2-6111.

Audžumāte un krustmāte Taurupē lūdz atsaukties
ELMĀRU KRŪMIŅU,
Augusta d., dzimis apm. 1925. g.
Rakstīt: Mrs A. Mednis, 150 Milton St., Montreal 18, P. Q., Canada.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403, Toronto.

Kultūras krize

(Pārnesums no 6. lpp.)

augstākās kultūras vērtības, īpaši zinātnes un mākslas sasniegumus. Protams, arī šajās aprindās netrūka personu, kas spēja pacelties mākslas un zinātnes augstumos. Grūtības attiecināmas tikai uz masu vairākumu.

Pielāgošanās masu interesēm seviški vērojama zemēs, kur dzīves apstākļi labvēlīgāki zemākiem sabiedriskiem slāņiem; citiem vārdiem, kur strādnieki vairāk nopelna, strādā piecas dienas nedēļā un bauda brīvlaiku; piem., ASV un Kanadā. Šajās zemēs viņiem netrūkst līdzekļu un brīvlaika mākslas darbu baudīšanai. Bet to augstais līmenis apgrūtina sekošanu māksliniciskiem sasniegumiem, nemaz nerunājot par zinātniskiem, kuŗos spēj iedziļināties tikai šauri speciālisti, izņemot, varbūt, humanitāro zinātnieku pētījumus, kas nedaudz vieglāk saprotami.

Kas grib pielāgoties masu interesēm un spējām, tiem māksliniekiem gribot negribot jāpazemina savu darbu līmenis. Ko tas nozīmē un kā to izdarīt, tas, protams, jāapsver un jāreālizē ikvienam māksliniekam pašam. Skiet, ka ir vairākas iespējas un pie tam katrā mākslas nozarē citādākas. Mākslas skolās mācās individi ar dažādām spējām, arī tādi, kas nav personības ar iedzimtiem dotumiem radīt īpatnējus mākslas darbus. To veidojumos reizēm velti meklēt ko īpatnēji raksturīgu un māksliniciski vērtīgu. Labākajā gadījumā viņu darbos atrodama zemāko dvēseles pārdzīvojumu izpausme; piem., iejūtu, kaisles un citu. Bet ir arī tādi darbi, kuŗos mākslinieks atļauj bauditājam pašam atrast to, ko viņš spēj un vēlas.

Tā rodas mazvērtīgi mākslas darbi. Tad augstāko jūtu izpaudumi un ierosinājumi izpaliek. Tādā veidā notiek kultūras līmeņa pazemināšanās. To veicina arī modes noteicēji, pie tam bieži mainot paraugus, ko atbalsta uzņēmēji, lai tiem būtu lielāka peļņa. Tātad šeit arī netrūkst materiālo interešu.

Sādā situācijā grūti cerēt uz garīgās kultūras augšupeju. Ērtību kults aprij līdzekļus un neveicina tikumiskai dzīvei piemērotas vides izveidošanos. Tehnikas attīstība un tās sasniegumu izmantotāji saviem spēkiem vien nespēj pacelt garīgās kultūras līmeni visā tās apjomā. Līdz ar to materiālā un garīgā kultūra nav vairs līdzsvarotas: pirmā sasniedz tādus apmērus, ka daži tās priekšmeti, neatrodot patērētājus, gul noliktavās; garīgās kultūras laukā technika un dažas zinātnes disciplīnas, kas kalpo materiālo priekšmetu rašanai, attīstās; par citām sabiedrības locekļi maz interesējas. Mākslas nozares uzrāda lielu dažādību, bet sabiedrība aizraujas ar vismodernākiem mākslas darbiem, pat ar tādiem, kuŗiem nav noteiktas idejas un formas. Daudzi mākslas darbi tikai uzbudina un uztrauc kā vērotājus, tā klausītājus vai ierosina kaislības. Morāles pagrimšana nav apšaubāma un uzrāda tendenci slīdēt vēl uz leju. Reliģiskā dzīvē nav skaidrības: ārēji augsts līmenis, iekšēji nespēks ietekmēt ticīgo cilvēku dzīves veidu.

Šie konstatējumi liecina, ka ir iestājusies kultūras krize, kas turpinās un dažās dzīves nozarēs pat diezgan straujā gaitā.

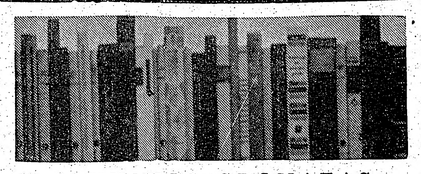

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Angelika Gailīte — CEĻINIECE	$ 4.20
T. Zeltiņš, TILTU ATJAUNOTĀJI, romāns (Drupu republikas II d.)	$ 4.50
O. Krolls, KARALIS GAIDA, atmiņas	$ 5.50
Z. Lazda, STARU VIESULIS, dzejoļi	$ 4.00
R. Tagore, GORA I daļa, romāns	$ 4.50
R. Tagore, GORA II daļa, romāns	$ 4.00
Ž. Žiono PASAULES DZIESMA, romāns	$ 3.80
Anšl. Eglītis — PANSIJA PILĪ — atmiņu romāns	$ 5.00
A. Dziļums — ZEME DZĪVO — romāns	$ 4.50
V. Kārkliņš — ROMANTISKI IEMESLI — romāns	$ 4.50
J. Veseliš — BLĀZMAS STAIGĀTĀJI	$ 3.80
G. Zariņš — CEĻŠ UZ PASAULES GALU — noveles	$ 3.50
M. Barvika — ZIEMASSVĒTKU PASAKAS	$ 2.80
A-A. Milns — Lāčīša Pū briniškigie piedzīvojumi	$ 2.80
S. Cveigs — DEGOŠAIS NOSLĒPUMS — noveles	$ 3.60
H. grāfs von Lendorfs — AUSTRUMPRŪSIJAS DIENAS GRĀMATA	$ 3.60
A. Silgailis — LATVIEŠU LEĢIONS	$ 8.80
A. Dziļums — ZEME DZĪVO — romāns	$ 4.50
I. Gubiņa — PAR SAPŅIEM NEMAKSĀ — noveles	$ 3.80
V. Mobergs — VĒSTĪJUMS NAKTĪ — romāns	$ 4.00
A. Niedra — TAS TRAKAIS KAVALIERU GADS, 1om.	$ 5.00
LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS	$ 7.80
J. Street — RĪTDIENAS PĻAUJA — romāns	$ 5.20
Ed. Avota, LATVIEŠU VALODAS PRAKTISKIE VINGRINĀJUMI	$ 1.00
N. Lečmanis — ZVAIGZNE LOGĀ — dzejoļi	$ 1.50
E. Dunsdorfs — LATVIJAS VĒSTURE — 1600 - 1710	$ 12.50
A. Johansons — VĒJU MEZGLI — esejas	$ 2.80
A. Daugule — SADEDZINĀTIE TILTI — romāns	$ 3.00
A. Čika un A. Šmits — — SPORTA SMAIDS — atmiņas	$ 3.00
T. Zeltiņa redakcijā — DZEJAS UN SEJAS — antoloģ.	$ 7.50
J. S. Turģenevs — DŪMI — romāns	$ 3.85
Guntis Zariņš — VARONIBAS AUGSTĀ DZIESMA — stāsti	$ 3.80
Ilze Šķipsna — VĒJA STABULES — stāsti	$ 3.80
Dr. D. Biskaps — DZĪVES VĒJOS — ārsta dzīves un darba atmiņas	$ 5.50
TILTS Nr. 42./43 — žurnāls	$ 2.00
TILTS Nr. 44./45. — žurnāls	$ 2.00
TILTS 46/47. — žurnāls	$2.00
TILTS 48./49. — žurnāls	$ 2.00
LATVJU ZELTENE — rokdarbu žurnāls Nr. 41	$ 1.00
LATVJU ZELTENE — rokdarbu žurnāls Nr. 42	$ 1.00
Irma Grebzde — KALNI KĀPJ DEBESĪS — noveles	$ 3.60
Marg. Kovaļevska — POSTA PUĶE — romāns	$ 4.00
F. E. Tamsāre — VELNS AR VILTOTU PASI — romāns	$ 3.40
V. Kārkliņš — VAKARA ZVAIGZNES — romāns	$ 4.00
Francis Molnārs — PĀVILIELAS ZĒNI — jaunatnes romāns	$ 3.00
V. Krāslavietis — AR LAIKA DEGLI — dzejoļi	$ 3.00
S. Lazdina — SADEGUŠIE ŠPĀRNI, II daļa — romāns	$ 3.90
E. Dārziņš — PAVASARA STRAUMES — dienas grām.	$ 3.50
Andr. Eglītis — LĀSTS — dzejoļi	$ 4.25
LATVIJAS ATBRĪVOŠANAS KARA VĒSTURE, II d.	$ 8.00
K. Kurbads — SILU SALKAS — dzejoļi	$ 2.80
A. Irbe — MUMS NAV SVĒTVAKARU — noveles	$ 3.20
E. Cirikova — TRIMDA — II daļa, romāns	$ 5.00
E. Cirikova — JAUNIBA — I daļa, romāns	$ 4.50
E. Cirikova — ATGRIEŠANĀS — III daļa, romāns	$ 5.00
A. Brigadere — DRĀMA un NOVELES	$ 4.00

Lūdzam pasta izdevumiem pievienot 5% no vērtības.
Grāmatas nosūtām nekavējoties, ja krājumi to atļauj.
Pasūtināmas DV GRĀMATNICĀ — 123 HURON IELĀ TORONTO 2-B, ONT.

LATVIEŠU GARA CENTRS VĀCIJĀ

SPECIĀLZIŅOJUMS LA NO RIETUMVĀCIJAS

(Minsterē) — Ar virsrakstu „Sagatavo jaunās latviešu paaudzes gara dzīves vadītājus" vietējais vācu laikraksts ievietojis garāku rakstu par paredzēto Minsteres latviešu ģimnazijas celšanu. Laikraksts piezīmē, ka jaunieši, kas šajā skolā mācīsies, savas dzimtenes brīvības gadus pāši nav piedzīvojuši, tomēr šeit, brīvā zemē, tiks audzināti nacionālā garā par īsteniem latviešu tautas pārstāvjiem.

Minsteres ģimnazijas plānus vadīs inž. archit. Hanss Velmans (Wellmann). Būvdarbi jau izdoti uzņēmējiem. Darbus paredzēts sākt martā un tos cer nobeigt 18 mēnešos.

Februāŗa vidū notika būvkomisijas sēde, kuŗā piedalījās arī Diseldorfas Darba ministrijas pārstāvis konsuls Bekers un no latviešu puses LCK valdes pr-dis plkv. V. Janums un ģimnazijas internāta vadītājs V. Eglājs.

Ģimnazijas un internāta celšanai, kas prasīs vairāk kā 4 miljoni DM, līdzekļus piešķir ne tikvien Rietumvācijas un Vestfāles valdības, bet arī Vestfāles evaņģeliskā baznīca. Pēdējās iesaistīšanā šajā pasākumā īpaši nopelni vācu mācītājam Šmitam, kas dedzīgi iestājies par būvprojekta īstenošanu. Internātā paredzētas 89 istabas skolēniem, dzīvoklis internāta vadītājam, sētniekam, virtuves strādniecēm un uzraugiem. Ģimnazijai paredzētas 12 klases. Tās vadītājs prof. Dr. Vitens.

Lielāko gandarījumu Minsteres latviešu saimei un audzinātājiem sagādā tas, ka ģimnazijā pieteikušies skolēni arī no citām zemēm, kā: Zviedrijas, Francijas, Anglijas un Sav. Valstīm. Pieteikušos skolēnu skaits tuvojas simtam.

FELIKSA CIELĒNA 75 GADI

7. februārī uz nodzīvotiem 75 mūža gadiem atskatījās bij. Saeimas loceklis un ārlietu ministrs Felikss Cielēns. Viņš dzimis 1888. g. Ādažu pag. Aktīvi piedalījies 1905. g. revolūcijā. 1910. g. emigrējis un Parīzē pabeidzis Pēterburgā iesāktās tiesību studijas. Pēc 1917. g. revolūcijas atgriezies Krievijā. 1918. gadā Pēterburgā Cielēns piedalās Latvijas pašnoteikšanās savienības dibināšanā un 1919. gadā ir Latvijas delegācijas loceklis Parīzē. Viņš ir sociāldemokratu partijas centrālkomitejas loceklis. Ievēlēts visās Saeimās. Kopš 1926. līdz 1928. g. Cielēns ir ārlietu ministrs, bet no 1933.—1934. g. ir Latvijas sūtnis Parīzē. Darbojies kā žurnālists un rakstnieks. Tagad uzturas Stokholmā un raksta atmiņas „Laikmetu maiņā".

Z.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

SARKANAIS IMPERIĀLISMS

„SOVIET IMPERIALISMS: ITS ORIGINS AND TACTICS" rediģējis Valdemars Gurians, University of Notre Dame Press izdevums, 166 l. p. cena — $ 3.75

Seši autori, kas katrs ir speciālists savā nozarē, šinī izdevumā iztirzājuši sarkano imperiālismu, izsekojot tā izcelšanos un sīki aprakstot tā izraisītās parādības. Grāmatas autori ir raudzījuši rast atbildi jautājumam, kas ir īsti brīvās pasaules un brīvības vispār ienaidnieks: krievu vai padomju imperiālisms? Vai padomju agresīvās taktikas politika ir tikai Krievijas caru tradiciju turpinājums? Vai Sav. Valstim ir jāiedrosmina nacionālās atbrīvošanās kustības nekrievu tautību grupās Pad. Savienībā jeb vai jāapbežojas ar padomju komūnisma apkarošanu?

Šos un daudzus citus jautājumus iztirzā šī zinātnieku grupa, kuŗa ietelp vadošie lietpratēji Pad. Savienības jautājumos. Gala secinājums. Kaut gan kas ir īsti brīvās pasaules imperiālisms ir it kā tradicionālā krievu imperiālisma tiešs turpinājums, tas tomēr par pēdējo ir daudz bīstaks, jo viņa izplešanās varbūtējās robežas nav tik šauri nospraustas, kā tas bijis ar krievu imperiālismu, bet tas tiecas pēc varas iegūšanas visā pasaulē.

AKL

Puķu un mākslas izstrādājumu veikals pilsētas centrā.
Ilggadīgs un labi nostādīts veikals, ar ļoti lielu gada apgrozījumu. Tuvākai informācijai zvaniet LE 4-8447, Toronto,
BĒRZIŅŠ REALTY Ltd.

Dr. ROMĀN PNEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķigās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Adrese: .....

Mr., Mrs., Miss .....

Pievienoju Money Order, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot).

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

SAV. VALSTĪS sazināties ar:
A. Lāci, 101 Brigthtwater Court, Brooklyn 35, N.Y.
J. Lāci, 611 Argyle Rd., Brooklyn 30, N. Y.
V. Zuti, 32 Dayton St., Newark 14, N. J.
A. Lībieti, 2528 W Becher St., Milwaukee 15, Wisc.
J. Ezergaili, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio.
V. Hermani - Daly, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. Ozoliņu, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
V. Miķelsonu, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich.
V. Zirniti, 138 Barklay N. E., Grand Rapids, Mich.
V. Irbi, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y.

KANADĀ:
J. Gailīti, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont.
H. Grebli, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
J. Liģeri, 2325 Dunn St., Niagara Falls, Ont.
R. Epneri, 59 Langarth St. E., London, Ont.
J. Roni, 57 David St., Brampton, Ont.,
M. Ķiviti, 236 First Ave., Ottawa, Ont.

ANGLIJĀ:
DVF Grāmatnīcu, 72 Queensborough Terrace, London.
J. Turciņu, 64 Sholebroke Ave., Leeds.

ZVIEDRIJĀ:
DV Stokholmas nodaļu, P. O. 220, Stockholm.

PAKISTĀNAS ROBEŽLĪGUMS AR KOMŪNISTU ĶĪNU

PAKISTANA RUNĀ PAR NEUZBRUKSANAS LĪGUMU. INDIJA PRASA MILITĀRU PALĪDZĪBU RIETUMOS. KASMIR AS JAUTĀJUMS VĒL VIENMĒR NEATRISINĀTS

Pēc tikai desmit mēnešu ilgām sarunām, ko politiskie lietpratēji uzskata par rekordlaiku, Pakistāna un komūnistu Ķīna panākušas vienošanos abu valstu robežjautājumā. Sarunas sākās pagājušā gada 3. maijā un formāli noslēdzās 26. decembrī, Pekingai un Karači paziņojot abpusēju vienošanos. Pagājušās nedēļas nogalē Pakistānas ārlietu ministrs Butto izlidoja uz Pekingu ne tikai lai parakstītu robežlīgumu, bet lai arī uzsāktu sarunas par neuzbrukšanas līgumu abu valstu starpā.

Kā Pakistāna, tā komūnistu Ķīna spēlē ļoti interesantu politisku spēli. Normāli Rietumiem draudzīgā Pakistāna, kas sastāv tieši pret komūnistu Ķīnu vadītā Dienvidaustrumāzijas aizsardzības organizācijā, tagad sākusi draudzēties ar Pekingu. Tas notiek laikā, kad Pakistāna sākusi sarunas ar Indiju Kašmiras jautājumā, kad kuru katru dienu var tikt atsākta ķīniešu agresija pret Indiju un tas notiek laikā, kad gatavodamās cīņai par savas brīvības un neatkarības aizstāvēšanu Indija prasa militāru palīdzību Rietumos — Sav. Valstīs, Anglijā un Kanadā.

Runājot par Kašmiru jāatzīmē, ka Pakistāna un Indija nebūt vairs nav tās vienīgie oku panti. Indija un Pakistāna ir tikai vienīgās valstis, kas mēģina runāt par Kašmiras nākotni. Komūnistu Ķīna, kas ieperinājusi Ladokā, Kašmiras ziemeļos, par tās nākotni nerunā. Pekinga pagaidīs, kamēr par to izstrīdīsies Indija un Pakistāna — labākā gadījumā nonākot militārā konfliktā — pēc tam paņems Kašmiru sev.

Draudzēšanās ar Pakistānu komūnistu Ķīnai ir ļoti, ļoti izdevīga. Kamēr Ķīna atrodas gandrīz burtiskā kara stāvoklī ar Indiju un draugos ar Pakistānu, un kamēr Indija un Pakistāna paliek naidā Kašmiras dēļ, komūnistu Ķīnai nav jābaidās no Indijas un Pakistānas militāras alianses, kas būtu ļoti nepatīkams trieciens Pekingas Āzijas iekarošanas plāniem. Bet iegūstot Pakistānas draudzību, komūnistu Ķīna panākusi vēl ko citu. Tā neizbēgami iespaidojusi Dienvidaustrumāzijas aizsardzības organizācijas domāšanu, līdz ar to stipri mazinot iespēju, ka kara atsākšanas gadījumā ar Indiju aizsardzības organizācijas valstis varētu steigties Indijai palīgā.

Kā Indija, tā Rietumu sabiedrotie komūnistu Ķīnas agresijas atsākšanu pavasara mēnešos uzskata par ļoti iespējamu. Pagājušā gada rudenī ķīnieši iepazinās ar vairākām lietām. Vispirms, ka bez cīņas viņiem Indiju nebūs iespējams iegūt un paklaut un, otrkārt, ka Indijas bruņotie spēki nav nekāds nopietnais pretinieks. Starplaikā Indijai tomēr ir bijis iespējams sagatavoties. Tiek saņemti ieroči no brīvās pasaules valstīm Rietumos — bet vēl ne tādos apmēros, kādus Indija ieskata par nepieciešamiem komūnistu Ķīnas uzbrukuma atvairīšanai. Visvairāk Indija izjūt gaisa spēku un motorizētu vienību trūkumu. No Rietumiem Indija jau saņēmusi ziņāmu skaitu helikopteru Indija nolēmusi prasīt Sav. Valstīm, Anglijai, Kanādai un Austrālijai kara līdmašīnas. No darījuma ar Padomju Savienību MIG iznīcinātāju fabrikas lietā Indija neko vairs necer.

Viens prāts . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

ceļus, jaunus uzdevumus. Jūs varat Kristus garā kalpot savai tautai un tēvzemei, ar Dieva dotiem gara ieročiem, turpinot cīņu par taisnību, brīvību. Kristus garā jūs varat kalpot zemei, kurā mēs esam atraduši patvērumu, atmaskojot melus, palīdzot cilvēkiem atrast patiesību, brīdinot tos no sātaniskiem spēkiem, kas būtu apkarojami ar Dieva dotiem ieročiem, ne tik vien ar atombumbām, kuras var sagādāt cilvēcei drausmīgu katastrofu, postu un ciešanas. Kristus garā jūs varat kalpot latviešu trimdas sabiedrībai ar runātā un rakstītā vārda palīdzību veicinot vienprātību tur, kur nesaticība un naids; uzpūšot sirdsdedzes liesmu tur, kur pagurums un vienaldzība, modinot snaudošos, skubinot kūtros un vienaldzīgos.

Kristus vārdā kalpojot, jūs varat atbalstīt jaunatnes darbu, latviešu skolas, vasaras nometnes, visus citus labos pasākumus, kuriem idejisks raksturs un neaizstājama nozīme mūsu tautas dzīvā spēka saglabāšanā.

Idejas cilvēkus vieno vairāk kā uniformas. Mērķi, idejas spārno mūsu nākotni un mūsu darbus.

Un tā kalpojot, viens otru uzlūkojot augstāku kā sevi pašu, neraugoties katrs tikai uz savām bet arī citu vajadzībām, mēs atrodam pilnīgu prieku, un turamies vienā prātā, lolodami vienu mīlestību, dvēseles vienoti, ar vienu mērķi, uz kuru tiecas mūsu ilgas — brīvību Latvijai.

Dievs lai mums palīdz strādāt tā, lai mēs Latvijai palīdzētu noņemt verdzības važas."

Pārrunas radīja arī izdevums Jaunā Gaita. Ceļinieka apgāda vadītājs G. Liepiņš sniedza paskaidrojumus.

Darba sēdes noslēgumā DV Toronto nodaļa aicināja delegātus un viesus pie vanadžu galdiņiem. DV KV teātra aktieri R. un I. Purvi un E. Ābele izsmīdināja klātesošos ar jautru uzvedumu.

DVK delegātu pilnsapulces otrā dienā debates turpinājās par aprūpes darbu.

I. Breikša pieprasa, lai līdzekļu vākšanas koordinācijas komisijā pie LNAK no vanagu organizācijas būtu pārstāve arī no vanadzēm.

CIŅA JĀKĀPINA

PRAVIEŠA MUHAMEDA PĒDĀS

ARABI RUNĀ PAR JAUNU FEDERĀCIJU. SAV VALSTIS UZTRAUCAS PAR VIETNAMAS KARA GAITU

Pēc Irakas diktātora Kassema likvidēšanas, kādreiz Padomju Savienībai draudzīgā Vidējo Austrumu valsti situācija krasi mainījusies. Komūnistu vajāšana, kas jau sākās revolūcijas pirmā dienā, nerimstoši turpinās. Nepārbaudīti skaitļi rāda, ka apcietināto komūnistu skaits sniedzas tūkstošos, likvidēto skaits vairākos simtos.

Atzīmējot Apvienotās Arabu Republikas piecu gadu dibināšanas dienu (1961. gada septembrī Sīrija federāciju gan atstāja, bet Nassers arī tagad Ēģipti turpina saukt par Apvienoto Arabu Republiku) Kairo runāja prezidents Nassers. Pēdējais uzsvēra arabu vienotības un sadarbošanās nepieciešamību, jo sevišķi pasvītrojot tagad draudzīgās attieksmes ar Iraku. Ar nelaiķi Kassemu Nassers bija vislielākā naidā. Nassers aizrādīja, ka pēdējā gada laikā arabu nacionālisms soļojis uz priekšu septiņjūdžu zābakiem. No Francijas virskundzības atbrīvojusies Alžīrija, despotus padzinusi Jēmena un Iraka.

Jēmenas prezidents Kairo sviniībās aizgāja pat tik tālu, ka prasīja nekavējošu arabu federācijas dibināšanu, pēdējā iesaistot Apvienoto Arabu Republiku, Iraku, Alžīriju un Jēmeni — īstenojot praviešа Muhameda arabu apvienošanas sapņus.

Augšminētās arabu federācijas dibināšana būtu ļoti pa prātam Apvienotās Arabu Republikas prezidentam Nasseram. Ar šādu federāciju viņš no jauna varētu sākt likt pamatus sen iecerētai, bet nekad neredzētai arabu imperijai.

KAS JĀDARA VIETNAMĀ

Pagājušā gada rudenī, uz prezidenta Kenedija ierosinājuma, senātora Mensfilda vadītā komisija uzsāka pētīt Sav. Valstu lomu Vietnamas militārā konfliktā. Publicētie atklājumi nav nekādi iepriecinošie. Kopš 1950. gada Dienvidaustrumāzijas atbalstīšana Sav. Valstīm izmaksājusi 5 milj. dolaru. Vislielāko vilšanos radījusi notikumu attīstība Dienvidvietnamā. Tur ieplūdinātā militārā un saimnieciskā palīdzība — divi miljardi dolaru pēdējos septiņos gados — nav radījusi nekādu uzlabojumu. Dienvidvietnamas valdība un saimniecība ir tikpat nestabilas kā vienmēr. Komūnistu partizānu darbībā nav mazinājusies. Pat ar tiešu amerikāņu palīdzību — helikopteru transportu, dienvidvietnamieši komūnistiem neko nevar padarīt. Pārvadājot Dienvidvietnamas karavīrus, starp citu, līdz šim jau krituši divdesmit pieci amerikāņi — helikopteru apkalpes locekļi.

Izmeklēšanas komisija nāca pie atziņas, ka Sav. Valstu ieguldītie līdzekļi Dienvidaustrumāzijā vispār un jo sevišķi Dienvidvietnamē nav attaisnojušies. Palīdzības laukā nepieciešamās radikālas pārmaiņas — bet ne militāras palīdzības samazināšana, kas varētu novest pie komūnistu uzvaras — līdz ar ko visi amerikāņu miljardi būtu vienkārši novisti zemē.

Karš Dienvidvietnamā Sav. Valstīm izmaksā 400 milj. dol gadā. Šai karā aktīvi piedalās 12.000 amerikāņu.

V. Hāzners ziņo, ka DV dienas ASV rīkos nākamā gadā un DV organizācijas 20. g. pastāvēšanas svinības 1965. g. Kanadas valdei lūgs izstrādāt programmu kopējam sarīkojumam.

Uz O. Perro ierosinājumu nobalso par rezolūciju abonēt DV mēnešrakstu maksāt nespējīgiem biedriem no nodaļu līdzekļiem. Nodaļām jāsniedz ziņas par biedriem miršanas gadījumos, īsu biografiju un foto.

Pieņēma rezolūciju atbalstīt skautu un gaidu organizācijas vairāk ar līdzekļiem un citādi. Ja tādu nav, dibināt vanadzēnu organizācijas, lai jauno paaudzi iesaistītu latviskā audzināšanā.

Nolemj atbalstīt žurnālu Mazputniņa un Mēs abonēšanu. Bez tam nolemj darīt zināmu apgādam apspriestās rezolūcijas saturu par Jaunās Gaitas publicējumiem.

R. Epneris ziņoja, ka LNAK pieņēmusi rezolūciju atbalstīt DVKV nodomu publicēt latviešu rakstnieku darbus angļu valodā. Darbu izvēlē aicinās piedalīties latviešu rakstniekus.

Pieņēma Z. Neimaņa rezolūciju atļaut nodaļām vākt līdzekļus, vadoties no vietējiem apstākļiem. Ierosināja izsijāt DV KV vecos protokolus un lēmumus, lai zinātu, kuŗi ir vēl spēkā. K. Bencons ziņoja, ka viņš attiecīgo darbu jau sācis un sapulce lūdza to pabeigt.

A. Liepiņš atgādina, ka 57 latviešu studenti apņēmušies apmeklēt pretkomūnisma lekciju ciklu, lai iepazītos ar viņu mērķiem un metodēm. J. Goba aicina šīs lekcijas un diskusijas ieskaņot, lai tās varētu noklausīties arī mazākos latviešu centros.

Ziņojumu par goda tiesas darbību sniedza P. Rudzītis. Pilnsapulce pieņēma vairākus goda tiesas statūtu grozījumus.

Nodaļu ziņojumos A. Beitāns (Londona) atzīmēja, ka nodaļā biedru skaits pieaudzis. Šaušanas sacīkstēs gūtas labas sekmes. Nodaļas biedri vai ģimenes obligāti abonē laikrakstu Latvija Amerikā.

Sv. Katerīnās sevišķi darbīgas bijušas vanadzes. Līdzekļi iegūti no Ziemsvētku tirdziņa, Vecgada vakara sarīkojuma un loterijas. Atbalstīti skauti, gaidas, skolas.

Brīvu Kolumbijas ziņojumu nolasīja J. Treijs. Galvenie ienākumi no loterijas, Mārtiņu vakara. DV svētki rīkoti kopā ar studentu kopu. Laba saskaņa ar draudzēm un pašā nodaļā. Sarīkojumi devuši atlikumu $709,04. Nauda kasē un bankā $1537,47.

Norandas nodaļas ziņojumā uzsvērts, ka sarīkojumu atlikums ir $ 607,50, aprūpei izdoti $ 682,50.

Sadberijas delegāts Neimanis norādīja, ka sarīkojumi devuši atlikumu. Biedru skaits nav mazinājies.

J. Celms ziņoja, ka Niagarā palielinājies vanadžu skaits, bet no Niagaras latviešiem gandrīz visi jau ir DV organizācijas biedri. Sogad valde varēs enerģiskāk darboties. Visi informācijas materiāli izsūtīti un daudz atbalsta sniegts jaunatnes darbam.

Pie Manitobas nodaļas pastāv mednieku un makšķernieku sekcija. Ārējā informācijā izlietoti visi iespējamie līdzekļi. Sarīkojumi devuši $ 437,20 atlikumu, aprūpei pieškirti $ 142,30.

LNAK valdes priekšsēdis J. Niedra uzrunā apliecināja cieņu DV organizācijai un tās veiktajam darbam. Mēs ar savu skaitu tikai tad kaut ko nozīmējam, ja darām visu vienprātīgi.

Kanadas federālās valdības bij. tirdzniecības ministrs G. Hīss apliecināja, ka latviešu svars ir lielāks nekā viņu skaits.

Attiecībā uz jaunatni jāizrāda lielākā iecietība, atbalsts un pretimnākšana.

Debatēs par piemiņas zīmju celšanu kritušiem latviešu karavīriem delegātu ieskati un domas dalījās. Beidzot vienojās paļikt pie iepriekšējā pilnsapulcē pieņemtā lēmuma.

Sekoja vēlēšanas.

Par DV KV priekšsēdi uz nākamo gadu ievēlēja R. Epneri ar 17 balsīm, par viņa vietnieku J. Šmītu (12).

Par Kanadas pārstāvi pie DV CV ievēlēja K. Purmali. Valdē ievēlēja: R. Alksni, J. Roni, Z. Bukovski, E. Breikšu, J. Gobu, J. Gailīti, A. Beitānu, J. Taubi. Kandidātos palika A. Kvēps, P. Broks, O. Kļavenieks.

Revīzijas komisijā: K. Bencons, A. Akmens un A. Civželis.

Goda tiesā ievēlēja G. Viksnu, E. Krūku, O. Ieviņu. Kandidātos palika O. Perro un P. Rudzītis.

Divu dienu pārrunas un lēmumi noslēdzās ar slēgtu sēdi, kuŗā pārrunāja dažādus techniskus jautājumus apgāda līdzšinējā un turpmākajā darbā.

Delegāti šķīrās pārliecībā, ka paveiktais darbs dos spēku neatlaidīgai cīņai kopīgā mērķa sasniegšanai.

Daugavas Vanagi, sasauksimies!

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. Ž. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470.

TORONTO LATVIEŠU YMCA's JAUNATNE ZAUDĒ ST. VLADIS VIENIBAI AR 59:77.

Latviešu YMCA sacīksti iesāka ļoti labi. Pirmā puslaikā bija jau izcīnīts 10 punktu pārsvars, un nekas neliecināja, ka tā sacensību varētu zaudēt. Otrā puslaikā YMCA'i neveicās ar metieniem grozā. Nevajadzīga bumbas vadīšana un pavīršas piespēles deva iespēju pretiniekam rezultātu izlīdzināt, kad bija atlikušās vēl tikai 5 minūtes līdz spēles beigām. Tieši šajā spēles posmā YMCA kļūdījās, un 1 minūti pirms beigām St. Vlads jau veda ar 8 punktiem. Pēdējā minūtē vairāki pamatsastāva spēlētāji tika nomainīti, un pretinieki guva vairākus vieglus grozus, ievērojami paaugstinot savu rezultātu. Spēle beidzās latviešu zēniem ar zaudējumu: 59:77.

YMCA'ā spēlēja: V. Kauliņš — 9, V. Ozoliņš — 21, P. Akers — 10, J. Aboliņš — 5, A. Liepa — 10, V. Akers, E. Pilskalnietis — 4, T. Lūdums un R. Dadzis.

YMCA iekļūst spēļu pusfinālos, kur tai jātiekas atkal ar St. Vlads vienību.

Senioru līgā finālam jau kvalificējusies Andīs vienība, kas prata uzvarēt lietuviešus ar 80:74. Jāpiezīmē, ka Aušra vēl otrā puslaika vidus daļā veda ar 12 punktiem un zaudēja tikai spēles pēdējās 4 minūtēs.

PIRMĀ BALTIEŠU HOKEJA SACĪKSTE KANADĀ BEIGUSIES AR IGAUŅU UZVARU

Pirmā latviešu un igauņu ledushokeja vienības Kanadā bija sastādītas no abu tautību tenisistiem Toronto, atskaitot 1 igauņu spēlētāju, kas spēlē Metro Toronto Junior A līgā Marlboros vienībā. Sacīkste notika Šombergas ledusarēnā. Spēlēja tikai 2 puslaikus. Vismaz trīs klases pārāks par visiem spēlētājiem bija Marlboro vienībā spēlējošais igaunis, kas padarīja sacensību neinteresantu kā latviešiem, tā arī igauņiem. Pirmos vārtus spēlē ieguva gados jaunais latvietis H. Mikozāns. Pirmo puslaiku nobeidza igauņi savā labā ar 6:1. Otrā puslaikā V. Priedītis ieguva 2 vārtus, un rezultāts likās pavisam pieklājīgs — 6:3 igauņu labā, bet tikai uz īsu brīdi. Sacīkste beidzās igauņu labā 11:3. Latviešu vienībā veiksmīgākais spēlētājs bija V. Priedītis (aizsardzībā): Labi spēlēja arī vārtsargs J. Čākurs, jaunais H. Mikozāns un A. Robežnieks uzbrukumā. Enerģisks cīnītājs bija R. Ceinovskis. Vienībā spēlēja E. Mikozāns, A. Orste, A. Mackars un V. Teteris.

Abas tenisistu grupas tuvākajā nākotnē tiksies vēlreiz, izlēdzot igauņu Marlboro vienības spēlētāju, kas nepieder pie tenisistiem.

ŅUJORKAS LATVIEŠU SPORTA BIEDRĪBAS VALDE:

Valdes priekšsēdis — A. Lazdkalns, 4140 Hill Ave., Bronx 66, N. Y. Priekšs. biedrs un kasieris — E. Groskopfs, sekretārs — B. Budkevics, biedrzinis — J. Ērglis, locekļis — J. Ulmanis, volejbol. noz. vad. — V. Grīnbards, bask. — V. Zīmulis, revīz. kom. V. Cerbulis, V. Lāvins un R. Ibens.

PASAULES SPORTA INFORMĀCIJA

Ātrslidošana

Eiropas meistarsacīkstes ātrslidošanā šogad notika Gēteborgā, Zviedrijā, 14 nāciju 38 dalībnieku konkurencē; dominēja atkal norvēģi. Eiropas meistara titulu ieguva 24 gadus vecais norvēģu students Nils Aanes ar 183.747 laika punktiem, t. i. 500 m caurmēra laika kopsummu visās 4 distancēs, kas ir jauns Eiropas meistarības izcīņas rekords. Bijušais Eiropas un pasaules rekordists 10000 m. Knuts Johannesens (Norv.) ierindojās 2. vietā ar 184.602 laika punktiem. Krievs Boriss Stenins, kas galīgā kvalifikācijā ierindojās 5. v., bija pirmais 1.500 m. — 2:10,2, ar 43,400 laika punktiem, kas ir jauns Eiropas rekords. Aanes šai distancē bija otrs un K. Johannesens trešais. Zviedrs Nilsons reālizēja jaunu Eiropas meistarības rekordu 10.000 m., uzvarot ar 15:53,4; otrs bija Johannesens; Aanes bija astotais.

SALĪDZINĀJUMĀ — pasaules rekordi: 500 m. — 0,45 ir krieva Evgenija Grišina atkārtoti sasniegumi 22. janvārī un 28. janvārī 1956. g. Itālijā uz Misurina ezera. 1.500 m. — 2:06,3 Juhani Jarvinens (Somija) 1959. g. Skwaw Vali Kalifornijā. 5.000 m. Boriss Šilkovs (PSRS) 1955. g. 9. janvārī Alma Atā (Pad. Sav.). 10.000 m. — 15:46,6 Knuts Johannesens (Norv.) 1960. g. 27. februārī Skwaw Vali Kalifornijā. Latvijas visu laiku labākais ātrslidotājs Alfons Bērziņš ieguva Eiropas meistara titulu 1939. g. Armijas slidotavā Rīgā, kad bijušais pasaules rekordists un meistars norvēģis E. Matesins palika otrā vietā un trešais bija norvēģis Age Johansens.

ŅUJORKAS LATVIEŠU SPORTA KOPA

Ņujorkas latviešu sporta kopa uzņēmusies rīkot AP finālus basketbolā un volejbolā šā gada maijā.

Ņujorkas „Raktes" 10 gadu jubilejas basketbola turnīrā piedalīsies labākās lietuviešu, igauņu un latviešu vienības.

Ņujorkas meistarsacīkstes galda tenisā notiks 16. martā plkst. 10 no rīta Central YMCA's telpās, 55 Hansen Pl. Brooklinā.

Biedrībai domāto korespondenci lūdz adresēt: A. Lazdkalns, 4140 Hill Ave., Bronx 66, N. Y., U.S.A.

BURLINGAME, KAL.

⊙ Pēc dievkalpojuma, kuŗu vadīja māc. G. Kness - Knezinskis Labā gana luterāņu dievnamā, dievlūdzēji N. Eizenšteinas viesmīlīgajā namā pārrunāja draudzes dzīves jautājumus un ierosināja ar plašāku dievkalpojumu un sekojošu sarīkojumu šovasar atzīmēt 50 gadus, kopš māc. G. Kness - Knezinskis šeit vada dievkalpojumus latviešu valodā; pirmais no tiem notika N. Eizenšteines namā San Mateo. Bija arī referāts: Apustulis Jānis un Jāņa atklāsmes grāmata.

Nākošais dievkalpojums Labā Gana lut. baznīcā paredzēts sestdien, 9. martā.

FILADELFIJA

Daugavas Vanagu apvienība Filadelfijā savā gada sapulcē 18. februārī par priekšnieku no jauna ievēlēja Ansi Mauriņu un par valdes locekļiem — V. Šmitchenu, P. Tūli, V. Hofmani, A. Mangulsoni, M. Štulmani un K. Ārsti, bet revīzijas komisijā — R. Ķirsonu, A. Truci un V. Abramu. — Sapulce nolēma ziedot 100 dolaru Brīvo Latvju biedrības nama celšanai, ar to kā pirmā šejienes organizācija ievadot pasākto ziedojumu vākšanas akciju par labu desmit gadus ilgi loloto nodomu īstenošanai: iegūt latviešu sabiedriskās dzīves vajadzībām piemērotas savas telpas. —

Filadelfijas Brīvo Latvju biedrība neparasti gara — vairāk kā 6 stundas — gada sapulcē 17. februārī ievēlēja jaunu valdi un palīginstitūciju darbiniekus: Valdē — priekšnieks Jānis Šmitchens, priekšnieka palīgs Voldemārs Jansons, sekretāre Erika Neimane, sarīkojumu vadītājs Edgars Brolis, kasieris Georgs Pērkons, finanču darbvedis Arnolds Trucis, namzinis Nikolajs Rītiņš. Revīzijas komisijā — Roberts Ķirsons, Voldemārs Vidzirkste, A. Prāvs un par kandidātu J. Klimanskis. Bibliotekāre J. Konoporis. Kārtības uzturētāji: K. Neimanis, Foldāts un V. Zante. Radiofona komitejā: V. Bērzkalns (jāpieaicina), F. Brunavs, J. Teteris, Dz. Zeberiņa un U. Kalniņš.

Dāmu komitejas prezidijā: Maika, Miesniece un Foldāta.

Diezgan neparasti, ka ne valdē, ne citos amatos vairs neredz darbojamies ne vienu pašu „veclatviešu" pārstāvi.

Šai pašā sapulcē par mūža biedriem apstiprināja Mārtiņu Preisu, Imantu Reinvaldu un Maiju Firmani —

Filadelfijas latviešu studenšu korporāciju kopā par seniori ievēlēta Mirdza Medika - Sēja, par viceseniori Erika Kalme un par sekretāri Regina Grause. —

KALAMAZŪ

⊙ Latviešu biedrība 2. martā, plkst. 7,30 Latviešu namā, 2319 Amherst ielā rīko gadskārtējo bazāru - balli, kuŗu papildinās laikmetīgs uzvedums „Caukstenes Amerikā". Būs atspirdzinājumu galds. Spēlēs Solmers deju orķestris. Beigas plkst. 1.00 no rīta. Ieeja $ 1.- no personas.

⊙ 17. februārī miris 79 gadus vecais Jānis Kāps, kuŗa dzimtā vieta bija Blīdene. Pēdējā dusā uz Riverside kapu latviešu nodaļumu J. Kāpu izvadīja māc. J. Turks no Joldersma - Klein apbedīšanas nama 21. februārī.

V. B.

⊙ Svētdien, 17. februārī, pēc kārtējā dievkalpojuma Sv. Jāņa ev. - lut. latviešu draudzes bazūnīcas sabiedriskās telpās notika draudzes Bēru kases un Palīdzības fonda pilnsapulce. Par šo organizāciju darbību notecējušā gadā pārskatu sniedza prāvs Alfreds Krūmiņš.

Bēru kasē uz šī gada 1. janvāri 219 dalībnieku, no kuŗiem 16 bērnu. Notecējušā gadā 2 miruši un izstājušies 4, bet nākuši klāt 8 pieaugušie un 1 bērns; pārskaitīti pilntiesīgos kases dalībniekos 3, kas notecējušā gadā sasnieguši 16 gadu vecumu.

Uz 1. janvāri Bēru kases fondā līdzekļu $ 2.984,11; Palīdzības fondā $ 1.446,49 vai par abiem fondiem kopā $ 4.430,60.

SAVIENOTĀS VALSTIS

Revīzijas komisijas protokolu nolasīja tās sekretārs R. Freimanis. Atzinums: viss atrasts pilnīgā kārtībā, un revīzijas komisija lūdz pilnsapulci izteikt atzinību valdei un pateicību kasierim E. Brožem un grāmatvedim A. Elksnim par darbu sabiedrības labā.

Iemaksa fondā kases locekļu miršanas gadījumā paliek līdzšinējā $ 1,25, bet pabalsts miršanas gadījumā $ 400,-.

Valdē ievēlēja līdzšinējos — par priekšnieku Alfredu Krūmiņu, locekļiem Valteru Grīnbergu, Kārli Ziemeli, Ernestu Broži un Ausekli Elksni; revīzijas komisijā: Richardu Freimani, Kārli Sulekss - Freimani un Teodoru Kalniņu. E. B.

PRIEDAINE, N. J.

Nudžersijas latviešu b-bas pr-ks V. Landsmanis pēdējā akārtrakstā norāda, ka biedrības darbība 1962. g. tās dažādās nozarēs un izpausmēs ir bijusi sevišķi rosīga un sekmīga, bet jācer, ka šis gads vēl pārspēs pagājušo.

1962. g. sarīkojumi: 13. janv. Draudzīgā aic. vakars — 155 apmeklētāji un $45,17 atlikums; 24. febr. koncerts — 66 apmekl. un $8,85 atl.; 17. martā Karavīru vakars 84 apmekl. un 35,85 dol. iztrūkums; 26. un 27. maijā sporta spēles nenotika, iztrūkst $34,59; 13. maijā teātra izrāde— 121 apmekl. un $22,25 atl.; 23. jūnijā Jāņu vakars — 1119 apmekl. un $1915,73 atl.; 21. jūlijā Brīvdabas izrāde — 1062. apmekl. un $2242,23 atl.; 18. augustā Tautas deju svētki — 627 apmekl. un $2061,42 atl.; 8. sept. Brīvdabas izrāde — 240 apmekl. un $261,85 atl.; 16. sept. teātra izrāde — 241 apmekl. un $39,85 atl.; 20. oktobrī biedrības darbinieku vakars, ieņēmumu nav, $137,60 iztrūkums.

Pašdarbības kopu uzturēšanai izdots: Dejas kopai — $138,00; Sporta kopai — $238,00 un orķestrim — $75,00.

Pabalstos un palīdzībai izmaksāts $992,55, no tiem studentu stipendijai $200,00 un Minsteres latviešu ģimnazijai $100,00.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Čops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

3. martā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums. Pēc tam dāmu komitejas gadskārtējais draudzes vakars - bazārs.

10. martā, plkst. 11 no rīta Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

17. martā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums.

24. martā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums.

KIČENERA

10. martā, plkst. 4 p. p. dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. A. Čops.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361. Danforth Ave.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

Sestdien, š. g. 2. martā, plkst. 11 pr. p. plkv. O. Kalpaka piemiņas dievkalpojums. Piedalās draudzes koris E. Gulbja vadībā, skauti un gaidas.

Svētdien, š. g. 2. martā, plkst. 7 vakarā Toronto Daugavas Vanagu teātra viesizrāde E. Zeltiņa „Lielā illūzija" baznīcas lejas zālē.

Piektdien, š. g. 8. martā, plkst. 7 vakarā Ritas Dzilnas - Zaprauskas koncerts baznīcas lejas zālē; pie klavierēm Edīte Timmermane.

No š. g. 2. līdz 10. martam Bruno Treimaņa gleznu izstāde baznīcas lejas zālē.

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

Sv. Katarines latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

17. martā plkst. 3,30 p. p. Ciešanas laika dievkalpojums, māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

3. martā plkst. 2 p. p. dievkalpojums ar dievgaldu. māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C., tel RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

Svētdien, 3. martā, plkst. 3 p.p. Kalpaka un citu latviešu karavīru piemiņas dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

Svētdien, 24. martā, plkst. 3 p.p. dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

Māc. Viesturs Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8. Bībeles vakari Wilmer Road baznīcas telpās.